

Număr special dedicat
COPILOR

63

Viața noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață a Asociației Casa de Ajutor Reciproc
a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad • Nr. 63 • Iunie 2024

Revista „Viata noastra”

Revistă de cultură și viață a Asociației Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

CUPRINS

Alexandrina PASCAL 3 <i>„A fost odată...” (Editorial)</i>	Ecaterina VIERU 24 <i>Gânduri despre copii și copilărie</i>	Miruna AVRAM 40 <i>Istoria numerelor interzise</i>	Ionel DORIN 68 <i>Poezii... pentru copii</i>
Mesaje de Ziua Copilului 5-7 <i>Nicolaie MIHAI, Consiliul Director al Asociației C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, Giorgică BĂDĂRĂU, av. Dumitru BOROȘ</i>	Maria BUDESCU 25 <i>Cugetări despre copilărie</i>	Mihaela NICULESCU 41 <i>La 14 ani, un elev bârlădean și-a lansat primul volum de proză fantastică</i>	Gabriela Ana Bălan 69 <i>De-a copilăria mea</i>
Andreia-Elena BRICIU 8 <i>Dor de copilărie</i>	Irina NECHIFOR 26 <i>Jocurile de ieri și de azi</i>	Aristotel PILIPĂUȚEANU 43 <i>Clio și al ei scutier</i>	Dorina STOICA 71-73 <i>Raiul în care am fost; Cucoana Mare; Poezii</i>
Irina NECHIFOR 9 <i>Istoria copilăriei: copii din cele mai vechi timpuri până în timpurile moderne</i>	Andrei-Nicolaie MIHAI 27 <i>Lucruri care-au fost și nu mai sunt... (Partea a II-a)</i>	Ion DOBRIN 45 <i>Dacă vrei cu adevărat, poți!</i>	Carolina BOROȘ 74 <i>Lumini și umbre</i>
Ionuț CRIVĂȚ 12 <i>Piciul</i>	DE LA COPII ADUNATE... 30-40	Vasile CHELARU 46 <i>Terapie prin artă</i>	Carmen FRĂȚIMAN 75 <i>Cheia legată cu ață</i>
Cleopatra RAVARU 13 <i>Paradoxala copilărie</i>	Parascheva Mihai, Efrem Mihai, Ioan Mihai 30	Andreea NANU 49 <i>Elevii de ieri și de azi, oameni de mâine</i>	Silvia HODAȘ 76 <i>Amintiri</i>
Zâna Tămășanu 14 <i>Copilăria – o lume mirifică</i>	Alesya Maria FLOREA 31 <i>Coincidența este felul lui Dumnezeu de a rămâne anonim</i>	Anda Patricia PÂSLARU 51 <i>Ce este INTERACT?</i>	Jenică RUSU 78 <i>Căprioarele mi-au salvat viața de zmeul din pădure!</i>
Elena MARIANUC 16 <i>Arta educației creștine</i>	Amalia ONUȚ, Georgeana MOCANU, Ștefania VORNICU, Amalia BALAN, 32	Ioan ADAM 52 <i>Copiii și astronomia</i>	Florentina Loredana DALIAN 80 <i>Pe alei</i>
Roxana MIRON FERARU 18 <i>„Sunt unic!... sunt excepțional, sunt special, sunt minunat!”</i>	Jennifer TACU 32 <i>Poezii</i>	Constantin CHIPER 56 <i>Eroina de la Mărășești</i>	Ada Mioara TIMOFTE 81 <i>Mami, dă-mi copilăria înapoi!</i>
Livia ANDREI 19 <i>Copilărie, dulce aducere aminte</i>	Matteo NIȚU 33 <i>Ce înseamnă cartea pentru mine; Ghiocelul fanteziei; Secretul tărâmului nevăzut</i>	Adrian VOICA 58 <i>Poezii</i>	Silviu MAN 83 <i>Născut pe 1 iunie</i>
Lucia MUNTEANU 20 <i>Și din nou despre copilărie!...</i>	Daria-Maria IGNAT 36 <i>Tărâm de poveste; Povestea bobului de grâu; Copilăria - tărâm fermecat; Povestea fluturașului Sunny</i>	Lăcrămioara-Iolandina IVAN 59-65 <i>Prietenie pe vecie; Poezii pentru copii; Versificări</i>	Alexandrina PASCAL 85 <i>Taine din culisele vieții...</i>
Gabriela Elena AIONIȚOAI 21 <i>Cum să iubim copiii</i>	Mina AVRAM 39 <i>Vorbitul cu tine însuși</i>	Maximilian OPAIȚ 63 <i>Catrene pentru cei ce-au fost copii</i>	Daniela Tudorița Teodoru 89 <i>Să ne amintim de jocurile copilăriei</i>
Ioan IDRICEANU 22 <i>1 Iunie – Ziua Internațională a Copilului</i>		Gheorghe ENĂCHESCU 66 <i>Copilul și copacul</i>	Gheorghe ENĂCHESCU 90 <i>Epigrame</i>
		Petruș ANDREI 67 <i>Poezii... pentru copii</i>	Serghei COLOȘENCO 91 <i>Rebus</i>

Coperta 1: **Maria Tămășanu.**

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonatori:

Serghei COLOȘENCO, Petruș ANDREI, Ion DOBRIN, Cosmin-Emil MIHAI, Nicolaie MIHAI

Membrii Consiliului Director al Asociației C.A.R.P.:

Veronel AIONIȚOAI, Vasile CHELARU, Nicolaie MIHAI, Tincuța SIBERESCU, Veruța TĂNASE

Foto: Sorin Gheorghiișă BOCAN

Tehnoredactare: Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

ASOCIAȚIA C.A.R. A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui,
et. 2, cam. 13, Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341,
0235-425.933, E-mail: revista@carpbarlad.ro,
Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 – 3580; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

Prof. Alexandrina PASCAL

„A fost odată...”

„A fost odată... ca niciodată...” Așa începe orice poveste și așa ar trebui să înceapă orice amintire despre copilărie, fiindcă ea însăși este o poveste, este *VÂRSTA DE AUR*.

Copilăria poartă în sine trei icoane ale sufletului:

- 1) casa părintească;
- 2) bunicii;
- 3) primii ani de școală.

Este TRIUNGHIUL AMINTIRILOR despre primii pași în viață care-l vor forma pe copil pentru ceea ce va deveni când va fi adult.

Chiar dacă uneori este lipsită de bunuri materiale, dacă are dragoste și primește povețe pline de înțelepciune, copilăria rămâne o poveste cu minuni pe care viața nu le va mai repeta.

Pentru toate cele trei momente care refac universul primilor ani de viață găsim în literatură pagini pline de duioșie.

Înconjurat de dragoste, de familie și de oameni cu suflet mare, copilul este fericit și *casa părintească* este tărâm de poveste.

Ion Creangă, cel care a remarcat ca nimeni altul vârsta copilăriei, își alină sufletul cu amintiri dintr-o casă țărănească, unde a învățat să meargă ținându-se de „prichiciul” vetrei, unde „se jucau mâțele de crăpau” cu doi motocei legați cu ață și nu a fost mai puțin fericit decât Ionel Teodoreanu, pentru care casa părintească a fost conacul de la Medeleni. Și asta pentru faptul că amândoi au copilărit într-o familie cu principii sănatoase de viață, indiferent de mediul social.

Oare câți copii de azi, ajunși la vârsta de a-și valorifica moștenirea, înțeleg profunzimea mesajului lui Grigore Vieru, lansat în versul: „Casa părintească nu se vinde”?

Și „Ceahlăul prozei românești”, Mihail Sadoveanu, cel care a îmbogățit literatura cu romane istorice, când povestește despre copilărie, amintirile fericite se petrec în raiul de la „Nada florilor” sau în casa unde l-a adus pe lume mama sa, țărâna Profira Ursachi.

Cel de al doilea reper al copilăriei, *bunicii*, sunt evocați cu figuri care ne duc cu gândul la mucenici: albiți de vreme, blânzi și înțelepți. Fericiți cei care au avut bunici să-i răsfețe, precum Barbu Ștefănescu Delavrancea, care-și amintește de cea care avea „o poală fermecată și un glas și un fus care mă furau pe nesimțite și adormeam fericit”, iar „tata moșu” era „blând și duios”.

Triunghiul amintirilor copilăriei capătă substanță emoțională și mai puternică când se referă la *primii ani de școală* și fiind evenimentul major în preajma căruia ne aflăm – **1 Iunie – ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI** – cred că esența problemelor se concentrează în jurul școlii, factor care alături de familie modelează personalitatea copilului.

Evoluția sistemului de învățământ datorită cerințelor impuse de evoluția tehnologiei duc uneori spre deteriorarea relațiilor inter-umane. Necesitatea dezvoltării personalității copilului este ceva benefic, cu condiția de a nu fi depășite anumite norme.

Sistemul învățământului românesc a evoluat pe principii sănatoase și cu persoane dedicate. Adevărat, a existat și câte un „Domnul Vucea” (Barbu Ștefănescu Delavrancea), dar și mulți ca „Domnul Trandafir” (Mihail Sadoveanu).

Ca slujitor al catedrei, timp de patru decenii, regret lipsa din planul de învățământ a obiectului „Caligrafie” care-i învăța pe copii să scrie frumos (azi știu doar să apese pe taste) și lipsa unor cerințe în regulamentul

școlar care se refereau la etica umană.

Este adevărat că mass media vorbește foarte mult despre „drepturile copilului”, a fost desemnată și o zi internațională a copilului pentru a fi sărbătorit și sunt stimulați pentru a participa la activități formative și informative.

Dar ne întrebăm: oare omenia, personalitatea, respectul și demnitatea cu care trebuie să-i învățăm și-au găsit loc în aceste proiecte? Lipsa uniformelor școlare care impuneau mândrie și decență, regulamente cu multe „drepturi” și mai puține îndatoriri, libertatea accesului în baruri și ultimul pericol – „substanțele interzise” – sunt destule motive care ar trebui să-i mobilizeze pe cei răspunzători. Și ceea ce întreprind să fie măsuri bine gândite, nu exagerări cum a fost „telefonul copilului”, cauză a multor conflicte familiale.

Întotdeauna lupta dintre tradițional și modern a dus la conflictul dintre generații, dar tineretul atât de emancipat de azi ar trebui să conștientizeze faptul că viața și istoria i-au pus pe seniori la grele încercări: au reconstruit țara după război și au sporit avuția națională, zestrea copilului de azi.

Sămânța românească este *soi bun*, să nu-l lăsăm să se degradeze. Rezultatele la olimpiade internaționale și la alte concursuri, care din păcate nu prea sunt mediatizate, demonstrează *potența intelectuală a copiilor noștri*.

Cei care ne conduc destinele ar trebui să facă din asta o prioritate națională, și în cinstea mării sărbători care este *ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI* să-și onoreze datoria patriotică privind grija pentru copii ca

un semn al responsabilității pentru votul pe care ni l-au cerut.

Și iată cum:

- Să facă tot ce se cuvine pentru a-i aduce acasă pe românii plecați peste hotare. Copiii românilor să se nască pe pământ românesc, să vorbească limba strămoșilor și să cunoască datinile neamului.

- Să fie recunoscute și răsplătite rezultatele meritorii ale copiilor care au făcut să răsune Imnul Național al României la competiții internaționale.

- Inteligența românească să fie stimulată, copiii valoroși și talentele românești să nu-și dorească niciodată să părăsească țara.

Timpul se scurge în eternitate, legea firii este universal valabilă și dacă copilul de azi va fi omul matur de mâine, societatea are obligația de a-l forma după principii care să-l facă responsabil pentru toate deciziile pe care le va lua.

Și seniorii, cuprinși de amintiri, meditează cât adevăr este în versurile lui Duiliu Zamfirescu:

...„Iar anii trec, copiii cresc,
Se schimbă tot ce-i omenesc,
Iar noi îmbătrânim.”

„Sosesc cocoarele.”

În fața acestui adevăr al vieții și cu ocazia mării sărbători, *ZIUA COPILULUI*, să conștientizăm împreună, mari și mici, concluzia lui *BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA*: **„Generațiile ies una după alta și se duc pe rând, numai obârșia stă pe lume ca o matcă fără sfârșit.”**

*”Există întotdeauna
în copilăria noastră
un moment când
ușa se deschide și
lasă să intre
viitorul!”*

La mulți ani de Ziua Copilului!

magistrat (pens.) **Nicolae MIHAI**,
Președintele Asociației C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

În această zi specială, vreau să transmit cele mai calde urări tuturor copiilor români din întreaga țară, din întreaga lume, dar mai ales celor din orașul nostru, Bârlad: fiilor și nepoților membrilor Asociației noastre.

Dragi copii, suntem foarte fericiți și recunoscători că vă avem! Un copil este minunea lui Dumnezeu: bucuria și nădejdea lumii! Orice copil e un dar al divinității! Dar tot dar sunt și părinții și bunicii voștri: neamul vostru!

Fiecare om este unic și irepetabil, dragi copii. Ce înseamnă aceasta? Că nu există, nu a existat și nici nu va mai exista cineva exact la fel ca fiecare dintre voi! Așadar, voi nu trebuie să încercați să fiți speciali sau să ieșiți în evidență, pentru că sunteți deja. De fapt, cel mai rău lucru pe care îl poate face un om este, ca înainte să se descopere pe sine, să încerce să pară altceva sau să imite pe altcineva. Nu dragii mei, ci fiecare să fie așa cum Domnul l-a creat: unic și irepetabil! Noi nu trebuie să căutăm a fi originali – deja suntem! – ci doar să ne descoperim pe sine cum suntem cu adevărat.

Încă ceva! Noi vă iubim și suntem recunoscători că sunteți urmașii noștri. Și voi ar trebui să fiți recunoscători pentru părinții voștri, pentru bunicii voștri și chiar și pentru țara în care v-ați născut! Știți voi că fără aceste date, voi nu ați fi avut cum să existați? Doar născuți din tatăl și din mama voastră, în neamul vostru, la momentul în care Mântuitorul nostru Iisus Hristos v-a trimis în pântecele mamei voastre de la Tatăl

cel ceresc prin Sfântul Duh: doar așa existați! Dacă ar fi fost să fiți procreați din alți părinți sau chiar un moment mai devreme sau mai târziu decât acela în care ați fost zămisliti, voi n-ați fi existat, ci altcineva. Vă dați seama?

Așadar, dragi copii, trebuie să fim recunoscători pentru părinții noștri și pentru tot neamul nostru – ei sunt singurii din care puteam ieși! La fel, trebuie să fim bucuroși și recunoscători pentru calitatea de a fi român: altceva n-am fi putut fi! Dar mai presus de toate, recunoscători lui Dumnezeu, cel care ne-a adus la ființă și ne-a dat viață veșnică: întru El toți suntem daruri fiecăruia!

Fie ca voi să fiți mereu înconjurați de iubire, râsete și fericire. Nu există cale mai ușoară către fericire precum recunoștința întru adevăr! Amintiți-vă că sunteți unici și irepetabili, cu adevărat originali doar prin faptul de a exista și a fi voi înșivă – acest gând vă va lua de pe umeri multe griji inutile, dar apăsătoare.

Îmbrățișa-ți-vă inocența, curiozitatea și creativitatea: nu vă grăbiți să deveniți adulți. Orice v-ar zice lumea, nu neglijați relația cu Hristos – Dumnezeuul nostru: doar în Dânsul potențialul vostru este nelimitat; El este și singurul care vă iubeste cu adevărat necondiționat, Cel care niciodată nu vă va lăsa la greu și care își respectă întotdeauna promisiunile.

Prețuiți fiecare moment al copilăriei voastre, pentru că este un timp ca nici un altul. Continuați să străluciți, micuților: sunteți bucuria lumii.

La mulți ani de Ziua Copilului!

Dumnezeu să vă
binecuvinteze!

Dragi copii,

Totdeauna, dar, mai ales în ziua de 1 Iunie, ne îndreptăm atenția către voi, cele mai importante comori ale societății.

Ziua Internațională a Copiilor este o ocazie potrivită pentru adulți, de a vă mărturisi iubirea, de a celebra inocența și gingășia, de a ne încânta cu zâmbetul și puritatea voastră.

Voi sunteți cei care ne luminați viețile, ne oferiți bucurii neașteptate, ne surprindeți prin curiozitatea și energia pozitivă.

Ne ajutați să redescoperim bucuriile simple ale copilăriei ca pe niște comori adânc îngropate de anii care trec pe nesimțite.

Sunteți raza noastră de lumină și așteptate binecuvântări de la Dumnezeu. Sunteți cel mai frumos dar ce ni l-a oferit viața.

Singura datorie a copilului este să fie fericit, dar va veni o vreme când se vor diminua curiozitatea, creativitatea și expansivitatea și li se vor alătura responsabilitatea, munca, disciplina și înțelepciunea adultului. Atunci veți fi pregătiți pentru a înfăptui lucruri bune pentru semenii voștri, pentru societate.

Vă dorim multă sănătate, să reușiți în tot ce vă propuneți să realizați, să atingeți zenitul idealurilor voastre.

Să dovediți înțelepciune și respect pentru vârstnici, să-i ajutați și să-i ocrotiți pe părinți și bunici!

Să fiți cutezători și învingători!

Andrei Cornel Tălpîș

La mulți ani!

Consiliul Director al Asociației Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

**Veronel
AIONIȚOAIIE
Consilier**

**Veruța
TĂNASE
Consilier**

**Nicolaie
MIHAI
Președinte**

**Tincuța
SIBERESCU
Consilier**

**Vasile
CHELARU
Consilier**

DEȘI la nivel mondial, Ziua Internațională a Copilului este sărbătorită la date diferite, noi și majoritatea țărilor Europei o celebrăm de 1 Iunie, prima lună a verii, a Cireșarului, cum se spune din străbuni. Tot într-o zi de întâi, de data aceasta în octombrie, a doua lună de toamnă, anotimpul argintiu al reflecțiilor, Brumarul deziluziilor, realizărilor și al bilanțului, sărbătorim Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice. Când mulți ar spune că vorbim de început și sfârșit, eu mă gândesc la continuitate.

Sunt tată și bunic, copiii mei au la rândul lor copii. Ce își poate dori un om mai mult pe lumea asta, decât acest lucru. Cred că nimic nu mai contează, doar fericirea și bunăstarea lor, să-mi văd nepoții mari și la rândul lor, să-i văd cu prichindei mici și zburdalnici, așa cum au fost părinții, chiar și străbunicii lor.

Reflectând la acest moment îmi vin în minte două mărturisiri, două citate din două personalități ale istoriei noastre. Primul este Ștefan cel Mare, care zugrăvit precum un apostol al neamului de Barbu Ștefănescu Delavrancea în monumentală piesă „Apus de Soare” spunea: „Țineți minte cuvintele lui Ștefan, care v-a fost baci până la adânci bătrânețe... că Moldova n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu este a noastră, ci a urmașilor urmașilor noștri în veacul vecilor!...” Iar cel de-al doilea citat îi aparține Regelui Mihai I care, invitat în 2011 în Parlamentul României, a rostit aceste cuvinte: „Nu văd România de astăzi ca pe o moștenire de la părinții noștri, ci ca pe o țară pe care am luat-o cu

împrumut de la copiii noștri.”

Noi, vârstnicii de acum, suntem optimiști că ai noștri copii și nepoți vor fi seniori fericiți, așa cum poate noi n-am fost, dar sunt convins că ei vor avea un viitor mai bun. Ei trebuie să dea dovadă de optimism, pentru că noi vârstnicii suntem optimiști pentru viitorul lor. Iar, în acest viitor, noi seniorii ne dorim pace pentru copii și nepoții noștri. Numai așa putem progresa, putem trăi mai bine și crea un viitor mai bun acestei nații. Dacă vrei să vezi Raiul pe Pământ privește în ochii unui copil, spunea marele Dostoievski, iar eu n-am încetat niciodată să mă uit în ochii unui copil. Acolo văd speranța și rostul acestei lumi frumoase!

**La mulți ani copii și
bucurați-vă de copilărie!**

ec. **Giorgică BĂDĂRĂU,**

Președintele Federației Naționale “OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România

COPIII sunt sensul vieții noastre, împlinirea și speranța oricărui adult. Însă, mai mult decât cuvintele, despre grija noastră pentru copii trebuie să vorbească faptele. O comunitate care își dorește copii echilibrați, educați și voioși este una care investește în acest sens.

Sub tutela acestui gând, de-a lungul celor 8 ani de când sunt primar, s-au născut proiectele dedicate copiilor. Construcția Creșei nr. 2, reabilitarea și extinderea Grădiniței 8, a Grădiniței nr. 2, construcția unei noi clădiri pentru Grădinița nr. 5, reabilitarea și extinderea Sălii de sport a orașului, reabilitarea Școlii nr. 8 și a Liceului „Al.I.Cuza”, reabilitarea Secției Pediatrie sunt doar câteva dintre marile proiecte de dezvoltare în centrul cărora se află interesul copiilor.

La acești mici, dar importanți cetățeni ai orașului, m-am gândit atunci când am decis, împreună cu echipa mea, să modernizăm la standarde europene o serie de parcuri de joacă, să construim câte unul în fiecare zonă de agrement a orașului, respectiv Prodana, Parcul „Mihai Eminescu” sau Grădina Publică. Referitor la aceasta din urmă, proiectul de reabilitare le-a adus copiilor și piste de bicicletă și tiroliană.

E de datoria noastră să le asigurăm condițiile unei copilării fericite, din care să nu lipsească posibilitatea de a se juca după pofta inimii, dar și de a învăța. Astfel, am investit 16 milioane de lei pentru a dota școlile, liceele și grădinițele cu tehnologie de ultimă generație și mobilier.

Copiilor nu le rămâne decât să fie fericiți. Ziua Internațională a Copilului îmi dă ocazia de a le ura sănătate și succes, iar părinților putere de muncă și bucurii!

LA MULȚI ANI, DRAGI COPII!

av. **Dumitru BOROȘ,**
primarul municipiului
Bârlad

Prof. **Andreia-Elena BRICIU**

D O R D E

C
O
P
I
L
Ă
R
I
E

Ce poate fi mai frumos pe lume decât copilăria?

Când vorbesc despre ea, gândul meu zboară spre familie. Brațele ei larg deschise m-au întâmpinat încă din primele minute ale vieții. Tărâmul meu magic are personaje dragi mie: mama cu suflet de floare, bunici cu vorbe duioase, persoane dispuse oricând să-mi ofere tot ce aveam nevoie. Copilăria mea este creionată în mii de culori, în dimineți în care soarele se ridică arzător pe cerul azuriu deasupra munților. E tărâmul magic în care am dat frâu liber imaginației, e primăvara plină de speranță și bucurie. Copilărie înseamnă povești, cântece de leagăn, basme, jucării, vacanțe, prieteni, prima bicicletă, dulciuri delicioase, chipuri pe care au înflorit zâmbete inocente de fericire și râsete zglobii.

Căldura și tandrețea copilăriei, au permis viselor mele să-și ia zborul prin locuri mirifice, inundate în lumini de curcubeu. Așa a fost copilăria mea: sinceră și luminoasă! A fost vârsta de basm cu amestec de realitate, dar fără limite și restricții ale imaginației, simbol al duioșiei și gingășiei, al descoperirii minunilor din lumea în care trăim. Am crescut într-o lume frumoasă, plină de armonie unde toți oamenii se înțelegeau bine. Pentru mine, copilăria a însemnat bucurii, imaginație, tărâmul poveștilor, o lume deschisă spre iubire în care m-am pierdut în jocuri, o lume a inconștienței frumoase, care m-a făcut să simt viața din plin, fără teama de viitor. Copil fiind, mi se citea mereu pe chip veselia, iar grijile mă ocoleau. Pe tărâmul fanteziei, buzele mele de copil știau doar să râdă, iar sufletul să zboare precum fluturii în lumina dimineții.

Copilăria este ca o floare mică, gingașă, firavă, plină de viață și viu colorată. Când ești copil nu știi că jocul te pregătește cu delicatețe pentru viață. Acum îmi amintesc cu drag diferite întâmplări din copilărie, evenimente importante care mă fac să zâmbesc și să evadesc din rutina obositoare a vieții de zi cu zi, ca o carte pe care o pot reciti oricând, ca un film rulat la cinematograful gândurilor, ca un cântec pe care îl pot asculta la nesfârșit. Îmi amintesc cu drag poeziile învățate, cadourile primite, prima zi de școală și serbările la care participam. Atât timp cât voi avea în suflet o bucăică din copilăria mea fericită, cred că îmi voi păstra frumusețea pe chip, indiferent de încercările la care mă va supune viața.

Copilăria este cel mai frumos dar dat de Dumnezeu. Așadar, să deschidem porțile spre viață, căci ea e leagănul dorului și cununa de lauri a universului. Este zâna frumuseții, parfumul lăcrămioarelor, zborul multicolor al fluturilor, gândul curat și înțelepciunea senectuții.

- Să ne trăiești, copilărie! Împresoară-ne cu totul!

*Copilăria nu o poți uita,
Chiar dacă-n toată lumea vei umbla.
Ea este un colț de rai
Și niciodată nu poți s-o mai ai.*

Irina NECHIFOR

Istoria copilăriei: copii din cele mai vechi timpuri până în timpurile moderne

Istoria copilăriei este adesea puțin cunoscută, atât din cauza culturii, cât și a lipsei de programe școlare dedicate. Aceasta este la fel de veche ca și ființa umană, însă figura socială a copilului a fost adusă în atenție abia recent, în timp ce trecutul său este încă puțin cunoscut. Acest lucru nu provine din lipsa de interes pentru copilărie, ci din modul în care adulții se raportează la ea.

Să facem o scurtă călătorie înapoi în timp...Ceea ce suntem pe cale să vedem poate fi greu de digerat, totuși cunoașterea istoriei copilăriei este esențială pentru a avea o imagine obiectivă a prezentului. În trecut, copiii erau adesea abandonați, bătuți, terorizați și abuzați. În antichitatea clasică copilul nu era considerat ca un individ cu propria sa valoare personală, ci mai degrabă ca o ființă care era afectată pentru că îi lipseau calitățile unui adult. Copilăria a fost considerată imperfectă, în consecință supusă autoritarismului și disciplinelor adesea obsesive. De exemplu, în culturile antice, nou-născutul a devenit parte a societății numai după rituri care au marcat nașterea sa socială.

Pater familias din dreptul roman (literal, tatăl familiei) a stabilit puterea atât asupra vieții copiilor, cât și asupra căsătoriei acestora. Această subjugare a copiilor, tipică familiei patriarhale, a stat la baza a două credințe:

- copiii erau proprietatea părinților lor, deoarece aceștia aveau drepturi depline asupra lor;
- tratamente severe precum pedepsele, chiar corporale, au fost considerate necesare pentru menținerea disciplinei, transmiterea bunelor maniere și corectarea celor rele. De fapt, istoria copilăriei indică faptul că din cele mai vechi timpuri copilul a fost obiectul violenței. Cultura romană este pătrunsă în povești despre homosexualitate, violență și castrare, ilustrate și în numeroase fresce ale căror victime au fost copii.

Să ne gândim la diferența dintre Grecia clasică și Roma. În Grecia femeile se căsătoreau între 18-20 de ani, la Roma se puteau căsători de la 12 ani încolo. Obiceiul căsătoriilor timpurii a durat mult timp, acest lucru evidențiind atât lipsa de considerație față de femei, cât și concepția diferită a vârstei. La acea vreme, inițierea în sex era precoce, deoarece era atât normal,

cât și tolerat, în timp ce astăzi ar fi considerat aberant. Ceea ce definim acum drept abuz, la acea vreme majoritatea nu considera că este așa. Majoritatea victimelor au fost bărbați, în timp ce s-a spus puțin despre femei, deoarece acestea erau considerate o marfă subevaluată, deci supuse unui interes public redus.

În plus, manifestarea interesului sau a empatiei față de victimele de gen feminin putea părea chiar înjositoare.

COPII ÎN EVUL MEDIU

În Evul Mediu conceptul de copilărie în context familial nu s-a schimbat prea mult. Infanticidele copiilor nelegitimi au scăzut considerabil, totuși suprimarea copiilor naturali și mortalitatea infantilă legată de neglijență și boli au rămas constante. Știrile despre obiceiurile și regulile privind creșterea copiilor vin aproape doar din clasa nobiliară, unde copiii erau puțin obișnuiți atât cu îmbrățișările, cât și cu afecțiunea maternă. Arta medievală îl reprezintă adesea pe copil ca adult în miniatură, cel puțin până în secolul al XII-lea, și având în vedere că vorbim de o epocă plină de simbolism, asta spune multe despre proasta concepție a copilăriei. Copiii au intrat în lumea adulților la vârsta de 7 ani, trimiși adesea să învețe o meserie, în timp ce copiii nobililor (în special cadeți) erau de obicei încredințați îndrumării unui maestru. Istoria copilăriei indică modul în care atât în Evul Mediu, cât și în secolele următoare promiscuitatea a fost larg răspândită,

pentru copii era normal să se culce cu părinții, rudele sau servitorii, deci potențial obiect de atenție sau hărțuire. Morala creștină a încercat să răspândească noi reguli comportamentale față de sexualitatea infantilă, pe care însă nu toți le-au acceptat.

De-a lungul timpului, medicii, profesorii și filozofii au dedicat un interes mai mare copiilor, opinia publică a devenit treptat conștientă de drepturile acestora, îmbunătățind modalitățile de creștere și îngrijire a copiilor.

REVOLUȚIA INDUSTRIALĂ ȘI COPILĂRIE

Cu toate acestea, odată cu revoluția industrială, condițiile copiilor s-au înrăutățit, crescând exploatarea copiilor pe scară largă. În marile orașe din Anglia și Franța erau mulți copii lucrători, deoarece vârsta minimă de muncă era de 6 ani, uneori chiar 4 în cazul curățătorilor de coșuri, în timp ce ziua de muncă era de 14 ore. Istoria copilăriei indică clar modul în care exploatarea copiilor a continuat în Europa până la sfârșitul secolului al XIX-lea, când au fost promulgate primele legi pentru protejarea micilor muncitori. Tot în secolul al XIX-lea au apărut în Europa numeroase instituții pentru copiii orfani și abandonati, în care copiii trăiau adesea în condiții de suferință fizică și psihică gravă. Din registrele instituțiilor reiese că abuzurile asupra copiilor au fost instituționalizate. E suficient să ne gândim că unul din patru decese s-a produs din cauza neglijenței, greutății și abuzului fizic.

Au fost doi scriitori, decedați la acea vreme, care prin textele lor au influențat profesioniștii copilăriei secolului al XIX-lea, oferind un nou mod de a vedea copiii. Vorbim despre filozoful și doctorul englez John Locke (1632–1704) și despre filozoful, scriitorul și pedagogul elvețian Jean-Jacques Rousseau (1712–1778).

Locke și Rousseau au sugerat în scrierile lor noi linii directoare privind tratamentul copiilor, sporind atât funcția femeilor, cât și rolul lor matern. Acest lucru i-a influențat pe profesioniștii vremii să îi conștientizeze pe părinți către o mai mare protecție a copiilor lor, însă această transformare s-a produs doar în clasele superioare. Mai mult, a fost de scurtă durată, deoarece la sfârșitul secolului al XIX-lea oamenii se întrebau dacă această transformare nu a acordat prea multă permisivitate copiilor. În orice caz, datorită acestei noi conștientizări, medicii, după vizite la domiciliu, au început să întocmească primele rapoarte de maltratare a copiilor.

Auguste Ambroise Tardieu a fost medic și criminolog francez, precum și președinte al Academiei Naționale de Medicină și profesor al Facultății de Medicină Legală a Universității din Paris. Dr. Tardieu, în calitate de examinator medical, într-un studiu intitulat

„Étude medico-legale des blessures” (Studiu medico-legal al rănilor) a descris 32 de cazuri de copii bătuti și arși până la moarte.

În 1868 Dr. Athol Johnson, de la Sick Children Hospital din Londra, a raportat fracturi repetate la copii, atribuind acest lucru fragilității osoase, deoarece rahitismul în rândul copiilor londonezi era larg răspândit la acea vreme.

Astăzi, însă, studiind istoria copilăriei știm că majoritatea cazurilor descrise au fost abuzuri, chiar dacă teoria rahitismului a continuat până în secolul al XX-lea. La New York, în 1874, o agenție de protecție a animalelor a trebuit să intervină pentru a salva o fetiță de nouă ani de la maltratare.

Micuța a fost găsită acasă legată de pat cu răni, vânătăi și escoriații pe tot corpul. Totuși, nu s-a putut acționa deoarece conform legilor americane ale vremii, părinții, având drepturi absolute asupra copiilor lor, puteau să-i crească după cum credeau de cuviință. Societatea pentru Protecția Animalelor a examinat cazul, a recunoscut că se încadrează în statutul său și a intervenit, aducând-o pe micuță în siguranță. În urma evenimentului de la New York, a luat naștere „Noua Societate pentru Reformarea Minorilor Delincvenți”, oferind refugiu mai întâi copiilor dificili și mai târziu și copiilor neglijati și abuzați. Aceasta a fost prima Asociație care s-a ocupat de prevenirea abuzului asupra copiilor.

La începutul anilor 1900, pedagogia, sociologia și psihologia au început să pună sub semnul întrebării problemele și nevoile copilăriei. Au fost recunoscute atât nevoile și cerințele emoționale, cât și psihologice pentru copii, afirmând că drepturile minorilor nu trebuie garantate doar de părinți, ci de întreaga societate.

La Geneva, în 1924, a fost aprobată Declarația Drepturilor Copilului, care afirmă că aceștia au dreptul la o dezvoltare fizică și spirituală normală, deci și să fie hrăniți, îngrijiți și protejați de orice formă de exploatare.

Declarația Drepturilor Copilului a fost întocmită în urma consecințelor suferite de copii din cauza Primului Război Mondial.

Odată cu Declarația Drepturilor Omului din 1948, ONU a inclus copiii în întreaga familie umană, afirmând că aceștia trebuie protejați împotriva oricărui tratament degradant și inuman.

În special, articolul 25 prevede că atât maternitatea, cât și copilăria au dreptul la asistență și îngrijire specială. În plus, toți copiii născuți din căsătorie sau altfel trebuie să se bucure de aceleași protecții sociale. Apoi, în 1959, ONU a aprobat Declarația Drepturilor Copilului. Al șaselea principiu afirmă că copilul, pentru dezvoltarea armonioasă a personalității sale, are nevoie de iubire și înțelegere, crescând deci într-o atmosferă de afecțiune precum și de siguranță materială și morală. Copilul, din cauza imaturității sale psiho-fizice, are dreptul de „a fi protejat împotriva oricărei forme de neglijență,

cruzime sau exploatare". Din 1979, Anul Internațional al Copilului, Organizația Națiunilor Unite a înființat grupul de lucru Comisia pentru Drepturile Copilului, elaborând o Convenție Internațională a Drepturilor Copilului. Apoi, la 20 noiembrie 1989, Adunarea ONU a aprobat în unanimitate Convenția Internațională a Drepturilor Copilului, compusă din 54 de articole și art. 19 tratează în mod specific abuzul intrafamiliar.

În fine, este bine de reținut Recomandările Consiliului European, respectiv nr.561 din 1963, nr.17 din 1979 și nr.4 din 1985 și Rezoluția Parlamentului European din 1986. Aceștia invită guvernele statelor membre să adopte măsurile necesare pentru prevenirea și intervenția în situațiile de maltratare, precum și pentru a ajuta copiii victime ale abuzurilor și

famiiliile aflate în dificultate.

După cum am văzut, istoria copilăriei poate fi adesea neplăcută, dar este o parte a istoriei care trebuie cunoscută. De fapt, istoria copilăriei ne permite să înțelegem cum vedem copiii astăzi, atât din punct de vedere cultural, cât și social. Este adevărat că, în ciuda conștientizării actuale cu privire la abuzul și maltratarea minorilor, conform statisticilor, o mare parte a cazurilor rămân ascunse. În orice caz, societatea noastră este din ce în ce mai conștientă de problemele legate de copilărie, care sunt mult mai vizibile astăzi decât în trecut. În plus, opinia publică este din ce în ce mai conștientă și atentă când vine vorba de minori și de modul în care copiii merită tot ce este mai bun de la umanitate.

1895, copii ai atelierului Crumpsall, Anglia

*Zâmbetul este fericirea care se află chiar sub
nasul tău - Tom Wilson.*

PICIUL

Ionuț CRIVĂȚ

Redactor Șef, Revista „OMENIA”,
publicație a Federației Naționale „OMENIA” a
C.A.R.P.-urilor din România

Din nou, această revistă minunată, „Viața Noastră”, mă provoacă să scriu un articol, de data aceasta având ca temă Ziua Internațională a Copilului, pe care o sărbătorim an de an pe 1 Iunie.

Și, mă tot gândeam la această temă întrebându-mă retoric, tată fiind, care este cel mai de preț dar pe care Dumnezeu l-a făcut omului. Puterea, banii, fericirea, înțelepciunea, viața în înțelesul ei cel mai adânc. Ei bine, eu cred că pentru un om, cel mai prețuit lucru pe lumea asta trecătoare este un copil. El reprezintă comoara și moștenirea noastră.

Pentru mine asta e definiția copilului, văzută de un părinte. Când pe el îl doare ceva, mă doare crunt și pe mine, când el se bucură, mă bucur și eu, când ochii lui lacrimază, ai mei plâng în suflet, când el este fericit, eu sunt în culmea fericirii că puiul meu este fericit. Când el se îndrăgostește de o colegă de bancă, aici o las pe nevastă-mea să-i explice cum se face.

Dar, iată câteva considerente de luat în seamă, de-a lungul istoriei, diferite afirmațiilor mele.

Cea mai mare răsplată pe care un om o poate oferi la ceea ce i s-a dat, adică norii să aducă ploaia, să își învingă vrăjmașii, vacile să dea lapte, izvoarele să se deschidă, viile să rodească, și să dispară ciurma și alte epidemii, avea un numitor comun. Cam așa stătea treaba în societățile primitive, atunci când aduceai vorba despre copii. Și această răsplată reprezenta, evident, o jertfă. Cea a copilului. Toată lumea fericită și cu lacrimi pe obraz.

Se spune, ironic evident, despre copii, că atunci când sunt mici îți vine să-i mănânci, dar când sunt mari îți pare rău că nu i-ai mâncat, ca mitul grecesc al titanului Cronos, pictat mai apoi de Francisco de Goya, unde corespondentul mitologic roman, zeul Saturn, este zugrăvit într-o celebră și foarte explicită lucrare. Este una dintre temele celebre în care părintele își suprimă urmașii, copii, de teama de a nu fi suprimat de ei, însetați de putere. Chestiuni obișnuite în istoria milenară a omenirii.

Urâtă istorie mai avem, când alții și-o imaginează atât de frumoasă și idilică. Mai bine că n-am trăit în acele vremuri cutremurătoare și le trăiesc pe astea mult mai înfiorătoare, pentru că le văd, le simt, sunt aici, nu le citesc din cărțile de istorie. Aceste vremuri în care copii nu își mai găsesc părinții, părinți care nu-și mai regăsesc copiii, părinții mor prin țări străine plecați la cules de sparanghel, copiii mor într-o cocioabă din prăpăditul mediu rural românesc, spălați în lighean cu insecticid pentru gândacii de Colorado. Asta e o Românie a copiilor

noștri, a luminatului secol 21. Cealaltă Românie, la fel de săracă, dar emancipată, e cea de la oraș, dar mândră foarte. Noi suntem bine, ne ducem copiii în parc, la mall, îi îndopăm cu fast-food, plătim facturi, le luăm tabletă sau un telefon smart și-i uităm pe un colț de canapea.

În satele românești mulți copii se culcă nemâncați, în bordeie medievale, fără curent electric, fără lumină, nu își pot face temele de la școală, în caz că mai ajung pe acolo, părinții atârnă de alocațiilor lor. Umblă desculți și cu haine primite de pomană. Când plec din București spre Siliștea Gumești, am două familii la care mă opresc, două bordeie, două familii, și vreo 10-20 suflete, dintre care zece sunt copii. Le aduc sucuri, pâine, borcane cu zarzavat pentru mâncare, conserve, ulei, zahăr, dulciuri, hăinuțe rămase mici de la fiul meu. Copii ies în fugă, se împiedică în brazdele de pământ, se ridică și ajung la mașină. Ei sunt copiii acelor copii la care opream prima dată acum 25-30 de ani. La fel de zdrențuroși, încălțați cu niște ceva, care arătau a papuci, veșnic mucioși și mânjiți pe față cu funingine de la focul pe care îl fac într-o vatră care este lipită de casă, într-un mod ciudat, de frică probabil să nu facă focul în închipuirea de casă și, accidental, să ardă toată șandramaua cu ei cu tot.

Dacă tragem frumoasa perdea de care sunt prinse baloanele colorate, în spatele căreia clauzii fac tumbe, confetiurile zburdă prin aer, torturile glazurate așteaptă să fie tăiate iar șampaniile pentru copii își încep rafalele de bubituri, ce vedem? Realitatea, aia crudă și nemiloasă.

Pentru toți părinții de pe lumea asta, pentru bunici, pentru noi, oamenii de azi, urmăriți vă rog, când puteți, un film, probabil cea mai frumoasă și emoționantă poveste pe care a scris-o Dumnezeu despre copii și pe care i-a dat-o lui Chaplin. Se numește The Kid (1921), în traducere liberă, Piciul, iar piciul este Jackie Coogan. Și, dacă n-ați vărsat o lacrimă la finalul acestui film, ori eu v-am îndrumat greșit, ori Chaplin n-a respectat scenariul, ori bunul Dumnezeu nu mai are audiență!

În încheiere, pentru că suntem într-o revistă a seniorilor nu pot să nu subliniez legătura indisolubilă care se creează între bunici și nepoți. Fie că sunt strâmtorați financiar sau nu, fie că locuiesc în marile centre urbane sau în vreun cătun îndepărtat de țară, timpul petrecut cu nepoții și iubirea pe care le-o oferă sunt aproape neprețuite. Bucuria din ochii bunicului atunci când își îmbrățișează nepoțelul, acele momente magice nu se pot zugrăvi în cuvinte, pe o foaie de hârtie, ele se scriu în suflet și acolo rămân.

Paradoxala copilărie

Cleopatra RAVARU
Consilier D.G.S.A.P.C. Vaslui

Este un truism că a fi copil înseamnă să faci parte din acea perioadă de vârstă care începe la naștere și se termină la intrarea în adolescență. În funcție de cutumele (cultura) dintr-o societate și de construcțiile sociale, adică de interpretarea copilăriei de către adulți și specialiști ai domeniului, a fi copil presupune să te joci ori să muncești, să înveți sau să participi, chiar, la războaie (în calitate de combatant). Am vorbit de truism doar referitor la o încadrare în cronologie – să nu neglijăm, însă, alegerea de a rămâne copii până la moarte (preferabil fără „a da în mintea copiilor”) dacă ne păstrăm sufletul curat, pe cât posibil purificat/neîntinat de non-valori și atitudini cinice.

De ce titlul de mai sus? Pentru că toți copiii doresc „să fie mari” și, imediat ce conștientizează atingerea țelului, vor să fie, din nou, copii. S-ar înțelege că, la vârsta inocenței, copiii se simt neîmpliniți, la fel cum și la maturitate, mai ales în momentele importante existențial, adulții nostalgici recurg la fuga/refugierea în amintirile din copilărie. Întotdeauna aceste amintiri par serafice – nici un rău nu le penetrează sau, dacă o face, răul este estompat, așa cum orice suferință este îndulcită de curgerea timpului, crudă și miloasă simultan.

Ne revine în minte, cu plăcere, cum ne cățărăm în copac după prune, în grădina bunicilor, și minimalizăm zgârietura de spin ce ne-a făcut să plângem minute în șir. „Copiii uită”, se spune. „Copiii se adaptează”. „Copiii sunt maleabili, îi putem forma în sensul așteptărilor noastre”. Sunt „vorbe” izvorâte din experiența ancestrală și sunt adevărate într-o proporție uriașă – dar nu total, deoarece copilăria ne marchează și ne individualizează personalitatea. Copiii nu uită definitiv, nu se adaptează la orice în mod absolut, iar formarea lor necesită – din nou! – timp, alături de dragoste, răbdare, înțelegere, empatie și implicare asiduă din partea părinților, educatorilor, societății în ansamblul ei.

Copilăria autentică, prin excelență, este văzută, în mare parte, ca o etapă fericită a vieții omului, adesea unica etapă, în care responsabilitățile majore și dureroase încă nu presează pe umerii fragezi ai celor mai tineri dintre noi. În mod ideal, un copil este fericit atunci când este alături de adulți iubitori și suportivi, dedicați asigurării tuturor nevoilor sale (cele de bază, apoi cele sociale, economice și culturale, nevoile psihologice și intelectuale, precum și nevoile de ordin spiritual).

Din studiile și analizele realizate în spațiul românesc, aplecate asupra problemelor cu care se confruntă copiii, deși sunt generate de adulți, observăm amploarea pe care o capătă, tot mai mult în ultimii ani, anumite fenomene cu impact asupra calității vieții copiilor și, implicit, a familiilor acestora și a viitorului: sărăcia, abandonul școlar, violența, consumul de substanțe periculoase, părinți plecați la muncă în străinătate, politici sociale, educaționale și de sănătate ineficiente, incomplete, neintegrate sistemic etc.. Pare o abordare pesimistă – rămâne, în fond, doar un apel la conștiința decidenților de a lua măsuri menite să remedieze cele mai grave disfuncționalități și să păstreze copilăria în granițele mental-comportamentale dictate de specificitatea umană.

Deoarece, în retorica ce o privește, copilăria arată bine. Ea este „inima tuturor vârstelor” (Lucian Blaga) și „taina dezvoltării viitorului” (Grigore Vieru) și este „locul unde Dumnezeu poate fi substituit c-un singur surâs” (Costel Zăgan). Însă pentru ca toate acestea să fie valabile și în realitate, nu doar în evocările nostalgice ale adulților, este vitală asigurarea condițiilor propice unei dezvoltări armonioase, în pace și siguranță, a copiilor. Personal, sunt de acord cu definiția pe care ne-o oferă Horațiu Mălăele: „Copilăria e cadoul pe care ni-l face viața pentru ce vom avea de îndurat.”

La mulți ani tuturor copiilor lumii!

Copilăria – o lume mirifică

Prof. **Zâna TĂMĂȘANU**

„Copiii sunt mâinile cu care ne
prindem de cer.”

Henry Ward Beecher

- Ce este copilăria???

- Copilăria este perioada cea mai frumoasă din viața fiecăruia dintre noi! Este lumea mirifică din care lipsește tristețea, este lumea plină de emoție, bucurie și culoare, este o lume fantastică, este o lume de vis!

Da! Copilăria este așa numai dacă în lume și în țară este pace. Din păcate, vedem că realitatea este alta: Vedem copii mutilați de bombe, de gloanțe, de spaima războiului.

Copilăria este minunată atunci când în familie este pace, când el, copilul, se bucură de prezența ambilor părinți și nu sunt lăsați de aceștia, plecați la muncă peste hotare, în grija vreunei bunici, mătuși sau altei rude.

Deseori mass-media prezintă cazuri de copii cu lacrimile pe obraz de dorul părinților sau care ajung la gesturi desperade din această cauză.

Părinții, uneori, cred că e mai bine să strângă o brumă de bani, dar uită că cel mai important lucru este să fie lângă copiii lor, să-i vadă crescând, să le îndrume pașii, să le ofere adevărata copilărie care e cea mai prețioasă comoară de pe pământ.

Copilăria este structurată pe mai multe etape și pune bazele întregii vieți. Aceste etape se desfășoară între 0-3 ani/ 3-10 ani, urmată de preadolescență: 11-14 ani, adolescența: 15-18 ani, de tinerețe: între 18-35 de ani, maturitate: 35-60 ani, senectute -bătrânețe după 60 de ani.

În prima parte a vieții copilul învață să vorbească, să meargă să distingă o persoană de alta, să socializeze cu alți copii și adulți, mergând la grădiniță, școală, la alte activități extrașcolare.

Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine, de puritate, cu inima deschisă spre iubire și frumos.

Copilul râde și plânge ușor, uneori e capricios, alteori generos, uită repede de supărări iertând pe cei care i le-au provocat. De aceea bătrânii spuneau că nu e bine ca noi, adulții, să ne băgăm în cearta copiilor „ei acum se ceartă, acum se împacă”, chiar dacă le-a fost luată jucăria, dacă au fost învinși într-un joc, dacă li s-a pus o piedică și au căzut. Se necăjesc pe moment, după care se aruncă în joc, se bucură chiar alături de cei cu care s-au certat sau împreună cu alți copii de vârsta lor.

Altă dată copiii își petreceau copilăria în mijlocul naturii. Mihai Eminescu spune: „Fiind băiat, păduri cutreieram/ Și mă culcam adesea lângă izvor,/ Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam/ S-au cum apa

sună-ncetișor:/ Un freamăt lin trecea din ram în ram/ Și un miros venea adormitor./ Astfel ades eu noapți întregi am mas/ Blând îngânat de-al valurilor glas.”//

Își petreceau copilăria în colbul drumului, se luau la întrecere, la alergări sau alte diverse jocuri, la făcut „harbuji” (pepeni verzi) din grămjoare de nisip, își făceau păpuși și mingi din cârpe spre a se juca, își făceau instrumente de cântat: trișcă, tilincă, fluier din crenguțe de alun, soc, tei sau jucau „bocul” cu niște pietricele, trăgeau la țintă – fie un copac, un zid sau oglinda vreunui râu, cu biluțe de argilă puse în capătul unei nuielușe mlădioase. Toate acestea le dezvoltau creativitatea, îndemnarea, îi formau pentru mai târziu. De multe ori toate aceste jocuri se desfășurau în paralel cu supravegheatul animalelor scoase la păscut, ceea ce îi responsabiliza, le solicita mai mult atenția. Făceau diverse obiecte din pănuși de porumb, din papură, cum ar fi: ștergători de picioare, capace de pus pe oala de lapte, de pus o oală fierbinte... Mergeau în grup la cules plante medicinale: mușețel, floare de tei, păpădie... Ce distractiv și frumos era! Stăteau toată ziua în soare, vânt și aer curat.

Tot copiilor le revenea misiunea de a culege fructele – cireșele, vișinile ce se uscau și cădeau în iarbă, merele pe care trebuiau să le felieze, să le înșire pe ață spre a le pune la uscat pentru iarnă. Ion Creangă își amintea, fiind copil, că: „toamna colindam dumbrăvile, luncile și pădurile, după bureți, fragi, zmeură, mure, alune și alte bunătați neasemuite.”

Copiii, rămași acasă, trebuiau să aibă grijă de animalele și păsările din curte, spre a le da apă, mâncare, buruiănă. Ei știau de mici că pe lângă joacă trebuie să-și aducă aportul în gospodărie alături de părinți, iar uneori chiar să aibă grijă de frații mai mici, asemenea lui Ion Creangă (*Amintiri din copilărie*). Totul era firesc, ei bucurându-se de o copilărie fericită, mai ales că la sfârșitul verii era răsplătită cu mersul la iarmarocul mult așteptat.

Copiii din ziua de azi, cu mici excepții, trăiesc într-o lume virtuală, petrec ore în șir pe calculator, tabletă, telefon, accesând jocuri pline de violență, stau la TV sau ascultă muzică zgomotoasă, care nu reușește să mai atingă sufletul, merg cu căștile la urechi către școală, parc, autobuz, merg ca niște roboți teleghidați. Păcat! Pierd cea mai frumoasă perioadă a vieții fără a se bucura de frumusețile ce-i înconjoară.

Copiii din generațiile trecute citeau povești cu zâne,

feți-frumoși, zmei, unde binele se înfrunta cu răul pe care-l biruia, își găseau modele în eroii basmelor. Azi, desenele animate sunt cu roboți sau diverse creaturi, de te întrebi ce ființe reprezintă, sunt pline de duritate și zgomot.

Literatura română pentru și despre copii a adus în atenția cititorilor lumea specială a copilăriei cu zbuluciumul și bucuriile specifice în numeroase opere. Voi aminti doar câteva.

Opera antologică a lui Ion Creangă „Amintiri din copilărie”, intrată și în patrimoniul literaturii universale, dar și basmele și poveștile sale descriu cu umor și spontaneitate universul copilăriei, această *etapă magică* a vieții.

Autorul își amintește de „cuptorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi, băieții, de-a mijoarca și alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc” sau „aflat călare pe porcul tăiat și curățat frumos” sau așteptând clipa când să plece cu uratul, cu buhaiul, împreună cu ceilalți băieți din sat prin nămeții uriași. E fascinat de cetele de mascați, care uneori îi dădeau fiori, de urătorii mai mari, de capre și urși – de această lume fermecată.

Cum să uite el vreodată, și ca el câți or mai fi făcut aceste pozne: smântânitul oalelor, vânzarea pupezei, furatul cireșelor sau scăldatul cu tovarășii de joacă, pusul unui sac în cap cu talanca și vătraiul în mână, bătând în stative și „oficiind” slujbă, cântând „Doamne miluiește...” spre disperarea mamei sale.

Și Barbu Ștefănescu Delavrancea creează personaje îndrăgite de copii precum: „Neghinița”, „Bunicul”, „Bunica”, „Sultănică” și o lume fantastică ca în „Palatul de cleștar”, „Depart, departe” și „Sorcova”.

Mihail Sadoveanu a creat-o pe Lizuca din „Dumbrava minunată”, pe „Măria Sa Puiul Pădurii” și diverse personaje din „Nada florilor” sau din „Anii de ucenicie”, unul din ele numindu-se Iliuță, în care-l recunoaștem pe însuși autorul.

Sensibilitatea și empatia pentru unele din personajele create o exprimă și Brătescu Voinești în povestirile: „Puiul”, „Privighetoarea”, „Bietul Tric”, „Niculăiță Minciună”, dar și Emil Gârleanu în povestirile din volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”.

Copilăria a fost surprinsă și în operele lirice. Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante și a creat personaje îndrăgite de copii precum: „Cățelușul șchiop”, „Gândăcelul”, „Cloșca”, „Motanul pedepsit”, iar George Topârceanu creează personaje și scene pline de umor, gingășie, dar și de compasiune pentru unele din ele ca în „Balada unui greier mic”, „Câți ca voi”, „De Paște”. Câtă voioșie, sănătate și poftă de viață transmit versurile din poezia „Iarna pe uliță” a lui George Coșbuc! Și paleta poezilor ce au dedicat versuri copiilor poate continua.

O adevărată frescă a copilăriei și adolescenței realizează Ionel Teodoreanu în „Ulița copilăriei” și în romanul „La Medeleni”, dar și scriitorii Mihail Drumeș în: „Elevul Dima dintr-a șaptea”, „Invitație la vals”, „Scrisoare de dragoste”, cât și Grigore Băjenaru în: „Cișmigiul & comp” și „Bună dimineața, băieții!”. Să nu-l uităm pe Constantin

Chiriță cu ciclul de romane „Cireșarii”. Multe din personajele sale sunt inspirate din rândul adolescenților, fostului Liceu „Gheorghe Roșca Codreanu” Bârlad, autorul fiind născut pe meleagurile din zona Bârladului.

Un elogiu adolescenților aduce și Nichita Stănescu într-una din poeziile sale. Poetul îi vede încercând a merge pe valuri în picioare. Dificil pentru oricare dintre noi! Dar ei, adolescenții, mai înclinându-se, mai sprijinindu-se, reușesc acest lucru având ca aliați vârsta, îndrăzneala, entuziasmul („Adolescenți pe mare”).

Toate aceste opere îi așteaptă pe adolescenții de azi să le citească, să-și încânte sufletul, să poată transmite mai departe copiilor și nepoților aceste nestemate ale literaturii noastre.

Să nu uităm: copilăria este un loc și un timp al fericirii, luminat de soarele veșnic strălucitor, este un timp în care visul devine realitate. Copilăria este o lume dulce, lină, fermecătoare, o primăvară plină de speranță. *Casa bunicilor este tărâmul fermecat al copilăriei*, iar obiectele din casa copilăriei se prefac cu timpul în icoane.

Dragă cititorule, „dacă păstrezi mereu cu tine copilăria, nu vei îmbătrâni niciodată!” - Tom Stoppard

Adolescenți pe mare

Această mare e acoperită de adolescenți care învață mersul pe valuri, în picioare, mai rezemându-se cu brațul, de curenți, mai sprijinindu-se de-o rază țeapănă, de soare. Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect și îi contemp lu ca la o debarcare. O flotă infinită de yole. Și aștept un pas greșit să văd, sau o alunecare macar pân' la genunchi în valul diafan sunând sub lenta lor înaintare. Dar ei sunt zvelți și calmi, și simultan au și deprins să meargă pe valuri, în picioare.

Nichita Stănescu

Arta educației creștine

Prof. drd. **Elena MARIANUC**

Copilăria – cea mai frumoasă, mai energică și mai formatoare parte a vieții. Ea începe în sânul familiei, continuă și se completează în cadrul școlii reprezentând perioada în care se formează viitorul adult, perioadă în care se pun bazele caracterului unei persoane, se dezvoltă virtuți precum empatie, altruism, înțelepciune, demnitate, modestie, etc. În nici o altă parte a vieții nu are omul atâtea amintiri frumoase, profund emoționante și definatorii în formarea personalității! Sau cel puțin așa ar trebui să fie...

Familia este centrul și baza formării copilului. Aici, el primește dragoste, bucurie, împărtășirea emoțiilor și a primelor descoperiri ale vieții, primele sfaturi, primele încurajări, îndemnuri, îmbrățișări. În sânul familiei copilul se simte protejat și iubit. Părinții sunt primele modele ale celui mic, ei reprezintă primele repere morale și spirituale ale copilului. Orice părinte responsabil știe că educația unui copil presupune grija neîncetată atât pentru formarea sufletului, cât și pentru cea a trupului, deoarece omul are caracter dihotomic, fiind format din trup și suflet. Între acestea există o legătură strânsă, influențele reciproce fiind fundamentale. Stările sufletești ale omului, caracterizate de exemplu, printr-o gândire negativă, sunt recepționate de către corp și sub influența acestora, el devine locaș al suferinței, îmbolnăvindându-se sau devenind robul patimilor precum alcoolismul sau dependența de droguri. Sfântul Ioan Gură de Aur îi îndemna pe creștini: „Nu încetez de a vă ruga, de a vă ruga cu lacrimi și a vă cere ca, înainte de toate celelalte, să dați copiilor voștri o bună educație. Dacă-ți iubești copilul, arat-o prin educația ce i-o dai. De altfel, ai și răsplătă. Crește un atlet pentru Hristos! Învață-ți copilul din prima vârstă să trăiască cu evlavie în lume! Voiești a-l lăsa pe copilul tău bogat? Învață-l să fie om bun și cinstit.”

Astfel, este vitală primirea unei educații armonioase în copilărie, fundamentarea unui echilibru interior, stabilirea unui sistem clar de valori și repere morale. Și acestea nu se pot face decât printr-o colaborare și conlucrare strânsă între cei trei piloni ai unei societăți: Familie, Școală și Biserică. Lipsa conlucrării temeinice dintre acestea, în mod concret, se vede prin deciziile luate în ultimii 30 de ani în sistemul de învățământ, prin reticența și slaba încredere a oamenilor în Biserică și Școală, prin lipsa de profesionalism și verticalitate

a reprezentanților acestora, prin adoptarea unor atitudini formale, superficiale în detrimentul calității actului didactic și a formării reale a copiilor. Valoarea fiecărei persoane e irepetabilă înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Suntem oameni liberi, identici cu sine, dar împreună trebuie să formăm o armonie ~precum în cer așa și pe pământ~ și pentru obținerea unei astfel de armonii, educația începe de timpuriu, încă din pântecul mamei. O asemenea viziune pedagogică permite și promite cizelarea profundă a naturii umane.

Educația trebuie să răspundă provocărilor unei lumi în care s-au pierdut și încă se pierd reperele demne și de real profesionalism. Școala este chemată să contribuie la reconstrucția spirituală a elevilor, la redefinirea unor noi sisteme de valori: „Am rupt firul tradițiilor, ne batem joc de credința strămoșilor (...) râdem în pumni de aspirațiile naționale. Importăm din literatură în altarul vieții sufletești câte și mai câte idei bolnave și cu totul străine spiritului românesc” (George Coșbuc).

Într-o lume pe care o percepem ca fiind tot mai complexă și mai digitală, însăși sistemul de învățământ suferă transformări majore în tot procesul educațional. Tehnologia a evoluat enorm în ultimii ani ceea ce a dus, inevitabil, la schimbarea tuturor sistemelor existente: economic, administrativ, educațional, bancar etc. Pedagogii, indiferent de specializare, au un rol esențial în dezvoltarea și formarea fiecărui om. Ei nu sunt doar deținătorii unor multiple informații deoarece, mai ales în prezent, orice informație e ușor de obținut din sursele online. Profesorii îl învață pe copil ce și cum să studieze, ce fel să cerceteze, cum să se cunoască, să se dezvolte ca om intelectual, moral și spiritual, să-și descopere proprii talanți și să-i pună în valoare, să aibă discernământ și dorință de cunoaștere, de autodepășire. „Profesorul trebuie să știe să unească, într-un mod extraordinar, fidelitatea față de credința tradițională cu libertatea gândirii creative” folosind orice mijloc util în formarea individualității elevului, învățându-l să gândească singur, să se simtă liber, să întrebe atunci când e nevoie. Dar pentru a reuși întru totul acestea, însuși profesorul trebuie să se simtă liber a acționa în funcție de situație, de nivelul intelectual al elevilor, de condițiile materiale și emoționale. Posibilitățile ce se ascund în haosul frământărilor

de astăzi nu pot fi realizate decât cu un mare spirit de jertfă. Minunea marilor izbânde și a frumoaselor realizări nu se poate face decât prin noi înșine.

În România s-au făcut și s-au aplicat tot felul de reforme, s-au inițiat proiecte, unele aplicate altele rămase la nivel de proiect, unele benefice, altele distructive, s-au întocmit planuri de educație, mai mult sau mai puțin aplicabile, s-a promis și s-a vorbit mult dar s-a realizat puțin. **Orice reformă de la suflet trebuie să înceapă** altfel ea este destinată eșecului. Când primează interesele personale, politice sau de orice altă natură în detrimentul elevilor și a poporului, efectul va fi în mod cert negativ. Ocuparea timpului cu aspecte administrative- birocratice în defavoarea orelor necesar a fi dedicate lucrării de îmbogățire spirituală și intelectuală și lucrării de pregătire a materialelor/metodelor utile în buna desfășurare a orelor, aglomerarea obligatorie a programului cu cursuri de perfecționare a profesorilor, contra cost de multe ori, fără o acțiune practică, clară, posibilă de acceptat și aplicat în rândul elevilor, lipsa perspectivelor și a unui plan de învățământ favorabil educației copiilor, au dus la o scădere a calității învățământului românesc. Toate acestea și multe altele, nu fac altceva decât să irite profesorii, cei bine pregătiți, dedicați profesiei lor. Doar dragostea pentru ceea ce fac îi ajută să reziste, să realizeze lecții cât mai atractive și mai inovative, îmbinând cu eleganță și profesionalism tradiționalul cu modernul. „Pedagogia nu e genetică. Nu poți fi profesor printre altele. Pedagog nu e o convertire: am ratat acolo, mă fac profesor. E o vocație unică. Nu poate fi crescută decât într-o anumită structură și direcție” ne spune părintele Constantin Necula. Astfel putem afirma că gândul oricărui pedagog este precum al lui Nicolae Titulescu: **„Și chiar de nu voi fi un far, ci doar o candelă, ajunge. Și chiar de nu voi fi nici candelă, tot ajunge, fiindcă m-am străduit să aprind lumina”**.

A transmite cunoștințe și a forma oameni de valoare înseamnă artă pedagogică. Dar această artă nu se învață atât de simplu în instituțiile superioare de învățământ din țară sau din străinătate, ci este o chestiune de iubire față de copil și de dialog continuu cu el, dar și cu Dumnezeu. Credința înseamnă trăire duhovnicească, înseamnă armonia dintre cuvânt și faptă. I. H. Rădulescu menționa că nu este de ajuns ca cineva să fie înzestrat cu alese calități sufletești, dacă nu și-a găsit și educatorul care știe să le modeleze. Este timpul ca elevii români să simtă, din convingere și dragoste, ceea ce Eminescu simțea la vârsta de 16 ani când a scris „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”. Principala direcție a educației constă în formarea deplină a omului. Reverberațiile ei se prelungesc în timp, peste generații, valorile morale și creștine odată interiorizate atrag noi valori, se dezvoltă și generează speranțe și căutări profunde.

În concluzie, îmbinarea tradiționalului cu modernul în tot ceea ce înseamnă educarea și formarea unui

copil, este modul ideal de a face educație în prezent. Nu trebuie să îngreunăm copiii cu un balast monstruos de date dar nici să- i lăsăm lipsiți de exercițiul învățării, al intuiției și al însușirii cunoștințelor dar și de cel al participării active în tot procesul educativ. A ști multe înseamnă inteligență; dar a putea să concretizezi, corect, la momentul potrivit și pe înțelesul oricui cunoștințele deținute, înseamnă dar dumnezeiesc, înseamnă înțelepciune! și... asta nu au mulți. Sfântul Ioan Gură de Aur, făcând referire la educația copiilor, spunea: *„Dacă vei întipări în sufletul lui, încă fraged, învățăturile cele bune, nimeni nu va putea să i le desprindă; ele se întăresc ca sigiliul aplicat pe ceară. [...] Învață-ți copilul din prima vârstă să trăiască cu evlavie în lume!”*. Educația e mai mult decât învățătură prin viu grai. Ea e cuvânt, dar un cuvânt sprijinit pe suportul puternic al faptelor proprii. Așadar, părinți și profesori, să avem întotdeauna în inima și mintea noastră cuvintele lui Hristos: **„cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor”** (Matei 5,19).

Resurse :

1. *Biblia Ortodoxă*, București, Edit. IBMBOR, 2023;
2. Andra MARINESCU, „Pr. Constantin Necula: Nu poți fi profesor printre altele. Pedagogia e o vocație” în Rev. Tribuna, 26.09.2016 ;
3. Dumitru BELU, *Din domeniul omileticii*, Sibiu, Edit. Andreiană Ed Info Art, 2012;
4. Ioan ICĂ Jr., *Tomas Spidlik- o viață și o teologie din toată inima*, Sibiu, Ed. Deisis, 2010;
5. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Despre creșterea copiilor*, Bacău, Editura Bunavestire, 2017.

ICOANA SUFLETULUI (sonet)

Născuți ca rod al clipei de-mpunire,
Copiii n-au ales nicicând părinții;
Ei sunt un rod al vrierii și al minții
Aducători de multă fericire.

Invoc în rugăciune-n taină sfinții
Și cu nesaț, sclipirea din privire
O sorb spre-a o păstra în amintire,
Ca pe un basm în care ei sunt prinții.

Obişnuți, am vrea ca fiecare,
Prin ei să ne trăim eternitatea
Când noi ne vom ascunde printre stele,

Pe care le-am privit din depărtare,
Dorindu-ne în viață ca dreptatea
Să fie ca dorință printre ele!

Maximilian OPAIȚ

„Sunt unic!... sunt excepțional, sunt special, sunt minunat!”

Roxana MIRON FERARU

„Fiecare copil e unic!” este o expresie pe care o întâlnim frecvent, dar pe care o înțelegem diferit și o folosim în consecință. Fie că este vorba despre tipuri de inteligență, tipare de personalitate, de aptitudini și caracteristici specifice, de înclinații și interese, unicitatea fiecărui copil este un adevăr de necontestat. Unicitatea fiecărei ființe umane impune respect și acceptare, impune valorizarea particularităților și direcționarea lor către succes. Da, către succes, deoarece fiecare copil din lumea aceasta are un rol bine definit, un drum propriu și sorți de izbândă... depinde doar de călăuzele lor (părinți, învățători, profesori, prieteni) să le descopere rolurile, drumurile și cheile către succes.

Pentru a onora unicitatea copiilor noștri, este esențial ca în procesul de observare să înțelegem că diversitatea este o binecuvântare divină: avantajul de a te diferenția de cel de lângă tine, de a-ți exprima într-o manieră autentică trăirile, de a-ți însuși într-un stil propriu cunoștințele și a adopta un comportament original este un dar pe care nu toți copiii aflați la vârste fragede știu să îl exploateze. Avem, ca părinți, o responsabilitate dificilă, dar încântătoare – de a dezvolta darurile fiecărui copil, de a-l încuraja și susține pentru a-și dezvolta la capacitate maximă aceste daruri. Unicitatea fiecărui copil este o poartă spre cer, o deschidere către o lume minunată.

Așa cum două boabe de rouă nu sunt perfect identice, așa nici copiii nu se aseamănă întru totul, gândesc și simt diferit, se dezvoltă în mod distinct: unii sunt timizi și emotivi, alții sunt extrovertiți, unii au o inteligență peste medie, alții au înclinații artistice sau tehnice, unii se dezvoltă conform etapelor de dezvoltare cognitivă propuse de specialiști, alții au propriile repere de dezvoltare, un ritm al lor și un ceva ce îi face mai speciali. Față de acești copii minunați, societatea are o responsabilitate enormă: de a-i înțelege în profunzimea aspectelor lor specifice, de a susține dezvoltarea lor armonioasă, de a le desăvârși potențialul și a-i integra în viața de zi cu zi. Eroii acestora – părinții lor – ar face orice pentru adaptarea socială a micuților, dar strădania eroilor este incompletă în lipsa implicării comunitare. Evitarea, ignorarea nu sunt soluții. Conștientizarea nevoilor celor diferiți, acceptarea specificului fiecăruia este un pas real către o lume mai bună, mai empatică, iar lecția de viață pe care o primim de la acești luptători este neprețuită; sunt modele de voință, curaj, sensibilitate și sinceritate, iar bunătatea se oglindește în fiecare dintre trăsăturile lor speciale.

Copiii sunt precum păsările cerului care se înalță în văzduh: unele preferă înălțimile cele mai îndepărtate, altele optează pentru linia de echilibru, însă fiecare se străduiește să zboare cât mai bine. Dacă judecăm însă o pasăre a cerului după abilitatea sa de a înota în adâncuri, aceasta va avea întotdeauna impresia că este nepregătită. Sistemul de recunoaștere a meritelor copiilor trebuie să fie adaptat sistemului de dezvoltare a fiecăruia dintre ei. Ritmul de dezvoltare, care corespunde, în principiu, unui anumit stadiu de dezvoltare, este diferit din punct de vedere fizic, emoțional, intelectual sau social, este unic, iar individualitatea fiecărui copil are nevoie de respect și acceptare.

Copiii... cu toții sunt speciali, excepționali, minunați, sunt unici în cele mai frumoase moduri posibile. Cu toții au rostul lor în această viață, au un rol de îndeplinit și multe obiective de atins. Depinde doar de noi, părinți și societate, să le pavăm drumul cu iubire și toleranță, respect și empatie, pentru că "orice copil este în felul lui un geniu și orice geniu este în felul lui un copil" (A.Schopenhauer).

Copilărie, dulce aducere aminte

Prof. **Livia ANDREI**

Când spui copilărie, fără să vrei te gândești la genialul nostru humuleștean care ne îndemna: *Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea este veselă și nevinovată și drept vorbind, acesta-i adevărul.*

Așa a fost copilăria mea și-a ta, a lui sau a ei, de fapt a tuturor copiilor din orice colț de țară sau din Univers.

Cârcotașii, care găsesc întotdeauna și pete în soare, vor zice că au fost copii necăjiți și poate nu s-au bucurat pe deplin de anii copilăriei. Nu-i chiar așa. Și iarăși îi dăm dreptate marelui Creangă: *Ce-i pasă copilului când mama și tata se gândesc la neajunsurile vieții, la ce poate să le aducă ziua de mâine, sau că-i frământă alte gânduri pline de îngrijire. Copilul, încălecat pe bățul său, gândește că se află călare pe un cal dintre cei mai strașnici, pe care aleargă cu voie-bună, și-l bate cu biciul, și-l strunește cu tot dinadinsu, și răcnește la el din toata inima, de-ți ie auzul; și de cade jos, crede că l-a trântit calul, și pe băț își descarcă mânia în toată puterea cuvântului...*

Copil, copilărie, copilaș, copiliță, copilăros sunt doar cuvinte, dar în ele se ascund ani și amintiri, părinți, bunici, prieteni, vecini care stau într-un colț al inimii și nu vor pleca decât atunci când...

Cu fiecare copil al nostru retrăim clipele fericite ale unor vremuri trecute. Apoi retrăim acele bucurii alături de nepoți și chiar strănepoți. Întinerim în fiecare zi și uităm de durerile fizice și ne bucurăm de fiecare clipă, de fiecare năzdrăvănie, de fiecare vorbă stâlcită.

Dar nimeni n-a povestit despre copilărie mai frumos decât Creangă.

Nu știi alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul nașterii mele, la Humulești, la stâlpul hornului unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mâțele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă țineam când începusem a merge copăcel, la cuptorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi, băieții, de-a mijoarca, și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă-mi saltă și acum inima de bucurie! Și, Doamne, frumos era pe atunci, căci și părinții, și frații și surorile îmi erau sănătoși, și casa ne era îndestulată, și copiii și copilele megieșilor erau de-a pururea în petrecere cu noi, și toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă era toată lumea a mea! Și eu eram vesel ca vremea cea bună și sturlubatic și copilăros ca vântul în tulburarea sa.

Pe toți ne urmărește toată viața chipul mamei, iar amintirea lui Ion Creangă este nemaîntâlnită nicăieri. Talentul de portretist este inegalabil: *Și mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: „leşi, copile cu părul bălan, afară și râde la soare, doar s-a îndrepta vremea” și vremea se îndrepta după râsul meu... Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei, care și ea cu adevărat că știa a face multe și mari minunății: alunga nourii cei negri de pe deasupra satului nostru și abătea grindina în alte părți, înfingând toporul în pământ, afară, dinaintea ușii; încheaga apa numai cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare; bătea pământul, sau peretele, sau vrul lemn, de care mă păleam la cap, la mână sau la picior, zicând: „Na, na!”, și îndată-mi trecea durerea... când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că făcea a vânt și vreme rea, sau când țiuia tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva*

de rău, mama îl muștra acolo, în vatra focului, și-l buchisa cu cleștele, să se mai potolească dușmanul; și mai mult decât atâta: oleacă ce nu-i venea mamei la socoteală căutătura mea, îndată pregătea, cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe opsasul încălțării ori, mai în grabă, lua funingine de la gura sobei, zicând: „Cum nu se deoache călcâiul sau gura sobei, așa să nu mi se deoache copilașul” și-mi făcea apoi câte-un benchi boghet în frunte, ca să nu-și prăpădească odorul!... și altele multe încă făcea... Așa era mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, pe cât mi-aduc aminte; și-mi aduc bine aminte, căci brațele ei m-au legănat când îi sugeam țâța cea dulce și mă alintam la sânul ei, gândurind și uitându-mă în ochi-i cu drag! Și sânge din sângele ei și carne din carnea ei am împrumutat, și a vorbi de la dânsa am învățat. Iar înțelepciunea de la Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine și ce-i rău.

Oricât v-aș plictisi cu cele scrise de Creangă, vă asigur că mai bine și mai frumos eu nu pot a scrie, iar vorbele lui rămân nemuritoare, căci în orice vreme am trăi, copilăria o trăim toți la fel, dar unii o povestesc cu harul ce l-a primit de la Cel de Sus, iar eu atât am avut de spus.

Prof. Lucia MUNTEANU

Și din nou despre copilărie!...

Copilărie! Fulg de nea! Îl ții în palmă și-ntr-o clipă s-a topit!... A rămas din el un strop de apă, dătător de viață, de visuri, de speranțe!...

Trecând pragul copilăriei, începe lupta pentru a ne desăvârși ca oameni. Încetul cu încetul, pas cu pas, examen după examen, încercare după încercare...

Dar fiecare încercare ne întoarce la copilărie ca la un izvor de apă vie. Acolo îi găsim pe toți cei dragi: pe mama, pe tata, pe frații și surorile noastre. Acolo, redescoperim raiul. Simțim din nou puteri crescând în noi; ne încărcăm cu energie, ne mângâiem cu amintirea mângâierilor părintești, ne reîncărcăm cu speranțe...

Reîntoarcerea în copilărie este prilej de bucurie, prilej de a reveni la izvoare, acolo unde totul capătă o aură specială, acolo unde suntem puternici, deși atât de fragili și de vulnerabili. De unde ne vine puterea aceasta?!... De la cei dragi care ne-au semănat în suflet încrederea, curajul, speranța, credința.

„Unde ești, copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?”

Mihai Eminescu

Alături de aceste gânduri ale mele despre copilărie, consider că sunt bine venite câteva din poeziile cunoscute sau mai puțin cunoscute ale poezilor noștri dedicate copilăriei

„Copii eram noi amândoi
Frate-meu și cu mine,
Din coji de nucă car cu boi
Făceam și înhămam la el
Culbeci bătrâni cu coarne.

Și el citea pe Robinson,
Mi-l povestea și mie;
Eu zideam Turnul-Vavilon
Din cărți de joc și mai spuneam
Și eu câte-o prostie.

Adesea la scăldat mergeam
În ochiul de pădure,
La balta mare ajungeam
Și l-al ei mijloc înotam
La insula cea verde...
Mihai Eminescu – „Copii eram
noi amândoi...”

„Fiind băiet păduri cutreieram
Și mă culcam ades lângă izvor,
Iar brațul drept sub cap eu mi-l
puneam
S-aud cum apa sună-ncetișor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Și un miros venea adormitor.
Astfel ades eu noapți întregi am mas,
Blând îngânat de-al valurilor glas.”

Mihai Eminescu – „Fiind băiet
păduri cutreieram”

Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri
Și niciodat n-or să vie iară,
Căci nu mă-ncântă azi cum mă
mișcară

Povești și doine, ghicitori, eresuri,

Ce fruntea-mi de copil o-nseninară,
Abia-nțelese, pline de-nțelesuri -
Cu-a tale umbre azi în van
mă-mpesuri,
O, ceas al tainei, asfințit de sară...”

Mihai Eminescu – „Trecut-au anii...”

Fă-te, suflete, copil!
Și strecoară-te tiptil
Prin porumb cu moț și ciucuri,
Ca să poți să te mai bucuri.

Strânge slove, cărți și pană.
Dă-le toate de pomană,

Unui nou învățăcel,
Să se chinuie și el.

Gândul n-o să te mai fure
Prin zăvoaie și pădure,
Cu ecoul de cuvinte
Care-ngână și te minte.

Când tristețile te dor,
Uită tot și tâlcul lor.

Tudor Arghezi – „Fă-te, suflete,
copil!”

Lăsați copiii la bunici

Cât fiii încă vă sunt mici
Lăsați-i vara la bunici
Bunicilor, le este dor
Să-și vadă fiul de fecior.

Trăind cu toții o speranță,
Lăsați-i toamna, în vacanță
Bunicilor le pare bine,
Când un nepot de vorbă-i ține.

Și mai gândiți ca un părinte,
Păstrați în voi din cele sfinte
Când vine iarna cu ninsori,
Mergeți în sat de sărbători.

Cât sunt copiii noștri mici,
Duceți-i des pe la bunici,
Căci ei ne leagă între oameni
Cum pomul leagă rod în ramuri!

Lăsați copiii la bunici,
Cât vreme este, cât sunt mici.

Veronica Cazub

Gabriela Elena AIONIȚOAIÉ

Cum să iubim copiii

„Există locuri în inimă despre care nici măcar nu știi că există până nu iubești un copil”

Anne Lamott

În ziua în care copiii vin pe lume, noi, părinții, înțelegem care este scopul nostru în această lume: să îi iubim și să îi protejăm, cu tot ce sunt și cu tot ce avem.

Nimic nu e mai frumos decât să fii părinte și nimic nu e mai dragă și înduioșător decât micuțul copilaș pe care îl ții în brațe.

Când ne gândim la **iubirea** unui părinte, ne gândim la o inimă plină de frumos, la căldură, la înțelegere, dar știm că iubirea este și **educație**, este și **lectură**, este o **călătorie**, este o necesitate sau este o **carte** pe care o dăruim copilului nostru.

Iubirea unui părinte se regăsește și în învățarea de către copii a unor obiceiuri sănătoase, precum și în felul în care noi îi învățăm să își asume responsabilități și să ia decizii.

Când vine vorba despre copii, nimic nu-i mai potrivit decât să-i iubim și să lăsăm restul să vină de la sine.

Noi, părinții, știm că iubirea face minuni și uneori e mai puternică ca o rugăciune sau poate o fi chiar răspunsul la rugăciune... cine știe?

Să nu uităm însă, că iubirea cere răbdare, iar răbdarea este pe cale de dispariție în lumea de astăzi, când ne grăbim în orice și când tehnologia a pus stăpânire parcă, pe timpul tuturor...

Cu copiii însă, nu trebuie să ne grăbim și nu trebuie să îi grăbim să crească.

Să privim mai des natura și să observăm că ea nu se grăbește, că totul își urmează cursul așa cum este rânduit.

Copacii înverzesc tot primăvara, înfloresc tot la timpul lor și fac roade atunci când vine vremea.

Tot așa este și cu copiii care ne bucură doar prin simpla lor prezență în jurul nostru și ne învață valoarea iubirii și a răbdării.

Noi, părinții, trebuie doar să le dăm rădăcini puternice și sănătoase pentru ca ei să se dezvolte armonios; trebuie să le oferim spațiu pentru ca ei să poată să exploreze și trebuie să îi învățăm ce este bine și ce este rău, pentru ca ei, atunci când cresc, să poată discerne ușor între acestea.

Ar trebui ca noi, adulții, să le oferim copiilor o lecție sinceră despre ceea ce contează cu adevărat în viață, să le arătăm că există valori frumoase în care să creadă și că lucrurile materiale sunt bune, dar nu sunt o garanție a fericirii.

Stă în puterea noastră ca adulții din generația viitoare să fie mai buni decât noi și să știe să își caute

fericirea în lucrurile care merită cu adevărat prețuite.

Să nu uităm niciun moment că inima unui copil este un loc în care se nasc vise și se construiește viitorul.

Și da, trebuie să îi iubim necondiționat, pentru ca ei să poată învăța această iubire sinceră și necondiționată, dar să nu uităm că ei nu au nevoie doar să fie iubiți, ci trebuie să știe că nimic din ceea ce fac nu va schimba faptul că sunt iubiți.

Atât de frumos a spus Antoine de Saint Exupery: „Răsfățați-vă copiii, nu se știe ce teste le-a pregătit viața”.

Să dai noroc copiilor

*Să iei din apă- sunet
Să iei din soare- foc
Să dai cu toate-acestea
Copiilor, noroc!*

*Din cer, să iei culoare
Din frunze, să iei dor
Să dai acestea toate
Numai copiilor!*

*Din trandafiri, parfumul
Iar stele, ia din noapte
Și dăruiește- acestea
Copiilor, în carte!*

1 Iunie – Ziua Internațională a Copilului

Ioan IDRICEANU

Ziua Internațională a Copilului reprezintă un prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om și anume copilăria. În fiecare an, în prima zi de vară se celebrează cu deosebit interes, ziua special dedicată copiilor. Originea acestei sărbători datează din 1925, când reprezentanți din diferite țări s-au întâlnit la Geneva, Elveția, pentru a convoca prima „Conferință mondială pentru bunăstarea copiilor”. După conferință, unele guverne din întreaga lume au desemnat o zi ca Ziua Copilului, pentru a evidenția problemele copiilor. Nu a fost recomandată o dată specifică, așa că țările au folosit data care era cea mai relevantă pentru cultura lor.

Ziua Copilului la noi în țară a devenit sărbătoare națională în 2017, zi în care nu se lucrează. Data de 1 Iunie este folosită de multe țări ex-sovietice, deoarece „Ziua internațională pentru protecția copiilor” a fost instituită la 1 Iunie 1950, în urma congresului Federației Internaționale Democratice a Femeilor de la Moscova, care a avut loc în 1949. Statele s-au angajat să asigure ocrotirea drepturilor copilului, devenind responsabile pentru elaborarea și adoptarea de politici naționale clare pentru protecția copilului, precum și folosirea unor mecanisme eficiente, iar în toate acțiunile, să țină cont de interesul prioritar al copilului. La noi societatea are nevoie de copii educați și sănătoși, copii de care să fim mândri.

Astăzi, devine tot mai evidentă preocuparea structurilor atât la nivel național, cât și internațional, asupra domeniului protecției drepturilor copilului.

Așadar, 1 Iunie reprezintă ziua în care toți copiii merită să se simtă bine, să primească cadouri, să se distreze împreună cu alți copii alături de părinți, dascăli sau rude apropiate. În această zi, fiecare dintre noi își amintește de momentele frumoase ale copilăriei, întorcându-se cu gândul în trecut sau retrăind-o prin ochii oricărui copil. În România, Ziua Copilului se celebrează în marile orașe, prin evenimente dedicate copiilor, cele mai multe dintre ele având loc în parcurile centrale. Fiind prima zi de vară, se sărbătorește în primul rând prin activități în aer liber.

Multe școli au evenimente speciale pentru a sărbători Ziua Copilului în România. Unii profesori dau diplome și adeverințe ca o modalitate de a-și arăta aprecierea pentru fiecare copil în această zi. Sunt organizate evenimente comunitare, inclusiv expoziții de artă care prezintă lucrările copiilor, pentru a sărbători cât mai plăcut ziua dedicată celor mici. Această zi este promovată și prin intermediul ziarelor, blogurilor, rețelelor sociale, televiziunii, radioului. Nu contează neapărat unde anume vom sărbători această zi, ci modul în care îi transmitem copilului că este o zi specială. Copilul trebuie să se simtă iubit și răsfățat în această zi dedicată lui.

Cel mai important este ca părinții să petreacă timp prețios cu ei, să se joace împreună, să iasă în aer liber, în natură, iar cu această ocazie să se promoveze schimbul reciproc de idei, dorința de a-i face pe copii să înțeleagă acest concept, precum și inițierea unei acțiuni de a promova capacitățile copiilor. Această sărbătoare

mult așteptată ne îndeamnă să ne minunăm și să ne bucurăm de fiecare zi și clipă a vieții, precum cei mici. Să sărbătorim alături de copiii, nepoții, frații sau vecinii noștri și să ne lăsăm inspirați de bucuria lucrurilor simple sau... să nu uităm de copilul din noi. Așadar, această zi este un bun prilej pentru a uita de toate grijile, de a ne aminti de „cea mai frumoasă amintire”... copilăria. 1 lunie trebuie să însemne multe bucurii pentru copii, baloane colorate, jucării, dulciuri, hăinuțe noi, jocuri și distracții în parcuri, prietenii noi, generozitate, dragoste, inocență, puritate, duioșie, pictură, dansuri, plimbări, desene pe asfalt, filme, urări, felicitări și multe altele.

Nu există limite de vârstă când vine vorba de a sărbători Ziua Copilului. Oricare dintre noi, copil sau adult, are voie să se simtă copil și chiar este necesar ca macăr o dată pe an să lăsăm în urmă problemele de zi cu zi, să zâmbim curat și să simțim că ludicul înflorește în inimile noastre. De ziua lor, aceștia merită o atenție deosebită pentru a ști că au anumite drepturi, că sunt importanți. Acesta este un prilej de a sărbători copilăria, de a oferi sprijin copiilor, de a inspira comunitatea și familia, de a aprecia și iubi copiii și, de ce nu, de a-i pregăti pentru un viitor sănătos, fericit și plin de succese.

Prin gingășia lor, copiii sunt ușor de iubit. Nu poți să nu-i iubești! Calitatea sufletului copilului este nealterată. Frumusețea și puritatea lui ne impresionează. Voia bună, surâsul gingaș al copiilor sădește în noi speranța de mai bine. Sinceritatea lor este debordantă, copiii spun adevărul fără a se gândi la consecințe. Cunoscut sub numele „sindromul onestității copilărești”, cei mici nu au dezvoltată încă abilitatea de a recunoaște toate consecințele acțiunilor și aleg să spună ceea ce cred, chiar dacă acest lucru poate fi jenant sau incomod pentru adulți. De aici putem concluziona că și cei adulți trebuie să fie sinceri, curați sufletește precum copiii, ceea ce și Dumnezeu ne învață: „De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor.” (Matei 18.3)

Uneori, copiilor le lipsește ceea ce e mai important pentru ei și anume, prezența fizică a părinților, care datorită unor neajunsuri pleacă în străinătate la muncă pentru a le oferi un trai mai bun acestora, dar cu mari sacrificii și această soluție poate avea urmări nefaste în viitor. Copiii din ziua de azi trăiesc într-o lume a progresului tehnic, ceea ce îi face să fie mai introvertiți, legați artificial de lumi paralele cu cea reală, de telefon, calculator și de tot felul de rețele de socializare. Leagă prietenii virtuale în dauna celor adevărate și trebuie să fie încurajați să socializeze și să se joace într-un mod cât mai real. Aceștia trebuie învățați că fericirea vine din lucruri simple, reale, să trăiești fiecare clipă cu intensitate și din suflet.

Copiii se pot distra cu lucruri simple, cum ar fi

alergatul prin ploaie sau săritul în pat. Fiind foarte creativi, ei pot găsi bucurie în activități care nu necesită jucării sau tehnologie sofisticată. Ei sunt foarte creativi și pot fi inventivi în a-și crea propriile jocuri și reguli. Dar cu ocazia zilei de 1 lunie e necesar să putem oferi celui mic și cadouri, deoarece cu siguranță îl va face foarte fericit. Puteți alege să mergeți la cumpărături împreună cu cel mic, sau să comandați online cadoul ori jucăria preferată, pentru a nu mai avea această grijă în ziua respectivă, ceea ce îl va surprinde plăcut. Este de preferat ca, de ziua lor, toți copiii să se bucure și să petreacă timp plăcut împreună cu părinții sau educatorii acestora.

De asemenea, de Ziua Copilului pot fi organizate petreceri-surpriză, evenimente și activități dedicate copiilor, manifestări sportive sau chiar excursii. În final, cele mai însemnate lucruri pentru un copil sunt atenția familiei și timpul pe-

trecut împreună cu membrii acesteia. Ziua Copilului ne amintește de momentele tandre și plăcute ale copilăriei noastre, dar este și ziua în care încercăm încă o dată să conștientizăm că interesul pentru copil trebuie să fie unul prioritar și că toți copiii au nevoie de sprijinul și atenția noastră de zi cu zi. Copiii nu trebuie să fie neglijați nicidecum, căci ei sunt cei care ne dau sens vieții, ne fac de multe ori ziua mai bună și pentru care ajungem la un moment dat să trăim. De ziua lor, aceștia merită o atenție deosebită deoarece sunt cei mai importanți pentru noi.

Această zi este o zi magică, plină de emoții puternice, individuale și cu adevărat speciale! Așadar trebuie apreciate toate acțiunile care încurajează celebrarea acestei minunate sărbători alături de cei dragi și le dorim tuturor copiilor sănătate, multe bucurii, realizări frumoase și o copilărie fericită alături de părinți și de cei care îi iubesc. La Mulți Ani și copilărie fericită tuturor copiilor!

Gânduri despre copii și copilărie

Ecaterina VIERU

Frumoasă, fascinantă, magică, vârsta inocenței rămâne în suflet și ne vom aminti cu farmecul pe buze momentele în care nu aveam griji, când ne jucam și trăiam intens orice clipă a scurtei noastre experiențe.

„Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată...”

Ce-i pasă copilului când mama și tata se gândesc la neajunsurile vieții, la ce poate să le aducă ziua de mâine, sau că-i frământă alte gânduri de îngrijire. Copilul, încălecat pe bățul său, gândește că se află călare pe un cal din cei mai strașnici, pe care aleargă cu voie bună, și-l bate cu biciul și-l strunește cu tot dinadinsul și răcnește la el din toată inima de-ți ie auzul; și, de cade jos, crede că l-a trântit calul, și pe băț își descarcă mânia în toată puterea cuvântului...

Așa eram eu la vârsta cea fericită și așa cred că au fost toți copiii de când lumea asta și pământul, măcar să zică cine ce-o zice.” – Ion Creangă, *Amintiri din Copilărie*.

Opera *Amintiri din copilărie*, cât și basmele și povestirile sale tâlmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei.

Copilul râde:

„Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!”

Tânărul cântă:

„Jocul și înțelepciunea mea-i iubirea!”

Bătrânul tace:

„Iubirea și jocul meu e înțelepciunea!”

(L. Blaga, *Trei fețe*)

„Copilărie pădăie,

Ce grabnic vremea te-a suflat.”

(Grigore Vieru)

Și alți scriitori și-au exprimat artistic gândurile lor despre copii și copilărie:

Aceste fragmente pun în lumină trăsături precum lipsa de griji, jocul și nevinovăția (Ion Creangă), veselia (Lucian Blaga) și scurta durată a copilăriei ca o pădăie care abia înflorită, e suflată de vânt, de timpul care ia totul (Grigore Vieru).

Delavrancea prelucrează în povestirile sale motive folclorice pentru și despre copii: *Neghiniță, Podul de cleștar, Departe, departe, Bunicul, Bunica, Sultânica, Sorcova* etc. Un loc aparte îl au în scrierile lui Sadoveanu: *Dumbrava minunată, Măria Sa, puiul pădurii, Anii de ucenicie, Un om necăjit*. Ionel Teodoreanu a creionat, în *Ulița copilăriei și La Medeleni*, o adevărată frescă a copilăriei și preadolescenței.

Copilăria este un tărâm magic. Nu știm unde și când începe, nici unde se termină, știm că e singura perioadă a vieții în care trăim totul cu maximă intensitate: râdem și plângem în aceeași zi, ne supărăm și iertăm în câteva secunde, suntem singuri și totodată cu toată lumea...

Copilăria se identifică cu vârsta mitică a umanității, vârsta la care totul pare posibil. E perioada în care ruptura dintre ființa umană și Dumnezeu (univers) nu s-a produs. Profesor universitar Ursula Șchiopu consideră că această perioadă a vieții se întinde aproximativ pe 10 ani și constituie etapa de maximă importanță pentru întreaga dezvoltare ulterioară. „În copilărie se formează toate conduitele importante adaptative, se pun bazele personalității, se construiesc structurile mai importante energetice, creative, intelectuale, inclusiv sociabilitatea, o serie de aptitudini, caracteristicile comportamentale de bază, reacțiile afective etc...” Această vârstă cuprinde formarea caracterului precum și modalitățile de exprimare ale acestuia. Tot în copilărie se prevăd unele aspirații latente ale ființei umane.

Psihologic vorbind, la vârsta copilăriei, ființa umană se caracterizează prin curiozitate, inocență, sete de cunoaștere care stimulează activitățile exploratorii, formarea unei conștiințe morale primare ce sporește capacitatea de adaptare la mediul social cu care vine în contact. Familia și mediile sociale educaționale (organizate în grupe de preșcolari sau clase de elevi) pun bazele personalității și contribuie la construcția traseului personal individual.

Copilăria este un univers care se naște și crește în lumea adulților, dar devine în paralel cu această lume. Să fii copil înseamnă să te simți acasă în lumea fantastică a basmelor și legendelor, să trăiești într-o lume în care totul se poate întâmpla; spiridușii ajung să-ți șoptească la ureche taine misterioase, Feți-Frumoși în luptă cu balauri pentru salvarea frumoaselor răpite și întoarcerea lor acasă, caută „izvorul de apă vie”, Prâslea cel Voinic caută și-i găsește pe „furii merelor de aur”, pedepsindu-i în același timp, bostanii se transformă în calești trase de cai focoși cu șoricei deveniți vizitii. Prin hărnicie, supunere și corectitudine, Cenușăreasa este aleasă de prinț, iar prin mirajul sărutului, frumoasa adormită revine la viață. Poveștile și cântecele bunicii, legănatul pe picioarele ei rămân în minte ca un bazorelief.

Prin joc și poveste, copiii se transferă în lumea adulților, recreând-o printr-o imaginație debordantă. Astfel, se joacă „de-a soldații”, „de-a familia”, „de-a mama” și alte variate jocuri de rol prin care este pusă în

scenă viața așa cum o văd ei. Imaginația și visurile sunt explozive la această vârstă. Copilul inocent crede totul și visează multe; asemenea lui și adolescentul. Între copilărie și adolescență nu este o graniță anume.

Vârsta a inocenței, a formării și modelării umane, copilăria reflectă nu numai dominantele vârstei, ci și specificul mediului ambiant care-și va pune amprenta asupra dezvoltării viitoare. Cu toată necesitatea ei, școala poartă însemnul ruperii de paradisi. Cărțile, filmele, muzica, jocurile și jucăriile sunt cele mai prețioase amintiri, și, dacă cineva nu a avut parte de acestea, copilăria acestui om nu a existat. Copiii de astăzi nu mai au copilăria plină de farmec a copiilor de altădată. Trăiesc în spații închise, în fața unor ecrane luminoase, vorbind zile și mai ales nopți cu prieteni „de-aiurea”, dar nesocializând cu copiii vecinilor, neimplicându-se în jocuri de mișcare.

Trăind într-o lume virtuală, dominată de monștri imaginari, filme de groază, o muzică greu de înțeles de adulți; adolescenții, mai ales, au cercei în cele mai ciudate părți ale corpului. Este de datoria noastră, a adulților să îi provocăm la un alt gen de frumos, să-i convingem că există și un alt mod de a-ți trăi copilăria, mai confortabil și mai aproape de Dumnezeu; să le citim povești (atât cât ne mai ascultă), să le așezăm cărți valoroase în mâini; să-i îndemnăm să citească; să le vorbim în termeni adecvați

vârstei despre bine, frumos și adevăr. Și dacă nu putem, sau nu știm, este de datoria noastră să retrăim alături de ei magia basmului la un spectacol realizat de un regizor valoros, fie în fața unui ecran, fie într-o sală de spectacole și, de ce nu, chiar la un circ.

Copilăria este o lume în care nu ne vom întoarce niciodată cu totul deși putem păstra în sufletul nostru spiritul de aventură și inocența, care ne va însoți până la vârsta senectuții.

În concluzie, copilăria nu este numai o vârstă biologică, ci și o stare de spirit. A fi un copil nu presupune neaparat a fi infantil, ci înseamnă a privi lumea cu bucurie, speranță, credință într-o victorie.

„Când nu mai ești copil, ai murit demult.” (Constantin Brâncuși)

„Copilăria, o imensă nevoie de mirare.” (Victor Hugo)

Bibliografie:

Lucian Blaga, *Poezii*, București, Editura Eminescu, 1988.

Ion Creangă, *Povești. Povestiri. Amintiri...*, Editura Biblioteca pentru toți, 1987.

Tinca Crețu, *Psihologia vârstelor*, București, Editura Polirom, 2009.

Ursula Schiopu, Emil Verza, *Psihologia vârstelor*, Editura Didactică și Pedagogică, 1981.

Prof. Maria BUDESCU

Cugetări despre copilărie

„Copilăria este o lume de miracole și de uimire a creației scăldate în lumină, ieșind din întuneric, nespuse de nouă și proaspătă și uluitoare.”

Eugen Ionesco

„Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare să-și potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumusețe, de perfecțiune.”

Francesco Orestano

„Copilăria este cadoul pe care ni-l da viața.” (Horațiu Mălăele)

„Dacă păstrezi copilăria mereu cu tine, nu vei îmbătrâni niciodată!”

Tom Stoppard

„Un copil poate să învețe oricând un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu

stai locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește.”

Paulo Coelho

„Copiii găsesc totul în nimic, oamenii găsesc nimic în totul.”

Giacomo Leopardi

„Copiii sunt mâinile cu care ne prindem de rai.” (H. Ward Beecher)

„Cel ce a avut o copilărie luminoasă și fericită și-a adunat o comoară nesecată în care-și găsește mângâiere și-n cele mai dureroase clipe ale vieții.” (Wilhelm Wundt)

„Există întotdeauna în copilăria noastră un moment când ușa se deschide și lasă să intre viitorul.”

Deepak Chopra

„Copilăria este ca o oglindă care reflectează în viața de mai târziu primele imagini.”

Samuel Smiles

„Ca să-l călăuzești pe copil pe calea pe care trebuie s-o urmeze, călătorește tu mai întâi pe ea.”

Josh Billings

„Copilăria e locul de refugiu al problemelor insolubile.” (Marin Preda)

„Copilăria este lumea miracolului și a magiei. Copilăria se termină în momentul în care lucrurile încetează să mai fie uluitoare. Atunci când lumea îți dă senzația de „dăjà vu”, când ești rodat de existență, devii adult.” (Eugen Ionesco)

„Noi, cei mari, uităm adesea că am fost copii. Și lucrul acesta ar trebui să ni-l aducem aminte mai ales când ne găsim în fața copiilor.”

Alexandru Vlahuță

„Copiii n-au știut niciodată să-și asculte părinții, dar au știut întotdeauna să îi imite.”

J. Arthur Baldwin

Jocurile de ieri și de azi

Joaca este un cuvânt, un gest aparent banal, însă pentru cei mici înseamnă a descoperi, a experimenta, a socializa, a crește, atât individual, cât și în grup. Ca în orice domeniu, de-a lungul timpului, jocurile și modul de joc s-au schimbat. Dar care sunt diferențele dintre jocurile de ieri și cele de azi? Înainte era cu siguranță mai multă creativitate, imaginație și, mai presus de toate, petreceam mai mult timp împreună. Acum, odată cu era tehnologiei, chiar și modul de socializare nu mai este același. Vedem din ce în ce mai mult copii care se reunesc, de la distanță, fiecare din propria casă cu un computer, pentru a juca jocuri de grup online. Înainte de apariția diferitelor console, întâlnirile și jocurile erau cu siguranță diferite.

Cei care au peste 40 de ani își vor aminti vremurile copilăriei, alături de amicii lor, jucându-se *De-a prinselea* într-un parc sau curte. De neuitat au rămas cursele *De-a v-ați ascunselea*, *Țară, țară, vrem ostașii!*, *Podul de piatră*, *Baba Oarba* sau *Șotronul*. Au existat și jocuri mult mai simple care au creat bucurie și emoție precum, *Un, doi, trei, la perete stop!*, unde un copil număra până la trei cu fața la perete, iar ceilalți încercau să se apropie cât mai mult. După cuvântul *Stop!*, copilul de la perete se întorcea către ceilalți jucători, iar cine era prins în mișcare era întors la linia de start. Câte după-amiezi organizând nesfârșite jocuri de fotbal sau volei, întrucât mingea era unul dintre obiectele cele mai îndrăgite de copii! Când zilele deveneau reci și ploioase, mergeam acasă la copiii de-o seamă și ne petreceam timpul inventând povești cu atemporalul *mama și fiică* sau *la doctor* cu păpușile de care s-au bucurat multe fetițe născute în anii '80, în timp ce băieții preferau mașinuțele sau camioanele.

Vremurile s-au schimbat însă și mulți dintre copiii de atunci, bărbații și femeile de astăzi, experimentează un sens de nostalgie, deoarece văd dispărând magia vremii în universul copilăriei de azi. În prezent, copiii experimentează relațiile, jocurile și emoțiile la un alt nivel decât în trecut. Nu mai există acea emoție pe care am trăit-o cândva, tocmai de aceea mulți copii pot părea mai detașați,

reci și uneori apatici, aproape de parcă ar fi ceva mecanic în joc, cu unele excepții. Copiii se întâlnesc rar în case sau pe afară, adesea întâlnirile lor sunt

digitale. Jocurile și întâlnirile deceniilor trecute au avut și o calitate educațională din perspectivă socială, pentru că jucându-ne puteam afla multe despre ceilalți, în timp ce rămâne mai dificil cu răceala actuală a socialității mediate de ecran.

Copiii cresc cu o altă mentalitate, fără să cunoască, de foarte multe ori, frumusețea valorilor anumitor experiențe și amintiri pe care le poartă cu ei de-a lungul vieții. De multe ori responsabilitatea revine și familiilor, unde nu mai există voința, dorința și, probabil, timpul (datorită societății în care trăim) de a-și duce copiii într-un parc pentru a alerga și a se juca cu alți semeni. Familia însăși, de multe ori, proiectează copilul în lumea internetului și uneori, și mai serios, chiar se mândrește cu tot ceea ce face copilul în acest vârtej, fără să-și dea seama de pagubele pe care le provoacă și de toate lucrurile frumoase de care îl privează.

Joaca este o activitate care poate părea banală, dar este de o importanță vitală pentru copii, deoarece le permite celor mici să învețe să crească și să înfrunte lumea. Ieri a fost mai ușor, dar, cine știe, poate într-o zi, sub genericul *modei care se întoarce*, copiii se vor putea juca așa cum o făcăm și noi odată.

Irina NECHIFOR

Lucruri care-au fost și nu mai sunt...

(Partea a II-a, continuare din numărul 62)

Andrei-Nicolaie MIHAI

Continuăm periplul nostru prin activitățile sănătoase și savuroase ale trecutului care au fost sacrificate din cauza progresului tehnologic sau a corectitudinii politice, activități care – așa cum am menționat în articolul trecut - ofereau un farmec unic și frumusețe vieții noastre, dar mai presus, chiar dacă presupuneau (aparent) mari eforturi și chiar un soi de nesiguranță, totuși din punct de vedere emoțional, sufletesc și chiar duhovnicesc ne făceau (paradoxal) pe termen lung viața mai ușoară și mai fericită. Desigur că unele ar putea fi, de nu, reînviată.

- Acum 10-20 de ani, copiii obișnuiau să se joace afară mult mai des decât astăzi și – bineînțeles – fără supraveghere! Oamenii aveau încredere unii în alții, iar vecinii se cunoșteau toți între dâșii, fiind oricând gata să își sară în ajutor!

- Pe atunci nu era nimic ieșit în comun ca vecinii – atât de la curte sau de la bloc – să desfășoare activități gospodărești împreună. La sărbători mari (Paștele sau Crăciunul) sau evenimente importante mai ales (botezuri, cununii, zile de naștere, înmormântări) vecinii se uneau și se ajutau reciproc: bărbații la

curățenie și organizare, femeile la gătitul mâncării. Mai ales în timpul sărbătorilor plutea în aer o atmosferă hărică de voie bună, comuniune și muncă.

- În tot restul anului oamenii se ajutau reciproc la nevoie: bărbații își împrumutau unii altora scule, femeile accesorii de gătit sau produse alimentare (mirodenii, drojdie, zahăr, sare... iar în anii '90 chiar chibrituri sau butelia).
- Pentru că foarte puțini oameni aveau televizor, oamenii mergeau adesea la vecini să privească emisiuni.
- Majoritatea electrocasnicelor erau de producție românească, rusească sau chinezească, iar mai târziu turcească. Oamenii trebuiau să economisească mai multe luni sau chiar ani, pentru a putea cumpăra anumite obiecte. Casetofoanele, videorecorderele și playerele erau aduse din străinătate și nu toată lumea își putea permite un asemenea lux. Acestea au început să fie întâlnite mai des la sfârșitul anilor 90.

- Oamenii nu aveau gaz metan curent, astfel încât aparatele de gătit funcționau la oraș cu butelie, iar la sat și la case cu lemne toamnă de toamnă, iar întreaga familie era angrenată în procesul

de tăiere și stivuire a acestora pentru iarnă. Cozile la butelie erau proverbiale, se formau de la 4-5 dimineața și – cu toate că uneori erau chinuitoare – reprezentau un prilej excelent ca oamenii din cartiere să se cunoască mai bine.

- Legătura telefonică era o raritate. În sate, la primărie, la punctul medical și în cabinetul directorului școlii era câte un aparat, în casele oamenilor de rând, însă, acestea au început să fie instalate mai târziu. În orașe existau telefoane la instituțiile statului, dar și pe stradă cu fise, iar mai târziu cu cartele.
- Copiii obișnuiau adesea să se plimbe liber cu bicicleta prin

cartier, să asculte muzică pe casete, să se uite la desene animate și la savuroase emisiuni pentru copii sâmbătă dimineața, să facă petreceri în pijama cu prietenii, să trimită scrisori de mână, să joace jocuri de societate, să descopere lucruri în natură.

- Foarte mulți adulți foloseau bicicleta – mașinile erau extrem de rare. De asemenea era foarte folosită de poștași.

- Pe litoral bicicletele duble sau chiar cvadruple reprezentau una din marile atracții ale sejurului, mai ales că în altă parte nu le puteai găsi!

- O altă „picanterie” pe care o puteai face doar la „mare” era aceea de a te fotografia cu maimuța, poneiul sau chiar leul (toate animale vii).

- O joacă care era groaza părinților era aceea de a face „păpăligă” – adică un fel de „chiftele” din nămol, bineînțeles – după ce ploua.
- Mâncăruri delicioase în perioada în care nu existau atât de multe magazine, dulciuri și alte asemenea: biscuiți cu lapte, pâine înmuiată cu lapte și zahăr, lapte cu mămligă, pâine prăjită pe plită, pâine cu unt, magiun și brânză sărată.

- Dulciurile erau bomboanele Bonibom, caramellele, bomboa-

nele cu cacao, guma Turbo (cu surprize – mașini) și guma Minti (cu surprize – persoane celebre). Gumele le cumpăram mai mult pentru abțipilduri.

- A fost o vreme încât cele mai frumoase flori pe care le puteau oferi oamenii erau garoafele – astăzi cu greu le mai putem găsi la florării.

- Copiii își inventaseră snowboard-ul românesc – făcut din scânduri și rulmenți.

- Toți copiii aveau integrat în timpul școlii ore de activități gospodărești – inclusiv ieșiri la câmp sau livadă.

- Următorul lucru nu era prea plăcut, dar acum 20 de ani nu exista decât o singură marcă de hârtie igienică, nu prea... moale.
- Orice băutură – inclusiv laptele sau apa se păstra în sticle, nu în bidoane de plastic ca astăzi.
- Pentru copii se organizau adesea tabere în natură, în principalele stațiuni de recreere, atât la mare, cât și la munte – unde se organizau diferite activități atractive: plimbări în natură, mersul la ștrand, vizitare de muzee, clădiri sau monumente istorice, activități creative, diferite concursuri – toate culminând în ultima zi cu un imens foc de tabără. În aceste tabere aveai ocazia să cunoști copii din întreaga țară.
- Iarna, pentru copii nu exista activitate mai plăcută ca mersul la săniuș! Zăpada dura luni de zile, se organizau concursuri, se vânau părțile cele mai lungi și abrupte.
- Un joc preferat era acela cu avioane de hârtie pe care copiii le confecționau din hârtie de xerox sau de ziar și se luau la întrecere.
- „De-a v-ați ascunselea”, bătutul mingii pe maidan, „rațele și vânătorii” sau „șotronul” sunt jocuri pe care orice copil ar trebui să le joace în aer liber, departe de ecranele laptopurilor, telefoanelor și tabletelor. Nouă ne-au făcut viața foarte frumoasă!
- Meciurile din copilărie – de fotbal, baschet, handbal, rugby sau tenis cu piciorul: meciul se termina doar când copiii erau obosiți, nu exista arbitru, posesorul mingii făcea regulile, iar dacă se supăra lua mingea și pleca acasă.
- Mirosul ziarelor, a carnetului CEC și al călimarei cu cerneală care era nelipsită oricărui elev este inconfundabil și nu poate fi uitat.

Mențiune:

Proiect în lucru! Aștept idei și completări de la dumneavoastră pe adresa redacției noastre. Va urma!

- Oamenii circulau mai ales pe jos, iar pe distanțe mari cu bicicleta sau autobuzul. Nu de puține ori autobuzele erau atât de pline, încât oamenii stăteau agățați pe scară, inclusiv în mers.

Așa da!

NU AȘA!

DE LA COPII ADUNATE...

„Eu sunt o fată de zece ani, iar pentru mine copilăria – de când eram mică și până acum – mi se pare minunată!

Când ești copil nu ai griji, ci doar câteva reguli; iar pentru orice mă pot bizui pe frații și pe părinții mei că mă vor ajuta.

Familia mea este una numeroasă, astfel că niciodată nu am avut cum să mă plictisesc lângă ea. Lângă familia mea mă simt atât de bine, încât nu vreau să mă despart de ea niciodată, pentru că o iubesc foarte mult.

Iubesc să fiu copil și când voi crește îmi voi aminti cu drag de copilărie.”

Parascheva Mihai, 10 ani

„Copilăria este unul dintre cele mai frumoase momente din viața omului. Eu cred că este minunată copilăria, dar tot trebuie să respectăm niște reguli.

Părinții ne vor fi întotdeauna alături.

Eu am șapte frați, iar cu tot cu mine suntem opt.

Îmi place la școală, dar mă și descurc foarte bine: am FB pe linie!

Eu mă înțeleg foarte bine cu frații și părinții; sunt foarte bine-iubitori și când suntem împreună mă simt fericit!

Îmi place să stau cu familia mea și pentru ei simt iubire neegalată!”

Efrem Mihai, 8 ani

„Din punctul meu de vedere, copilăria este cea mai frumoasă perioadă a vieții.

Când eram mic, pentru mine copilăria părea o corvoadă, deoarece vroiam să conduc, să trag cu pușca și multe altele asemenea, dar încă nu aveam voie. Însă odată cu vârsta m-am mai maturizat și mi-am dat seama de ceva: copilăria este cea mai liberă și lipsită de griji parte din viață și ar trebui să ne bucurăm pe deplin de ea, pentru că odată ce creștem, cresc și responsabilitățile noastre!

Totodată, cu vârsta, mi-am dat seama că cele mai frumoase amintiri sunt cele din copilărie și că atunci când ești copil nu mai contează nimic.”

Ioan Mihai, 12 ani

COINCIDENȚA ESTE FELUL LUI DUMNEZEU DE A RĂMÂNE ANONIM

Nu departe, într-un sat uitat de lume, trăia o bătrânică văduvă, în vârstă de 75 de ani, care avea un singur gând, acela de a ajunge la Cimitirul Vesel. Observase la televizor frumusețea și veselia pe care oamenii o simt chiar și după ce aceștia părăsesc lumea. Bătrânică era o fire veselă, era mândră de ceea ce a reușit să realizeze în tinerețe, doar că singurătatea și situația financiară scăzută i-au îngreunat existența. Nu avea bani pentru a ajunge la locul mult dorit, dar imaginea care îi apărea când închidea ochii îi bucura sufletul încă de copil. Era bolnavă, dacă parcurgea mai mult de jumătate de oră pe jos exista riscul ca aceasta să leșine. Se gândea mult la această dorință.

Într-o seară, îi apare bătrânei în vis îngerul Gavriil. Acesta îi spune că dacă dorește să-și îndeplinească dorința trebuie să plece a doua zi dimineață devreme, când soarele încă nu a răsărit pe cer, dar trebuie să aibă în traistă o turtă caldă. În acel moment femeia s-a ridicat din pat și s-a îndreptat către bucătărie, apăsându-se să frământa turta. Când a fost gata a înfășurat-o într-o pânză albă, își luase traista și plecase

la drum. Știa că nu va putea merge mult, că picioarele îi vor ceda, doar că a mers în continuare, având în gând singurul vis, acela de a ajunge la Cimitirul Vesel.

Mergând, a observat pe drum un mușuroi de furnici. Cum bătrâna era o fire miloasă, i s-a făcut milă de acestea și a scos turta, a rupt o bucată, oferind-o furnicilor. Picioarele simțea cum îi cedează, iar trupul îi devenea din ce în ce mai greoi, dar a continuat să meargă. În cale i-a apărut un stol de păsărele, căutau ceva de mâncare. Cum bătrâna avea inimă mare, a rupt încă o bucată de turtă și le-a oferit-o păsărelelor. Simțea că a ajuns la capătul puterilor, dar deodată, în fața acesteia, a apărut o lumină puternică, orbitoare și se auzi un glas blând, calm.

- Nu ceda! Mai ai puțin până ce îți vei îndeplini dorința. Continuă să mergi! Te ajut eu!

Bătrâna după ce a auzit vorbele duioase ale ființei misterioase, a uitat de durerile pe care aceasta le simțea și și-a continua drumul. Pe o ramură de tei stătea îngândurat un porumbel care se uita atent la ea.

- Pasăre frumoasă, spune-mi, pe unde trebuie să o apuc acum? Cred că m-am rătăcit!

Păsărea și-a îndreptat aripa spre direcția în care bătrânică trebuie să meargă. Merse ce merse și deodată, iar se rătăcise. Privirea i-a căzut brusc în jos către pământ și a observat cum furnicile iau forma unor săgeți, direcționându-i calea.

A ținut Bunul Dumnezeu în viață și a reușit sărmana femeie să ajungă la Cimitirul Vesel. A zărit o fetiță care stătea în fața bisericii, nu arăta foarte bine, părea flămândă. Bunicuța și-a adus aminte de bucata de turtă ce îi rămăsese, împărțind-o cu fetița. Era uimită de cum a putut ea, femeie bătrână, să ajungă la Cimitirul Vesel, îndeplinindu-și totodată unica dorință. A rămas fermecată de frumusețea și culorile vii care împânzeau cimitirul. Mesajele vesele de pe cruci îi stârneau uneori râsul. I-a mulțumit lui Dumnezeu pentru puterea pe care i-a oferit-o.

Ceea ce nu știa femeia este faptul că Dumnezeu i-a călăuzit tot drumul. A fost întrupat în păsări, în furnici, a fost întrupat în fetiță și în porumbel. Dumnezeu este peste tot, niciodată nu ne lasă la greu, chiar dacă nu se arată, El poate fi întrupat în absolut orice lucru. Va rămâne anonim, dar niciodată absent.

Alesya Maria FLOREA,

Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” - Bârlad,
clasa a XI-a (învățător-educator)

Copilărie ...

Azi mi-e tot mai dor
De zilele-n care nu-mi doream să mor...
Când totul era un zbor
Adormind în conștiință
Astăzi îmi este tot mai dor!

Atunci când citeam în stele
Alături de cei doi amici ai mei
Și toate ale mele aspirații
S-au prefăcut în flori de tei
Alături de cei doi ai mei...

Georgeana MOCANU

Etapa sincerității

În etapa blândă a copilăriei,
Hristos veghează cu dragoste și fericire.
În joaca lor inocentă și plină de har
Copiii descoperă tainele divine ale lumii
Călăuziți fiind de lumina Sa în zbor.

În fiecare zâmbet și surâs cristalin,
În fiecare lacrimă, în fiecare suspin,
Hristos e prezent! Ca un Părinte divin,
Îndrumând și ocrotind sufletul mic, destin.

O, copilărie sfântă,
Cu Iisus în călătorie ținându-te de mână,
În brațele Sale în siguranță mă simt,
Un mic rai pe pământ, format, sunt.

Ștefania VORNICU

O, copilărie dragă...

O, dragă copilărie!
Unde ești tu?
Fără griji, fără probleme
Zâmbet cristalin printre crizanteme...

Ce n-aș da să mai fiu copil o dată,
Să scap de toate cele ce m-apasă,
Să mă-ntorc la fericire, bucurie și iubire,
În brațele părinților, simțeam ocrotirea sfinților.

Copil vreau să fiu mereu,
S-ascult în liniște dulcea melodie a codrilor!

Când dorul mă cuprinde,
Când sufletu-mi se frânge,
Caldă amintire, gingașă lumină, dragă jucărie,
În a mea amintire...

Amalia Onuț (clasa a XI-a, educatori-puericultori),
Georgeana Mocanu (clasa a X-a, învățători-educatori) și
Ștefania Vornicu (clasa a X-a, educatori-puericultori) sunt
eleve ale Liceului Pedagogic „Ioan Popescu”, Bârlad.

Amalia BALAN, clasa a VIII-a B,
Școala „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

Copilăria

În zori de zi, sub soarele blând,
Copilăria ne-a prins de mână,
Zâmbete pure și joc în gând,
Povestea noastră, dulce și frumoasă.

În inimi mici, visăm la stele,
Prin curți bogate, fluturii se adună,
Cu zile lungi și distracție multă,
Copilăria este un sentiment plăcut.

Pe biciclete ne plimbăm,
Cu păpuși și mașini ne jucăm,
La lună și stele ne uităm,
Împlinim povești cu fericire.

Prin lumina soarelui, sub cer senin,
Copilăria ne cântă mereu,
O poezie ușoară, un vis divin,
Ca-n sufletele noastre iubire pură.

Jennifer TACU, clasa a VIII-a B
Școala „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

Copilăria

În grădina lumii, în zborul de fluturi,
Copilul deschide uși către vise,
Cu pași de nori și zâmbete pure,
În lumea sa mică, el e stăpânul

Sub soarele blând, pe alei de poveste,
Își lasă amprenta pe nisipul fin,
Cu ochii curioși și inimă deschisă,
Descoperă tainele ce vieții sunt senin

Zgomotele joacă, risipa de culori,
Îl îmbracă în haine de fericire,
Copilăria-i cântec, o poezie vie,
În versuri de joc și inocență sfântă

Sub cerul înstelat, în serile lin liniștite,
Copilul privește în stele cu dor,
Își țese visele în noaptea adâncă,
Și crede că poate atinge orice zbor

CE ÎNSEAMNĂ CARTEA PENTRU MINE

CARTEA, pentru mine, este miraculoasă și este ca o rază de lumină care îmi călăuzește pașii spre cunoaștere, deslușind încă de mic taina cifrelor și a literelor. Cartea este un prieten neprețuit, care este acolo lângă tine când ești trist, fericit sau oricând ai nevoie de ea. Atunci când ai găsit-o pe raftul cu zeci de alte cărți, o deschizi și te scufunzi în ea ca într-un lac limpede și nu mai ieși la suprafață decât când o termini. Simți, atunci când citești, că starea pe care o aveai și se schimbă. Când citești, trăiești cu sufletul tot ceea ce se întâmplă acolo, dorind să o termini deoarece știi că finalul va fi unul frumos.

Cartea, pentru mine, este acel izvor de înțelegere a tainelor ascunse, uneori palpitate, alteori blânde, liniștitoare sau chiar uneori atât de liniștitoare încât mă face să visez cu ochii deschiși tot ceea ce se întâmplă în ea. Cartea este ca o cupă de nectar, pe care o savurezi picătură cu picătură și atunci când se termină, dorești o altă cupă plină.

Din carte înveți să fii un om bun, cinstit, onest și îți dai prilejul ca pe viitor să îți influențezi și prietenii să folosească acest miraj al cunoașterii. Simți cum evoluezi citind tot mai mult, te simți mai puternic și mai pregătit pentru viitorul care te așteaptă. Iubesc atât autorii de cărți din România, cât și cei din alte țări. Îmi plac cărțile de poezii, care, de multe ori, m-au făcut să îmi aștern rânduri care au devenit strofe, iar apoi, poezii.

Sunt foarte liniștit și plin de încredere, când, din paginile foșnitoare ale cărții am ce învăța, ce cunoaște și mă simt mai bogat, mai împlinit. Cartea, pe mine, m-a învățat lucruri utile, care ne ajută să trăim sentimente, precum un cufăr care are în interiorul său lucruri prețioase și trebuie cunoscute și apreciate. După mine, cartea este una dintre minunile lumii, reușind să unească civilizații de oameni, să descopere în timp, în toate domeniile, lucruri unice și importante pentru viitorul omenirii.

Prima mea carte pe care am citit-o a fost cea de povești a lui Ion Creangă și a fost începutul curiozității mele pentru citit. Cartea și cititul le-am descoperit cu ajutorul doamnei învățătoare și au continuat cu recomandările făcute de domnișoara profesoară de limba română, care, de fiecare dată, mă încuraja să citesc tot mai multe cărți.

Cartea mă detașează de absolut tot ceea ce m-a întristat, poate, într-una din zile, de unele experiențe mai urâte, fiind într-adevăr un miracol. Este ca un

doctor al sufletului, găsindu-ți leacul atunci când nu ești bine.

Cartea nu este un lucru obișnuit, este un labirint plin de acțiune, unde cauți să găsești ieșirea din el, cu gândul că poți fi vesel sau trist. Încă din cele mai vechi timpuri, cartea a fost instrumentul fundamental în viața oamenilor. Cărțile pot fi moștenite de la strămoșii noștri, fiind ca o comoară neprețuită pentru cei din zilele noastre. Trebuie să apreciem cartea pentru toate valorile ei pe care le are, indiferent de autor, de personaje, de întâmplările petrecute și sfârșitul acesteia.

Niciodată nu voi renunța la prietenia mea cu cartea, deoarece m-a învățat atât de multe, încât o consider confidența mea.

Matteo NIȚU, clasa a VIII-a C

Școala „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

GHIOCUL FANTEZIEI

MARTIE este cea mai frumoasă lună din an, este prima lună a primăverii, cea de-a doua fiică a noului an.

Maria, o fetiță de 8 ani, stătea la fereastra mică și aburită, să privească cum razele timide ale soarelui își făcură apariția dintre norii albi și pufoși. Afară era o vreme frumoasă, caldă, fiind o zi de primăvară adevărată.

Cu obrajii lipiți de fereastră, fata privește cum primii ghioceli au apărut în curte. Erau atât de gingași, ca niște clopoței mici și albi, parcă bucuroși de venirea lor pe lume. Deodată, Maria observă un ghiocel care era mai aproape de fereastra ei. Se legăna, cu toate că afară nu bătea vântul. Îl privi cu mare atenție și deodată auzi un glas:

- Maria, eu sunt ghiocelul care am grai, privește-mă! Aici sunt și vorbesc cu tine!

Maria deschise ochii mari și nu-i venea să creadă. Oare să fie adevărat? Deodată, iar se auzi glasul ghiocelului:

- Maria, Maria, eu am mare nevoie de ajutorul tău!
- Cu ce vrei să te ajut, dragă ghiocelule?

Nu-i venea să creadă că vorbește cu el, oare poate fi adevărat? se întrebă fetița. În liniștea care era în cameră, se auzi deodată glasul mamei:

- Poftim la masă, Maria! Este târziu!

Maria se ridică și plecă în grabă la masă, deoarece nu voia ca mama să se supere. Afară se lăsase seara și Maria, reîntoarsă în cameră, privi pe fereastră, însă, era întuneric și se mai putea vedea doar licărirea unor stele.

Se așeză în pat și adormi cu gândul la ghiocelul din fața casei. Ghiocelul își făcu apariția în somnul liniștit al Mariei și era la fel de plăpând, numai că nu-i mai auzi

glasul.

- Ghiocelule, nu dorești să mai vorbești cu mine?

După puțin timp, ghiocelul răspunde:

- Dragă Maria, eu nu sunt un simplu ghiocel, eu sunt venit de pe un alt tărâm nevăzut, unde eram unul dintre cei trei fii al regelui, stăpânul aceluia tărâm nevăzut. Am fost vrăjit de soția tatălui meu. Mama mea a murit când eu și frații mei eram foarte mici. Tatăl meu a suferit foarte mult și mulți ani nu și-a găsit liniștea în regat. Într-o bună zi, a venit de pe tărâmul vrăjit, locul unde trăiau numai vrăjitoare, o femeie foarte frumoasă, care a ajuns printr-un fel de vrajă la tatăl meu, luându-i probabil mințile și făcându-l să se îndrăgostească de ea. Tatăl meu a pus să jure, în ziua călătoriei, că niciodată nu va face vrăji și nu se va folosi de ele. Mama mea vitregă, cu toate că a fost avertizată că va fi alungată de la palat dacă va folosi vrăjile, nu s-a ținut de cuvânt, iar, într-o zi, s-a răzbunat pe mine și m-a transformat în ghiocel pe tărâmul vostru.

Maria rămase încremenită. Nu știa ce să-l mai întrebe, era atât de surprinsă, încât câteva lacrimi îi apărură pe obraji. Nici ea nu știa dacă sunt lacrimi de fericire sau de tristețe. Își luă inima în dinți și spuse:

- Dragă ghiocelule, îmi poți spune de ce te-a vrăjit mama ta vitregă? Cum s-a întâmplat acest lucru, de ai ajuns tocmai la mine în grădină?

- Tata iubește foarte mult florile, în special ghiocelii, iar mama mea vitregă nu le suportă. Într-o zi, i-a spus tatălui meu că nu mai vrea să vadă vreo floare în jurul palatului.

Bineînțeles că tatăl meu nu a ascultat-o, ba chiar mai mult, în fiecare dimineață mergea și le admira, le mirosea și chiar le cânta. Când se ocupa de flori și avea grijă de ele, tatăl meu simțea că face lucrul cel mai drag mamei mele. Ea plantase în curtea palatului toate florile primăverii care existau în acel tărâm. Primăvara era cel mai frumos anotimp pentru ea, mai ales atunci când apăreau ghiocelii, cele mai firave și gingașe flori. Acest lucru a infuriat-o atât de mult, încât m-a transformat printr-o vrajă, într-un ghiocel și m-a trimis pe un alt tărâm. Atunci când a aflat ce a făcut, tatăl meu a alungat-o de la palat, dar mai întâi a întrebat-o cum se poate dezlega această vrajă, ca să pot veni din nou acasă. Regele, cum este un om blând și bun, i-a promis că nu i se va întâmpla nimic rău dacă îi va spune, dar ea, fiind o femeie foarte rea, a zis că nu își mai aduce aminte cuvintele care dezleagă vraja. Foarte supărat și abătut, regele a poruncit să fie alungată de la palat, să fie dusă pe tărâmul vrăjilor și să rămână acolo pe veci.

Maria, foarte supărată de faptul că prietenul ei nu știe aceste cuvinte care să-i dezlege vraja, îi spuse:

- Cum aș putea să te eliberez de această vrajă?

- Draga mea, Maria, eu cred că vraja are legătură cu melodiile pe care tata le fredona când mergea în grădină să admire florile, deoarece acest lucru o enerva cel mai tare.

- Bine, atunci o să încerc să îți cânt eu, dar oare ce

melodie ar fi mai bună?

- Eu cred că o melodie legată de frumusețea florilor ar putea fi cea mai bună. Știi măcar una?

Maria căzu pe gânduri, dorind să-și aducă aminte ce melodie știe ea de la școală. După puțin timp, spuse cu un zâmbet pe buze:

- Gata, știu chiar o melodie despre florile primăverii, pe care am învățat-o nu de foarte mult timp la școală. Acum o să încerc!

Maria, cu o față zâmbitoare, începu să cânte o melodie foarte frumoasă și, prin uimire, își aduse aminte toate versurile. Cu mâinile ridicate și privirea spre cer, cânta cu atâta dăruire și bucurie, încât reuși să cânte fără încetare mult timp. Când se opri din cântat, observă că prietenul ei, ghiocelul, dispăruse, iar Maria începu să plângă de fericire, zicând „drum bun, prietene!”

Deodată, un zgomot asurzitor o trezi din somn. Era ceasul deșteptător, care, în fiecare dimineață, o trezea pentru a merge la școală. Maria își dădu seama că totul era doar un vis. Însă, deodată, sări din pat și privi pe fereastră. Mulți ghiocelii erau acolo, chiar sub fereastra ei, alături de celelalte flori ale primăverii. Atunci, fetița se întrebă dacă visul nu a început încă de când stătea lipită de fereastră și admira frumusețea și gingașia ghiocelilor din curtea casei. Era foarte confuză de ceea ce s-a întâmplat și se hotărî să nu povestească nimănui ce s-a întâmplat, iar această întâmplare cu ghiocelul să rămână doar un secret al ei.

În fiecare dimineață, fata privea pe fereastră, la ghiocelii care rămaseră în fața ferestrei sale. De multe ori, le cânta, privindu-i cu admirație și cu speranța că unul dintre ei îi va spune ceva și că povestea nu se va opri aici.

Însă, din nefericire, zilele au trecut și ghiocelii s-au oprit și au dispărut în tăcere, lăsând în urma lor doar întâmplarea imaginară. Maria, resemnată, credea că următoarea primăvară ghiocelii vor ieși timizi în grădina ei și îi va primi cu multă dragoste. Poate le va și cânta, pentru a-și alina dorul de prietenul ei drag.

În fiecare primăvară, ghiocelii reapăreau, iar Maria era bucuroasă până se ofileau și nu mai existau. Cu timpul, Maria a crescut și își dădu seama cât de visătoare a fost încă de mic copil. Acestea îi plăcea să viseze cu ochii deschiși la ceva ce nu era real, dar era fantastic de frumos.

Matteo NIȚU

SECRETUL TĂRÂMULUI NEVĂZUT

ERA o seară de toamnă târzie, o seară ploioasă și rece. Afară se auzea cum bate vântul cu un șuierat ascuțit printre crengile copacilor. Copacul din fața casei era dezbrăcat de

haina verde și încovoiat de puterea vântului.

Andrei stătea în pat și citea una din cărțile lui preferate, ale lui Roald Dahl „Marele uriaș prietenos”. Pleoapele îi erau grele, iar somnul dulce îl cuprinsese. Nu după mult timp, Andrei plutea pe un norișor de puf alb, deasupra unei lumi pe care nu o mai întâlnise. Totul era verde și plin de mireasmă îmbietoare, copiii pluteau pe norișori, care îi duceau pe fiecare acolo unde aveau nevoie, fie la școală, fie la grădiniță sau chiar în plimbări relaxante. Acum, deoarece nu știa cum ar putea coborî de pe norișor, Andrei privi o fetiță care bătu din palme și norișorul o lăsă jos într-o poieniță cu mulți copii. Băiatul bătu și el din palme, iar norișorul îl lăsă jos, chiar lângă un grup de băieți pe care nu îi mai văzuse niciodată. Când l-au văzut, unul dintre băieți i-a urat bun venit în „lumea nevăzută” a copiilor. Andrei era nedumerit și îi puse câteva întrebări, deoarece nu știa de ce acolo sunt doar copii.

După ce au făcut cunoștință, cel care părea mai prietenos, Bogdan, le-a spus că o meargă cu noul lor prieten să îi arate locurile pe care el nu le știa încă. Totul era ca într-un basm, ceva ireal de frumos și liniștitor. Băiatul a fost surprins că acel tărâm era doar al copiilor, un tărâm unde numai ei puteau ajunge.

Aici, totul era atât de colorat și atât de primitiv, încât nu simțeau cum trece timpul. Bogdan îi povestise că această lume este creată pentru ca ei să poată veni să se relaxeze când sunt prea oboseți sau triști. Fiecare copil, băiat sau fată, găsea locul potrivit unde să își petreacă timpul. Pomii și florile erau atât de verzi și parfumate, încât te simțeau fericit că ai ajuns acolo.

Grupuri de copii erau peste tot, fericirea era pe chipurile lor, cu toții se jucau liberi și plini de speranță că și mâine vor putea din nou veni să continue ce au început.

- Atâta fericire și bucurie nu am mai văzut niciodată! spuse Andrei, cu vocea ridicată.

- Așa este, eu cred că acest loc este mirific, nimeni nu se ceartă, nimeni nu este trist, este un tărâm al fericirii, perfect pentru toți copiii.

Bogdan observă uimirea prietenului său și încercă să-i spună:

- Hai să mergem să îți arăt ceva, vrei? Hai să ne întrecem în fugă până acolo.

Amândoi au alergat și cât ai clipi au ajuns într-o poieniță, unde erau copăcei mici, încărcăți de tot felul de fructe.

- Uite, aici venim și mâncăm fructe pe săturate, acești copaci sunt așa de mici, încât putem culege liniștiți fără să le rupem crengile încărcate cu fructe.

- Fantastic! spuse Andrei în timp ce savura o pară zemoasă.

După aceea, cei doi au mâncat un măr roșu, aromat și dulce. Andrei avea însă o dilemă și îl întreabă pe Bogdan:

- Este totul magnific, dar pe acest tărâm alte vietăți nu sunt?

- Singurele vietăți de pe acest tărâm sunt păsărelele care sunt foarte viu colorate, iar ciripitul lor seamănă cu una dintre melodiile pe care le auzi în fiecare dimineață. Surprinderea cea mai mare este că aceste păsări stau în preajma copiilor, nefiindu-le teamă că aceștia le-ar putea face vreun rău. Bogdan își luase inima în dinți și spuse:

- Andrei, să știi că păsările ne înțeleg cuvintele și nu se tem de noi! Atunci când îți dorești ceva sau chiar vrei să pleci, ele îți cheamă norișorul alb să te ducă acolo unde ai nevoie.

- Dacă vrei să mai vezi ceva interesant, hai cu mine să îți arăt.

Amândoi băieții porniră spre locul cu pricina. În zare se vedeau mulți copii, care stăteau ordonat la un rând. Când aproape a ajuns, Andrei a văzut cum toți aveau în mână niște înghețate imense, în diferite culori. Acolo mai era ceva ce nu mai văzuse niciodată, o instalație care semăna cu o pompă mare de apă, cu un robinet mare, de unde curgea înghețata în diferite culori, cu diferite arome.

- Bogdan, eu nu înțeleg, cum de există așa ceva aici?

- Cred că nu ai înțeles, pe acest tărâm poate exista orice le place mai mult copiilor, așadar și înghețata este una din aceste plăceri. Numai că, aici, înghețata se mănâncă în cornete foarte mari!

- Sunt foarte curios, ce gust au aceste înghețate.

După ce au stat la rând pentru a ajunge în față, băieții și-au dat luat două înghețate, care aveau gust de fructe. Având în vedere că înghețata era foarte dulce și aromată, aceasta i-a plăcut foarte mult lui Andrei. Într-adevăr, totul părea o poveste reală, pe un tărâm cunoscut doar de copii. Atât de frumos și de palpitant era tot ce se petrecea aici, încât dorința de a revizita aceste locuri era mare.

- Vreau să îți mulțumesc, Bogdan, pentru tot ceea ce mi-ai arătat și mi-ai povestit!

- Cu plăcere! Te rog, dacă mai vrei să mă întrebi ceva, eu îți stau la dispoziție.

- Îmi place unde am ajuns așa dintr-odată, în această lume a copiilor!

Băieții au petrecut ore în șir împreună până când unul dintre băieți a spus:

- Prietenii mei, cred că este momentul să chemăm norișorii să mergem spre casă, ce spuneți?

- Sigur, ai dreptate.

Fiecare copil bătu din palme, iar norișorii sosiră imediat. Și-au luat la revedere și au plecat pe norișorii lor pufoși. Andrei, care dormise câteva ore bune, se trezi liniștit și zămbitor. Cartea lui Roald Dahl l-a purtat oare în lumea nevăzută a copiilor? se întrebă băiatul.

Dar oare cum va putea ține secretă această întâmplare, deoarece Andrei avea o soră mai mică, care era foarte curioasă de felul ei și de câte ori Andrei lipsea mai mult de acasă, începea cu întrebările. Andrei se gândea la faptul că poate îi va spune și ei această

întâmplare sau chiar poate o va lua și pe ea în altă zi.

Era liniștit că sora lui încă nu i-a observat dispariția care a durat câteva ore, deoarece urma să îi pună foarte multe întrebări pentru a afla unde a fost. Andrei se hotărî să-i povestească ce i s-a întâmplat, dar trebuia să se asigure că nu vor afla părinții despre acel loc.

Toți copiii de pe tărâm aveau un jurământ secret, care trebuia păstrat în taină pentru ca părinții lor sau ceilalți adulți să nu-l poată afla niciodată. Sora lui intră pe ușă, nerăbdătoare să afle unde a fost Andrei. Acesta îi promite că îi va spune după ce se vor întoarce de la școală, pentru a avea timp destul să o facă să înțeleagă despre ce este vorba.

Înainte de plecarea spre școală, băiatul își aruncă o privire în biblioteca personală și observă că ar trebui să meargă la librărie să vadă ce noutăți ale lui Roald Dahl au apărut. Își scoase economiile din pușculiță și porni alături de sora lui spre școală.

După ore, Andrei se opri la librăria din centrul orașului și își achiziționează două cărți noi din colecția lui preferată. Dorința lui cea mai mare era să poată citi o nouă carte și să ajungă din nou pe acel tărâm, poate chiar împreună cu sora lui.

Matteo NIȚU

TĂRÂM DE POVESTE

Cea mai frumoasă serie de cărți citită de mine a fost „Harry Potter”. Primele patru volume le primisem în dar de ziua mea. Cum de la primele pagini, povestea lui Harry Potter m-a fascinat, epuizarea celor patru volume a fost o chestiune de timp. Așadar, îmi lipsea cel de al cincilea volum, pe care mi-l doream foarte mult. Dar, într-o după amiază plictisitoare de vară, mama mi-a făcut o surpriză și mi-a adus cel de al cincilea volum acasă. Cât de bucuroasă am fost! Stăteam cu sufletul la gură să află prin ce aventuri a mai trecut Harry Potter. I-am spus mamei să nu mă deranjeze, căci eu mă apuc de citit. Am deschis cartea, iar pe prima pagină era prezentată harta școlii „Hogwarts”. Am început să mă gândesc cum ar fi fost să trăiesc și eu în acele timpuri, avându-i prieteni pe Harry și amicii săi, dar mai ales cum m-aș fi adaptat la regulile din acea școală.

Gândindu-mă la ce viață aș fi trăit la Hogwarts, deodată, simt cum o forță mă împinge și mă ridică în aer, apoi îmi dă drumul pe pământ. Speriată, m-am uitat în jur și tot ce vedeam mi se părea cunoscut, dar în același timp eram sigură că nu am mai fost niciodată pe acolo. Întorcând capul în stânga, am observat un castel impunător, dar nu un castel din acela al zânelor „aaa... ăsta mai degrabă seamănă cu Hogwarts” îmi spuneam eu în gând. Mă gândeam că nu poate fi adevărat și că este doar un vis sau o închipuire de a mea, căci un asemenea castel există în povestea lui Harry Potter și nu în lumea mea.

Un pic speriată dar și curajoasă în același timp, am decis totuși să explorez spațiul din jurul meu. Mergând un timp spre nicăieri, observ o pădure deasă și-mi amintesc de Pădurea Interzisă. Mă gândesc că ar fi bine să mă întorc, căci acolo ar putea fi periculos pentru mine.

Teama mă cuprinde și mai mult, deoarece nu știu cum să ajung acasă și încep să alerg în direcția opusă pădurii. Obosită, mă așez pe o piatră și văd cum un moșuleț se apropie mirat de mine.

-Ce-i cu tine? De unde ai apărut? Ai căzut din cer? mă asaltează moșulețul cu întrebări.

-Păi...cred că am căzut din cer! Altfel nu îmi explic cum am ajuns aici. Tu trebuie să fi Albus Dumbledore, nu-i așa?

-Mă cunoști? întrebă nedumerit moșulețul.

-Am citit despre tine în cărțile lui J.K Rowling

-Îți place să citești?

-Da, îmi place. Poveștile mele preferate sunt cele cu Harry Potter. Te rog, poți face o vrajă să mă trimiți acasă?

-Aș putea, dar trebuie să știu cum ai ajuns aici!

Îi povestesc lui Dumbledore tot ce mi s-a întâmplat și el concluzionează:

-Doar cei ce-și doresc foarte mult un lucru își pot îndeplini visul!

-Da, aveți dreptate, dar acum vreau acasă!

-O să te ajut să ajungi acasă, dar nu crezi că e păcat să ajungi aici și să pleci fără să vezi Hogwarts?

Am acceptat pe loc propunerea lui Dumbledore deoarece astfel îmi împliniam un vis.

După aproximativ două ceasuri în care moșulețul m-a plimbat prin toate încăperile din castel, ajunși în biroul lui, acesta a scos din buzunar o foaie pe care era scris: „Phasmatos nas ex vera intorcexaus atasoix”. Am citit cu voce tare.

-Hei, de ce țipi așa? mă întrebă mama, neînțelegând ce se întâmplă.

-Nu țip, tocmai mă întorceam acasă...

-Of, cărțile astea ciudate, spune mama, ieșind din cameră.

Daria-Maria IGNAT,

clasa a VIII-a C,

Școala „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

POVESTEA BOBULUI DE GRÂU

A fost odată ca niciodată un bob de grâu. Acesta locuia într-un sac cu părinții lui. Curios, bobul de grâu își întrebă mama :

- Ce se va întâmpla cu noi?
- După ce vom sta aici o vreme, boierul ne va măcina și va face pâine din făina noastră, zise mama.
- Nu vreau sa devin o pâine! zise bobul.

După un timp îndelungat, veni vremea pentru a se face făina. Când boierul desfăcu sacul cu grâu, bobul fugi și se ascunse într-un colț mai întunecat. După ce boierul plecă, bobul se strecură și fugi pe geam.

Ajuns afară, bobul de grâu se miră. Nu mai văzuse niciodată atâtea bogății. Se gândi că plecarea sa de la casa boierului ar putea fi aventura vieții lui. Plecă. După un timp, obosit de atâta mers, bobul se opri într-o gospodărie. Se odihni și la scurt timp, el dădu nas în nas cu o găină. Gândindu-se că găina ar vrea sa îl înfulece, bobul de grâu fugi cât de tare îl țineau picioarele, uitând de oboseală. Când își dădu seama că scăpase de găină se bucură și porni către un loc în care s-ar putea afla în siguranță.

După câteva zile de mers, bobul găsi o casă mai sărăcăcioasă unde se adăpostii. Văzând că acei oameni nu aveau cu ce să își hrănească copiii, se gândi să își

dea făina pentru ei, deoarece realizase că până la urmă, oricât ar fugi, tot o pâine va deveni.

- Decât să fiu pâinea unui boier care are ce mânca, mai bine sunt pâinea acestor oameni care nu au ce le pune copiilor pe masă, gândi cu voce tare bobul.

- Dar un singur bob nu va hrăni atâția copii, se supără bobul. Deodată, ca prin minune apăru, ca de nicăieri, alte miliarde de boabe de grâu, suficiente pentru a hrăni acea familie câțiva ani buni.

Astfel, bobul deveni făină și apoi pâine pentru acei oameni săraci.

Daria-Maria IGNAT

COPILĂRIA - TĂRĂM FERMECAT

De câte ori trec pe lângă un grup de copii ce se joacă, mă gândesc cu regret că, în curând, va trebui să mă despart de cea mai frumoasă perioadă a vieții unui om: copilăria, tărâmul fantastic, plin de culoare, emoție și voie bună.

Universul copilăriei este dominat de zâmbete fără motiv, imaginație, inocență, timpul și spațiul par că se opresc pentru a ne bucura de tot ce ne oferă această vârstă. În copilărie, sufletul unui copil este pur, el nu știe să mintă, nu poartă pică, iartă imediat orice greșală a celuilalt. Copilul este naiv, entuziast și își exprimă liber ideile, fără a-i fi frică că ar putea fi ridicol.

Copilăria este lumea fanteziei, locul în care totul este posibil. Copii fiind, vedem cu ușurință prințese, prinți, unicorni, vrăjitori, balauri cu șapte capete. Credem cu tărie în Moș Crăciun și în spiridușii acestuia, în Rudolf, renul cel cu nasul roșu, în lepurașul de Paște, dar și în Bau-Bau-ul care te sperie dacă nu dormi sau mănânci. În copilărie, nimic nu ar fi magic fără joc și multă imaginație. Prin joc, copilul învață despre iubire, învață să comunice cu ceilalți, să gândească, să respecte reguli și să se dezvolte.

Când se termină copilăria? Greu de răspuns, nu știe nimeni, ci doar putem intui că atunci când vraja începe să-și piardă din intensitate, când în sufletul copilului încolțește îndoiala că toate poveștile cu zâne, zmei și unicorni nu sunt decât închipuiri ce te-au însoțit o perioadă. Pe măsură ce trec anii, devenim maturi, responsabili, devenim mai serioși, zâmbim mai puțin, ne jucăm din ce în ce mai rar și începem să regretăm că nu am profitat mai mult de anii copilăriei iar, copilul din noi rămâne trist, plângând pentru clipele de demult.

Oare de ce atunci când suntem copii ne dorim atât de mult să devenim adulți? Poate pentru că, din ipostaza de copil ni se pare că a fi adult e mai simplu sau mai interesant, că suntem mai liberi? Nu vom ști niciodată, cu certitudine, dacă acesta este motivul sau un altul. Ceea ce știm cu siguranță, e faptul că nici un om nu a ajuns adult, fără a poposi pe tărâmul magic al copilăriei. Odată cu viața primim în dar de la Dumnezeu copilăria. Haideți să ne mai bucurăm de ea, chiar și adulți fiind!

POVEȘTEA FLUTURAȘULUI SUNNY

Într-o zi însorită de primăvară, dintr-o crisalidă, vedea pentru întâia oară lumina soarelui un fluturaș. Fiindcă a ales să vină pe lume într-o zi însorită, părinții au decis să-l numească Sunny.

Încă de la început, părinții l-au învățat tainele zborului. Îi plăcea atât de mult să zboare, încât de dimineața până seara își scâldea aripile pictate în culori vesele în razele aurii ale soarelui.

Într-o dimineață, pe când încă roua nu coborâse în iarbă, de pe petalele florilor, ghemotocul multicolor și-a luat zborul spre prietena sa, Margaret. Atunci, o picătură de rouă i-a atins aripile. Sunny s-a prăbușit sub greutatea picăturii. Încercând să-și ia zborul, aripile lui păreau atât de grele ca și cum ar fi fost înmuiate în tuș. După multe încercări eșuate, Sunny realizează că nu mai putea zbura.

Zilele treceau, iar fluturașul era din ce în ce mai trist. Se gândea mereu: "Ce o să fac eu de-acum? O să mor de plictiseală...". Deodată, lângă el poposește albinuța Zumzi:

- Sunny, nu te-am mai văzut de multă vreme la joacă!

- Te rog, nu mă mai necăji! Eu nu mai pot zbura... Joacă-te tu și pentru mine!

- E imposibil, haide să încercăm! Fluturii sunt făcuți să zboare, încearcă!

Timid, Sunny fâlfâie din aripi și-și luă zborul.

-Uite! Chiar plutești în aer! Aripile îți sunt acum puternice, după ce soarele le-a uscat bine! Ai grijă de tine, Sunny!

-Mulțumesc, strigă fluturașul! Dacă nu m-ai fi încurajat tu să mai încerc încă o dată să zbor, acum nu aș mai fi simțit, din nou, libertatea! Îți rămân dator pe viață!

Fluturașul Sunny zbură... și zbură. Acum simțea că nimic nu-l mai poate opri din zbor. Își repeta continuu: „Sunt puternic. Zbor. Sunt liber să zbor...”

Daria-Maria IGNAT

Desen de **David DUMITRAȘCU**, clasa a VI-a C,
Școala „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

VORBITUL CU TINE ÎNSUȚI

În timp ce alarma răsună zgomotos, mă ridic în grabă din pat. O privire la ceas și observ că am pierdut autobuzul spre școală. Mă îmbrac în viteză, aruncând hainele pe mine și plec. „De ce mereu întârzi?”, mă întreb în gând, în timp ce îmi caut cheile. „Trebuie să ajung la oră la timp. Și nu uita de întâlnirea de la ora 9!”. În timp ce coboram scările, am realizat că am uitat să-mi iau telefonul. „Nu pot face nimic bine!”, am exclamat, frustrat. Și tocmai atunci, vecina de la etajul de deasupra a apărut pe palier. Avea o privire amuzată, iar eu am zâmbit stânjenit. „Bună dimineața!”, am spus, încercând să par cât mai normal.

Desigur că vorbești cu tine însuși, dar iată ce reprezintă:

Vorbirea de sine reprezintă dialogul intern pe care îl desfășori în mintea ta, uneori denumită și vorbire interioară. Este diferită de simpla imaginație sau de rememorarea faptelor și cifrelor. Mai exact, psihologii definesc vorbirea de sine ca fiind gândurile verbalizate îndreptate fie către propria persoană, fie către anumite aspecte ale vieții tale. Aceasta poate include dialoguri personale precum: „Trebuie să lucrez la aruncarea mea liberă”, sau reflecții pe care le ai pe parcursul zilei, cum ar fi: „Sala de sport este aglomerată în seara asta. Mă voi întoarce mâine.”

De la vorbirea cu voce tare la dialogul interior, psihologii consideră că primele noastre experiențe cu vorbirea de sine sunt, în general, vocale, deoarece copiii obișnuiesc să își vorbească cu voce tare în timp ce se joacă. Lev Vygotsky, un psiholog rus din anii 1930, a sugerat că acest tip de discurs este crucial pentru dezvoltare. Prin repetarea conversațiilor pe care le au cu adulții, copiii exersează singuri gestionarea comportamentelor și emoțiilor.

Pe măsură ce îmbătrânim, acest dialog exterior tinde să devină interiorizat, transformându-se într-un dialog interior privat. Este recunoscut faptul că acest dialog intern este important și poate ajuta la planificare, rezolvarea problemelor și menținerea motivației pe tot parcursul zilei.

Beneficiile vorbirii de sine sunt considerabile: ceea ce spui în aceste dialoguri poate influența atitudinea și performanța ta. Angajarea într-un dialog interior care este instrucțional sau motivațional s-a dovedit a crește concentrarea, a spori stima de sine și a facilita rezolvarea sarcinilor

cotidiene. De exemplu, un studiu realizat pe jucătorii de tenis colegiali a arătat că folosirea vorbirii de sine instrucționale a dus la o îmbunătățire a concentrării și a preciziei. La fel cum conversația cu un prieten poate reduce stresul, vorbirea directă cu tine însuși te poate ajuta să-ți gestionezi emoțiile.

În concluzie, vorbirea de sine este o parte normală a vieții noastre interioare. Chiar dacă poate părea ciudată sau jenantă, să știi că toți oamenii se angajează într-o formă de vorbire cu sine. Deci, nu te simți stânjenit când îți exprimi gândurile verbal - este doar o modalitate de a-ți gestiona viața și emoțiile.

Mina AVRAM

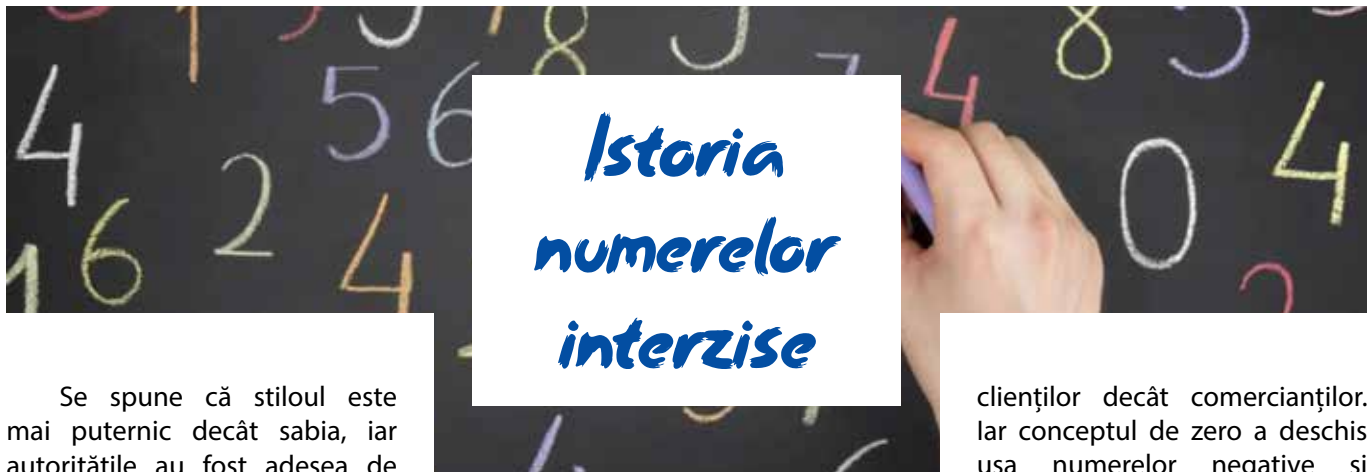
clasa a XII-a E,

Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Bârlad

BIBLIOGRAFIE

<https://youtu.be/iNyUmbmQQZg?si=GptxbuCNEzL4v0d-https://www.verywellhealth.com/is-talking-to-yourself-normal-5272241>

Istoria numerelor interzise

Se spune că stiloul este mai puternic decât sabia, iar autoritățile au fost adesea de acord. Din tracturi religioase scoase în afara legii și manifeste revoluționare la cărți cenzurate și arse, cunoaștem puterea potențială a cuvintelor de a răsturna ordinea socială. Dar oricât de ciudat ar părea, unele numere au fost, de asemenea, considerate suficient de periculoase pentru a fi interzise. Strămoșii noștri îndepărtați au numărat de mult obiectele folosind semne de numărare simple. Dar pe măsură ce au dezvoltat agricultura și au început să trăiască împreună în grupuri mai mari, asta nu mai era de ajuns. Pe măsură ce numerele au devenit mai complexe, oamenii au început nu doar să le folosească, ci să se gândească la ceea ce sunt și cum funcționează. Și până în 600 î.Hr. în Grecia antică, studiul numerelor era bine dezvoltat. Matematicianul Pitagora și școala sa de adepți au găsit modele numerice în forme, muzică și stele.

Pentru ei, matematica deținea cele mai adânci secrete ale universului. Dar un pitagoreean pe nume Hippasus a descoperit ceva deranjant. Unele cantități, cum ar fi diagonala unui pătrat cu laturile de lungime unu nu poate fi exprimat prin nicio combinație de numere întregi sau fracții, nu contează cât de mic. Aceste numere, pe care le numim numere iraționale, au fost percepute ca o amenințare la noțiunea pitagoreică de univers perfect.

Și-au imaginat o realitate care ar putea fi descrisă cu modele raționale, numerice.

Istoricii scriu că Hippasus a fost exilat pentru publicitatea descoperirilor sale, în timp ce legendele susțin că a fost înecat ca pedeapsă de la zei. În timp ce numerele iraționale îi supăra pe filosofi, invențiile matematice de mai târziu aveau să atragă atenția de la autoritățile politice și religioase, de asemenea.

În Evul Mediu, în timp ce Europa încă folosea cifre romane, alte culturi dezvoltaseră sisteme poziționale care includeau un simbol pentru zero. Când călătorii arabi au adus acest sistem în orașele maritime pline de viață ale Italiei, avantajele sale pentru negustori și bancheri erau clare. Dar autoritățile au fost mai precaute. Cifrele hindu-arabe erau considerate mai ușor de falsificat sau modificat, mai ales că erau mai puțin familiare

clienților decât comercianților. Iar conceptul de zero a deschis ușa numerelor negative și înregistrarea datoriilor într-o perioadă în care împrumutul era

privit cu suspiciune.

În secolul al XIII-lea, Florența a interzis folosirea cifrelor hindu-arabe pentru păstrarea evidenței. Și deși s-au dovedit curând prea utile pentru a fi ignorate, controversa asupra numerelor zero și negative continuat mult timp. Cifrele negative au fost considerate absurde până în secolul al XIX-lea. Și matematicienii de seamă, precum Gerolamo Cardano, evitat utilizarea zero, chiar dacă ar fi făcut mult mai ușor găsierea de soluții la ecuațiile cubice și cuartice. Chiar și astăzi este ilegal să folosiți unele numere din diferite motive.

Unele sunt interzise din cauza a ceea ce reprezintă. De exemplu, guvernele au interzis afișarea numerelor care au semnificație simbolică, precum data unei revoluții sau legături cu personalități sau partide politice de opoziție. Alte numere sunt potențial ilegale din cauza informațiilor pe care le dețin. Cam orice informație, fie text, imagine, video, sau programele executabile pot fi traduse

într-un șir de numere.

Dar asta înseamnă că informațiile protejate, fie drepturi de autor, materiale brevetate sau secrete de stat pot fi reprezentate și ca numere, deci deținerea sau publicarea acestor numere poate fi tratată drept infracțiune. Această idee a atras atenția în 2001 când codul care ar putea fi folosit pentru a decifra DVD-urile a fost larg împărțit și distribuit sub forma unui număr prim mare.

Ideea numerelor ilegale poate suna absurdă, dar asemeni cuvintelor, numerele scrise sunt o modalitate de a exprima concepte și informații.

Și într-o lume în care calcule și algoritmi modelează din ce în ce mai mult din viața noastră, creionul matematicianului se întărește pe zi ce trece.

Miruna AVRAM, clasa a XII-a E,
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Bârlad

Bibliografie

<https://www.youtube.com/watch?v=VmWVXOIQbIM>

La 14 ani, un elev bârlădean și-a lansat primul volum de proză fantastică

Mihaela NICULESCU

Un vis împlinit. Sâmbătă, 30 martie, la Biblioteca Municipală „Stroe S. Belloescu” din Bârlad a avut loc lansarea volumului de proză fantastică „Noua Regină a Noului Regat”. Autorul acestui prim volum, dintr-o trilogie pe care și-a propus să o publice în următoarea perioadă, este Dragoș Răianu, elev în clasa a VII-a C la Școala Gimnazială „Manolache Costache Epureanu” din Bârlad.

Autorul volumului apărut la Editura PIM semnează cu pseudonimul Droneus Comos, care în traducere, spune el, ar însemna „cel ce nu se oprește niciodată din visare”.

Cartea tânărului scriitor în vârstă de 14 ani este practic o evadare din realitatea plină de extreme, o terapie pentru suflet și minte.

Volumul prezintă, în principal, problemele cu care se confruntă adolescenții în zilele noastre: lipsa de încredere în sine, pierderea unei persoane dragi, dragostea adolescentină, acțiunea petrecându-se

într-un tărâm magic, creat de autor, cu o sumedenie de personaje ale căror dialoguri sunt extrem de reușite.

Gazda evenimentului a fost Cristina Vizitiu, șefa Serviciului Bibliotecii din cadrul Primăriei, care a dat cuvântul, pe rând, scriitoarei Nina Toma, ce a făcut o prezentare a autorului, și profesoarei Roxana Galan, care a analizat critic acest prim volum al lui Dragoș Răianu.

Roxana Galan apreciază talentul tânărului autor, dar crede că mai are de lucrat la coordonarea firului narativ. Este impresionată de bogata imaginație a autorului, care are sevă de scriitor, dar e de părere că va trebui să muncească mult și să citească la fel de mult pentru a deveni un scriitor bun.

La lansarea de carte a elevului Școlii „Manolache Costache Epureanu” au fost prezenți profesori, colegi de clasă, membri ai familiei lui Dragoș, Ioana Dor, președinta Cenaclului literar „Alexandru Vlahuță”, al cărui proaspăt membru este autorul, dar și diriginta clasei a VII-a C, prof. Oana Samson.

„Într-o lume foarte superficială, în care cartea în format fizic aproape că nu mai este prezentă în viața elevilor, apariția unui volum scris de un copil de clasa a VII-a este, într-adevăr, o bucurie. Am fost plăcut impresionați când Dragoș ne-a cerut ajutorul pentru a organiza acest eveniment de lansare și îl felicit pentru îndrăzneala pe care a avut-o, ca, la această vârstă, să publice o carte, la care a lucrat aproape un an. Faptul că văd acum copii care merg la cenacluri, citesc și scriu literatură, mă face să cred că, încet – încet, lucrurile revin la normalitatea de odinioară, când noi, profesorii lui Dragoș, eram de vârsta lui.”, a mărturisit prof. Oana Samson.

Printre cei care au ținut să-i fie alături, la acest eveniment special, a fost și profesoara Gabriela Plăcintă, fosta dirigintă a lui Dragoș.

„Îl cunosc pe Dragoș de când era în clasa a V-a, eu fiind prima lui dirigintă. Îmi spunea atunci că vrea să devină profesor de limba română sau engleză și l-am apreciat pentru asta, întrucât mai rar se gândesc elevii să urmeze o carieră pedagogică. Știam că îi place să scrie și l-am încurajat să continue, după cum îl încurajez acum să meargă la cenaclu. Este un copil sensibil, vulnerabil în fața atâtor obstacole. Este adevărat că a ales o editură care nu i-a asigurat și corectura. Cu siguranță că ar fi costat mai mult publicarea mult așteptatei cărți. Va merge, pe viitor, la o altă editură pentru a publica celelalte două volume, dacă va fi sprijinit de noi, dar și de autorități. Eu îi doresc succes, să fie consecvent și să își urmeze visul.”, a declarat prof. Gabriela Plăcintă, directoarea Centrului Județean de Excelență Vaslui.

Chiar dacă nu a putut fi prezentă la lansarea cărții, Ioana Ghiur, profesoara de limba română a lui Dragoș a transmis câteva gânduri în scris, cărora le-a dat citire gazda Cristina Vizitiu.

Profesoarele Oana Samson, Gabriela Plăcintă, Roxana Galan

Evenimentul s-a bucurat și de câteva momente muzicale susținute de membrii Clubului „Oliver”, coordonat de prof. Oliver Olaru. Astfel, cei care au încântat publicul au fost Sara Toma, la chitară bass, Sebi Dragomir, la chitară, și Cornelia Munteanu, voce și chitară.

„De ce scriem? Din plictiseala sigur nu, pentru că scrisul implica o varietate de situații dificile cu care ești nevoit să te confrunți. Am citit undeva că noi scriem pentru emoție. Scriem pentru că suntem oameni iar uneori sentimentele îți amplifică nevoia de a spune ceva. Iar eu am scris pentru că mi-e mult mai ușor așa. Eu un proces mai colorat și mai îndelungat care îți solidifică percepțiile. Drept urmare, cred că asta este esența scrisului. Fie el poezie sau proză, însă am remarcat că nu poate fi divizat în mai multe părți. El e un întreg. Odată ce ai spart porțelanul vei aduna doar cioburi care nu mai înseamnă nimic acum, dar înainte erau totul. Așa că scrisul este un totul și nimic. Iar între totul și nimic mereu exista loc de perfecțiune, cu toate că nimeni nu e perfect și nimic.”, a explicat tânărul autor.

Aristotel PILIPĂUȚEANU

Clio și al ei scutier

Dintre pușinii copii care mai deschid astăzi vreo carte, se desprinde câte unul care stârnește uimirea prin apetența pentru un domeniu socotit de mulți marginal și poate revolut. Însă îndrăgind istoria, fragedul cititor va recupera farmecul și frumusețea unor locuri și oameni care, la vremea lor, au influențat destinul planetei, lăsând urmașilor amintiri de legendă.

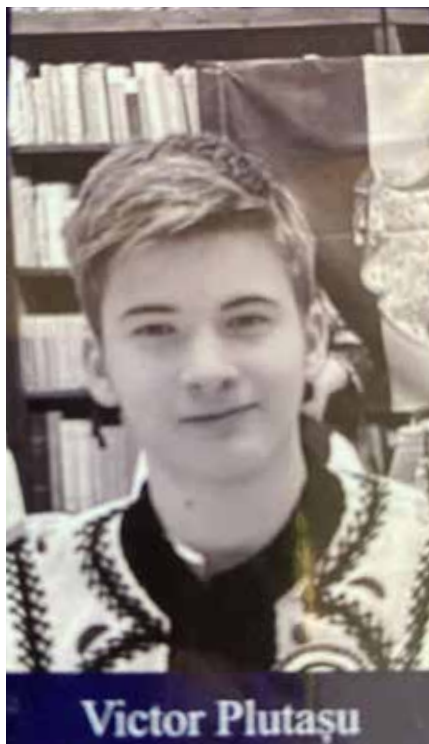
Un cercetător în fază incipientă pare să fie Victor Plutașu, un copil încă, de 17 ani, alcătuind un studiu superior conceput și redactat despre „Începuturile regalității orientale” (Editura Magic Print, Onești, 2022), dovedește o maturitate intelectuală ieșită din comun. Elev al prestigiosului Colegiu Național „Dimitrie Cantemir” din Onești, Victor Plutașu are preocupări legate de studiul istoriei de mai mulți ani, a beneficiat de îndrumările stimulante ale unor profesori de primă mână, a obținut Premiul I la Faza Națională a Olimpiadei de Istorie, Târgu Mureș, 2022, a intrat în topul mai multor asociații și publicații, a fost felicitat de mari personalități, printre care președintele Traian Băsescu, a ajuns până și la Parlamentul European. Ce îl va determina pe urmașul unei celebre familii de stomatologi oneșteni, al cărui viitor în medicină părea prestabilit, să se cufunde în serioase studii de istorie, rămâne un mister.

Când începi lectura lucrării lui Victor Plutașu, ești imediat surprins de elevata ținută academică, de stilul științific riguros asumat, de lipsa unor stângăcii, inadvertențe, erori chiar, proprii adolescenților care abordează, timid sau insolent, domenii pretențioase. Calitățile esențiale probate de fragedul cercetător sunt echilibrul și siguranța izvorâte dintr-o gândire clară, de mare profunzime și dintr-o exhaustivă documentare, bine digerată și stăpânită la modul ideal. Tehnica este aceea de a situa în paralel două fenomene, de a pune întrebări cu țel precis și de a trage concluzii indubitabile.

Demersul științific al cercetătorului precoce maturizat se finalizează cu exclamația (inclusiv grafică) proprie vârstei juvenile în fața unei realități care pare aproape miraculoasă. Cazuistica de genul „Este oare această asemănare întâmpătoare? Nu pare! Mai mult...” duce la încheieri victorioase, marcate interogativ: „Cum putea poporul egiptean, semit și patriarhal, să aibă o astfel de tradiție cosmogonică nefirească fără o influență sumeriană?”. Argumentare care nu lasă loc unor speculații ulterioare. Luările de poziție sunt energice. Cutare fenomen pare, la prima vedere, „o reprezentare originală, dar nu este așa!”. Când circumstanțele o cer, bunul simț își spune cuvântul: „Până acum nu se poate dovedi 100 % că sfinxul egiptean este inspirat din cel sumerian. Însă un lucru este sigur...”.

Impresionantă este tenacitatea cu care Victor Plutașu caută o explicație pentru cauza care a determinat atâtea ginți, triburi, popoare ale Orientului Antic legendar, cu sau fără voie, ba uneori chiar împotriva tuturor argumentelor, să migreze pe teritorii imense, să distrugă sau să preia elemente din civilizațiile întâlnite, să dobândească forme superioare de existență în raport cu stadiul inițial. Autorul, copil încă, remarcă adesea, entuziasmat, momente de strălucire evenimentială și premiere absolute. Cel dintâi nume de persoană înregistrat în istorie este KUȘIM și aparține unui contabil (socotitor de fapt), nume insuficient mediatizat, deși poate la fel de important precum „archopterix”, „neanderthal” sau „cromagnon”.

Stilul cărții dovedește acribie științifică, autorul făcând numai când este nevoie concesii mitologice, excluzând sever speculația. Distinge net între emiterea logică a unui adevăr evident și simpla presupunere lipsită de operații argumentative. Seriozitatea și competența, capacitatea de a distinge și a defini valorile, echilibrul și profunzimea demersului științific

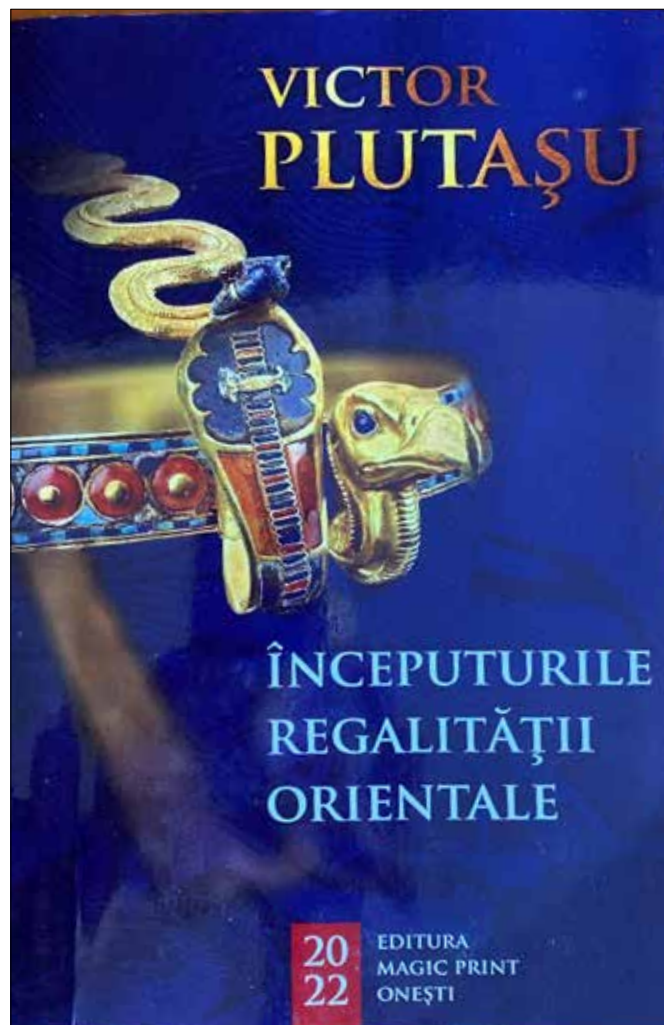
ne determină să credem că avem în față o speranță în materie de cercetare, cristalizabilă nu peste multă vreme.

În general, copiii care își descoperă pasiunea pentru istorie se orientează, în mare măsură, spre marile personalități (Cezar, Napoleon, Petru cel Mare, Nelson Mandela) sau spre evenimente marcante precum revoluțiile sau marile conflagrații ale secolului al XX-lea. Unii văd istoria ca o înlănțuire de întâmplări senzaționale, o succesiune de aventuri cu eroi a căror viață este potopită de curiozități și momente anecdotice. Aceștia rămân captivi ai caracterului episodic, nu descoperă esențialul, nu percep sensul istoric din spatele oamenilor și al evenimentelor. Un cercetător adevărat nu caută cenușa, caută scânteia, flacăra trecutelor vremi. El va descoperi semnificații profunde în etape de evoluție umană aparent cenușii, plictisitoare pentru mulți. Un asemenea cercetător în devenire este minunatul copil, Victor Plutașu.

În neamul care a dat lumii un Iorga și un Pârvan, mai sunt încă inepuizabile resurse de talent și afirmare.

**Vreți să știți ce înseamnă fericirea?
Dăruți-i unui copil o minge și veți vedea ce este
fericirea! Cum bine spunea Maica Tereza.**

LĂNGĂ NUC

Cu praștia în mână lângă nuc
Și buzunarul plin de pietricele,
Aștept careta galbenă – haiduc –
Cu boieroica plină de inele.

Și când sosește-n fantezia mea,
Nimicitorul foc îi dă târcoale.
Când două nuci - și poate chiar o stea
Și-o frunză sfâșiată de la poale.

Dar când am tras, mai dârț, al doilea foc,
În loc de nuci căzu o păsărică
Având penajul galben – și un cioc
Din care boabe roșii pică.

Adrian VOICA

Prof. Ion DOBRIN

Dacă vrei cu adevărat, poți!

Curiozitatea unui copil și dorința lui de a depăși adulții, de-a fi la același nivel cu ei sau chiar mai sus, se manifestă încă de la primii pași. Copilul caută să fie om mare, fetele se îmbracă în hainele mamei, îi încalță pantofii, băieții iau cizmele tatălui, haina și alte obiecte pentru a arăta că și ei sunt „mari” și „puternici”. Unii imită adulții în situații pozitive, alții, din contra, spre altfel de ipostaze. Îmi aduc aminte de o bătrână care își creștea singură nepotul, un copil abandonat de mamă, pe care-l creștea pur și simplu în comuniune cu natura (a se citi în sălbăticie), a venit într-o vară la mine și mi-a zis că ar vrea, din septembrie, să-și înscrie nepotul la școală. Când am întrebat-o dacă a frecventat grădinița, bătrâna mi-a răspuns, evident, că nu, dar „mi-a jurat” că nepotul știe tot ce trebuie pentru clasa I, spunând: „domn director, copilul e deștept, suduie de toți dumnezeii, știe toți sfinții, bea cot la cot cu moșneagul”.

Ei, astfel de lucruri se-ntâmplă tocmai din dorința copilului de-a imita adultul. În lumea satului românesc se petrec tot felul de întâmplări, pentru că, în zburdălnicia lor, copiii sunt în stare de tot felul de năzbâții. O „năzbâtie” a făcut și elevul școlii noastre, Valentin Stupu, care, în premieră pentru Școala Pogana, s-a calificat la olimpiada de geografie la nivel național. Pentru instituția școlară a comunei Pogana este o mare mândrie, mai ales că, de la înființarea școlii, din 1907, nici un alt elev nu a obținut performanța de a se califica la un concurs de o astfel de anvergură.

Eu îl cunosc foarte bine pe acest copil, suntem consăteni, am copilărit cu tatăl lui și cu unchiul său, într-o perioadă prin anii 80, când toate câmpurile din zona satului Pogana erau ale noastre. Pe Valentin îl știu de la clasele primare, mi-a atras atenția defectul său de vorbire, care-l făcea foarte simpatic, dar, când doamna învățătoare mi-a zis că este cel mai bun elev din clasă, mi-a devenit și mai simpatic. Mai târziu l-am remarcat într-o excursie în zona Maramureș, când, pur și simplu, mă călca pe picioare, ca să asculte ce le prezentam elevilor, atunci când vizitam un obiectiv turistic. Știu, de asemenea, cât s-au implicat și profesorii de geografie și istorie (Elena Cozma și Penișoară Alin) în pregătirea solidă a acestui elev.

Zilele trecute, m-am întâlnit cu el la școală, la Pogana, și i-am spus că vreau să-l promovez la revista noastră, pentru că, eu cred că vom auzi lucruri și mai frumoase în viitor despre acest copil, care face notă discordantă cu mulți copii de vârsta lui, care au cu totul și cu totul alte

activități.

Iată, cum se prezintă acest băiat, care a făcut cunoscut numele școlii din Pogana:

„Mă numesc Stupu Valentin-Constantin, am 15 ani și sunt elev în clasa a VIII- a al Școlii Gimnaziale Nr.1 Pogana. Pasiunile mele sunt geografia, istoria și paleontologia. În acest an școlar, am acceptat provocarea de a participa la două olimpiade școlare: olimpiada de geografie și olimpiada de istorie. La istorie, am reușit să trec de faza locală (m-am calificat de pe prima poziție (8.60), concurând cu elevii unor școli precum Colegiul Național Gheorghe Roșca Codreanu), și, din păcate, nereușind să trec de etapa județeană. La geografie am reușit să mă calific la etapa națională de pe locul 1, (cu nota 9.60), fiind în clasament peste elevii unor școli de top din acest județ.

Pentru mine, calificarea la olimpiada națională de geografie este o mare performanță. Această performanță nu avea cum să aibă loc fără sprijinul familiei și îndrumarea profesoarei mele de geografie, doamna Elena Maria Cozma. Sunt onorat să fiu primul elev din istoria acestei școli care reușește să se califice la o etapă națională a unei olimpiade școlare. Pasiunea pentru geografie am căpătat-o de la o vârstă fragedă dar cea care a fructificat-o a fost doamna Elena-Maria Cozma. Din clasa a VI-a, particip la competiții (precum concursul de geografie „Terra” și altele) doamna profesoara fiindu-mi de fiecare dată profesor îndrumător. Vreau să-i mulțumesc pentru devotamentul și munca depusă în toți acești ani în a mă pregăti pentru aceste competiții. Ea are un merit enorm în realizarea performanței mele... fără aceasta nu cred că aveam șanse să mă calific mai departe.

Vreau să le mulțumesc și colegilor, doamnei diriginte și domnului director pentru susținere și nu numai. Sunt foarte fericit că beneficiaz de atâta sprijin din partea lor. Olimpiada națională de geografie va avea loc între 25-30 aprilie la Constanța, unde mi-aș dori să obțin un rezultat cât mai bun posibil pentru a dovedi că și elevii din mediul rural pot obține rezultate bune, cât timp sunt serioși și muncesc și există profesori care își dau interesul și își iubesc meseria”.

N.R. Valentin Stupu a obținut Premiul Special din partea Societății de Geografie din România la Olimpiada Națională de Geografie.

Vasile CHELARU

TERAPIE PRIN ARTĂ

De cum am pășit în curtea instituției situate pe Bulevardul Epureanu, am resimțit o învăluire tulburătoare a amintirilor din perioada primilor ani ai profesiei de ofițer. Îmi fusese atribuită misiunea de a preveni delincvența în rândul minorilor și tinerilor beneficiari ai măsurilor de protecție oferite de statul român, iar entuziasmul meu a fost din plin exploatat de conducerea și personalul didactic, care se confruntau atunci cu o avalanșă de incidente.

Reabilitarea corpurilor de clădire, refacerea bisericii în același loc unde a fost ctitorită, în concordanță cu dorința filantropului Neculai Roșca Codreanu, care și-a donat averea în 1854 pentru înființarea unei școli pentru fete, curtea și aleile pavate, băncile presărate de-a lungul aleilor, petece de verdeață din gazon proaspăt, precum și ordinea generală, reflectă spiritul gospodăresc și dau astăzi o notă primitoare locației.

Era într-o sâmbătă, aproape de ora 14:00. Aflasem de la profesorul de pictură Constantin Cristi Mardare că la sfârșit de săptămână, copiii pasionați de pictură vin să lucreze în atelierul situat la etajul 1 al corpului de clădire amplasat spre nord, în incinta Complexului de Servicii Comunitare „Neculai Roșca Codreanu” Bârlad.

Cu gândul la ziua de 1 Iunie - Ziua Internațională a Copiilor, bucuros că pot aduce un omagiu binemeritat învățăceilor și profesorului, mă îndreptam către încăperea unde cei cu poftă artistică s-au adunat. Pașii mi s-au oprit pe holul lung, cu ferestre mari și o mulțime de uși. Ochii au focalizat pereții albi, garnisiți cu tablouri în care copiii, cu trudă și pasiune au dat formă florilor, fructelor, obiectelor ori, cu rodul imaginației, au aranjat culorile în figuri abstracte sau au evidențiat colțuri de natură, în diferite anotimpuri din an. Evident, lucrările purtau semnătura nevăzută a profesorului și cea văzută a ucenicilor, însă pentru a se cunoaște performanțele acestora, din loc în loc erau așezate anunțurile înrămate, privind expozițiile organizate la Consiliul Județean Vaslui, Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad, Galeria de Artă „Nicolae Tonitza” Bârlad. De altfel, în urmă cu câteva săptămâni profesorul Constantin Cristi Mardare mi-a enumerat expozițiile organizate de el, cu sprijinul Consiliului Județean Vaslui și Direcției Generale pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui. Cea din noiembrie – decembrie 2022, de la Camera Senatului a Parlamentului României, poate fi considerată cea mai importantă, după ce anterior au expus și la Ateneul Român.

Referitor la performanțele individuale ale copiilor, profesorul îmi spunea: „Unii dintre cei cu care lucrez au

participat la concursuri organizate la București și Brașov. Totuși, în atelier copiii nu vin pentru a concura unii cu alții. Prezența lor face să se întâmple lucruri frumoase aici!”

Într-adevăr, activitățile nu au ca principal scop competiția. Chiar postul ocupat de profesorul Constantin Cristi Mardare în cadrul Direcției Generale pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui - Complexul de Servicii Comunitare „Neculai Roșca Codreanu” Bârlad este denumit „terapeut ocupațional – terapie prin artă”.

Pentru a înțelege bine ce presupune fișa postului enunțat anterior, am fost scos din impas chiar de titular, prin explicațiile așternute pe o coală de hârtie, afișată la vedere:

„Pictura oferă copiilor un sanctuar al relaxării. Când sunt stresați, copiii pot să se lase în voia pensulei. Actul de a crea oferă un loc liniștitor, iar sentimentul de satisfacție generat de finalizarea unui proiect îi poate ajuta să înlocuiască sentimentele negative față de alte lucruri. În acest sens, pictura are și rol de terapie, ajutându-i pe copii să se elibereze de stările negative, prin pictură.

Lucrările lor vorbesc de la sine, ele exprimă pasiunea față de artă, care reflectă cu ușurință generozitatea de partituri tematice, explorând o gamă cromatică de culoare variată, menită să sensibilizeze cu ușurință ochiul privitorului.

Lucrările expuse pe simezele acestui hol sunt lucrate de copii care provin din asistență maternală, centre rezidențiale dar și copii din comunitate, copii cu vârste cuprinse între 9 și 18 ani, copii care frecventează CLUBUL DE PICTURĂ din cadrul Complexului de Servicii Comunitare

„Neculai Roșca Codreanu” Bârlad, care încununează cu succes evoluția lor pe parcursul celor trei ani de muncă și perseverență cu evidențierea vizibilă a numeroaselor expoziții de grup organizate de Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, cu sprijinul Consiliului Județean Vaslui”.

Intenția de a aduce un omagiu admirativ copiilor și profesorului a devenit mai pronunțată.

Am bătut discret și am așteptat câteva clipe. Pentru că nu auzeam niciun zgomot m-am gândit că am ajuns prea târziu. Am deschis ușa atelierului de pictură și am fost surprins să constat că se lucrează intens. Profesorul m-a salutat cu o ușoară înclinare a capului. Măinile îndemânaticale ale copiilor purtau cu ușurință pensonul, în urma căruia rămânea dără de culoare pe cartoanele ori pânza prinsă de șevalet. Nu s-au lăsat intimidată de prezența mea, chiar dacă au sesizat că iscodesc cu privirea la isprăvile lor. Am profitat de o scurtă pauză pentru a-i informa cu privire la demersul gândit și a le cere consimțământul pentru a le face cunoscută preocuparea de a picta, în cuprinsul acestui articol. Au fost de acord.

ALESIA are 10 ani, este elevă în clasa a IV-a și era concentrată pentru a picta forme geometrice. Cu precauție alegea culorile și se străduia să separe două forme geometrice de altele, printr-o linie neregulată.

Desigur, ochii privitorului nu puteau pătrunde în imaginația artistului, pentru a degusta lucrarea în propria dimensiune.

„Îmi place pictura pentru că mă relaxează. Este cea mai importantă pasiune a mea, în acest moment”, a răspuns simplu, ca și cum era firesc să se afle atunci în atelier.

DARIA, are 10 ani și este elevă în clasa a III-a. Pe pânza fixată de șevalet am observat tot figuri geometrice. Nu am încercat să descopăr misterul temei alese pentru acea zi, căci mai important era simțul răspunderii ce caracteriza pe cele două fete.

„Pictura mă relaxează și îmi face ziua mai bună. De doi ani vin la pictură, de patru ori am participat la expoziții”, a răspuns Daria la curiozitatea mea legată de modul în care a ales să-și petreacă timpul liber. *„Săptămâna aceasta am mai participat la un concurs, organizat la școală, și am luat 99 puncte”.* Răspunsul, atât de simplu însă exprimat

cu mult bun simț, stârnește instantaneu admirație față de atenția pe care o acordă valorii, verbului a munci, în detrimentul smartphonului ori televizorului.

IUSTIN are 13 ani. Beneficiază de asistență maternală și este elev la Școala Gimnazială nr. 1 din comuna Perieni. Este participant la activitățile Clubului de pictură de două luni de zile. Deloc stânjenit de prezența mea, m-a lăsat să admir copacul împodobit cu două frunze uriașe, și o puzderie de flori albastre, într-o armonie potrivită cu o nuanță de albastru deschis (bleu) ce domină tabloul.

Din nou mă gândesc că nu pot fi pe aceeași frecvență cu inventivitatea și creativitatea micului artist, care s-a dovedit și foarte comunicativ:

„De mic mi-a plăcut să pictez și să desenez. Mulți colegi mi-au spus că pictez bine. Nu i-am crezut. Inclusiv frații mei au spus acest lucru. Mama m-a adus aici și domnul profesor m-a încurajat și m-a învățat tehnici noi. Pictura este a doua mea pasiune. Prima este fotbalul.”

MARIA are 16 ani, este elevă în clasa a X-a. Nu face risipă de energie și timp. Profesorul o laudă pentru hărnicia ei: *„Este vehementă, nelipsită de la atelier, a vândut multe tablouri. A participat la patru expoziții.”* Exersează pe pânză o tainică fantezie, pe care mi-ar fi greu să o înțeleg. Am detectat o relaxare a chipului, ușurința cu care învârte pensonul pe pânză, ca pe o jucărie cunoscută, lăsând să curgă vopseaua de-a lungul

unor linii încălcite. Încerc să mai smulg câteva impresii despre pasiunea ei. „Nu am ce să mai spun. Lucrările vorbesc de la sine. Am realizat peste 55 de tablouri și am vândut mai mult de 20 până în prezent.”

RADU are 19 ani, este elev la Liceul Pedagogic „Ioan Popescu”, profil „Arte”. L-am remarcat la capătul mesei, serios, discret, riguros, fără a fi preocupat de ce se întâmplă în atelier. Nu îndrăzneam să-i distrag atenția, însă m-au ademenit culorile calde așternute cu igeniozitate pe foaia de carton. M-au impresionat armonia și frumusețea culorilor, care întruchipau rodul imaginației și fanteziei sale. Profesorul Constantin Cristi Mardare mi-a oferit câteva informații, care au evidențiat rădăcinile artistice ale tânărului. Mama este cadru didactic, bunicul este profesor de grafică, iar tatăl profesor de arte plastice. Radu nu se împăunează cu originile sale artistice și îmi spune cu modestie:

„Am descoperit pasiunea de a picta în clasa a V-a. De altfel, din clasa a V-a și până în clasa a VIII-a am făcut grafică, cu bunicul meu. Am participat la concursuri și expoziții organizate la București, Buzău, Arad. Am obținut locul întâi la Concursul Primăvara Artelor. Vin la Clubul de pictură condus de domnul profesor Mardare, de doi ani. La liceu, profesor de arte este tatăl meu”. Am încercat să-l pun în dificultate și l-am întrebat dacă este avantajat de faptul că tatăl îi este și profesor. Mi-a răspuns imediat, cu naturalețe: „Nu face diferențe între elevi!”. Eram convins că așa este și m-am bucurat că nu a fost afectat de mica mea indiscreție. Pentru a se face bine înțeles în privința limitelor pasiunii sale, Radu mi-a făcut o precizare: „În viitor nu cred că voi picta. Mi-am propus să urmez Facultatea de Geografie și Turism din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași”.

CĂTĂLIN are 17 ani. Este elev în clasa a IX-a. Și el beneficiază de asistență maternală. Are o privire ageră și pare că dispune de multă energie. Profesorul îmi confirmă supozițiile: „Grafica îl liniștește!”. Pregătește un

personaj din filmele ce plac generației sale. Nu ascunde firea rebelă. Mărturisește că a fost victima unei agresiuni, datorită anturajului. Acum caută să se decupleze și vine la Clubul de pictură al profesorului Mardare. „La început am venit aici din plictiseală. Au trecut câteva luni de zile și a devenit o pasiune.” Pentru Cătălin arta reprezintă o formă de terapie.

Constantin Cristi Mardare este unul dintre cei mai generoși dascăli de artă, din câți cunosc. Îmi spunea că urmează să meargă în Germania pentru a lucra și a face rost de bani pentru materiale. Are alocate fonduri din bugetul instituției, părinții copiilor din comunitate suportă unele costuri generate de pasiunea copiilor, însă arta presupune cheltuieli multiple. O parte dintre vizitatorii ocazionali ai galeriilor se rezumă la admirat lucrările expuse pe simeze, dar nu acordă atenția cuvenită la eforturile celor care ne mijlocesc contactul cu lumea culturală, pentru prestigiul căreia contribuie într-o oarecare măsură și cei pe care i-am evocat.

Cum spuneam, în semn de meritat omagiu, am relatat bucuria pe care am simțit-o în prezența copiilor pe care i-am descoperit prin incursiunea făcută în Clubul de pictură condus de profesorul Constantin Cristi Mardare. Am fost impresionat de diversitatea de armonie și culoare; am observat rezultatul imaginației și fanteziei; am descoperit preocupări ce nu au legătură cu tehnologia modernă; am înțeles că există vârstare ale societății cu simțul responsabilității; am admirat cum sunt exteriorizate sensibilitatea și uimitoarea energie a unor gingașe făpturi.

Atunci am regăsit copilăria!
Pentru mlădițele acestui popor am scris aceste rânduri.

La mulți ani copii ai acestei patrii și de pretudindenii!

Elevii de ieri și de azi, oameni de mâine

Prof. **Andreea NANU**

Cândva, nu de mult, pe la 1858, în Mahalaua Podeni, leagănul vechiului oraș Bârlad, se înființa Școala primară de băieți, Nr.2, denumită ulterior, Școala „Costache G. Robu”, sau „Școala primară filiala a III-a din Podeni”, pe strada Sfântul Neculai (Al. I. Cuza), prin donația lui Costache G. Robu, cetățean de bază al orașului. La scurt timp, s-a înființat și „Școala primară de fete, Nr. 2” din Podeni, într-un local închiriat, pe strada Dunării (Dimitrie Cantemir), la Est de vechea Primărie, lângă casele Dolea. Prin comasarea celor două secții, băieți și fete, a rezultat Școala primară de băieți și fete, Nr. 2, „Costache Robu”, situată pe strada Sfântul Neculai (Al. I. Cuza), lângă casele Dinu.

Actuala clădire a fost dată în funcțiune la 1 septembrie 1967, iar în cursul anului 2002, școala a fost personalizată prin atribuirea numelui dramaturgului bârlădean Victor Ion Popa.

De pe băncile școlii noastre au plecat elevi spre alte instituții de învățământ din municipiu, județ, țară și chiar în străinătate, elevi care s-au realizat frumos și util pentru ei și pentru societate, acoperind aproape, toate profesiile și domeniile de activitate.

Din promoția 2009-2013 amintim pe elevii Zaraf Andrei, Solomon Andreea și Jacotă Ecaterina.

Jacotă Ecaterina, șefă de promoție a acelei generații de copii, a participat în fiecare an la Olimpiada de Limba și literatura română, ajungând în clasa a V-a până la faza județeană, unde s-a clasat a șaptea din cei zece elevi din județ. În clasa a VII-a, la Olimpiada

de Limba engleză a obținut Premiul al II-lea la faza județeană.

Fiind atrasă și de istoria românilor, a participat în clasa a VIII-a la Olimpiada de Istorie, ajungând până la faza județeană.

Ecaterina a urmat cursurile Facultății de Drept din Londra, Andrei Zaraf a urmat cursurile Facultății de Arhitectură din București, iar Andreea Solomon a urmat cursurile Facultății de Litere din Iași.

Din promoția 2010-2014 ne amintim cu drag de eleva **Groza Andreea**, care a fost șefă de promoție. Ea a participat la numeroase concursuri și olimpiade, dar a fost și implicată în Proiectul Comenius „Wake Up Europe”, desfășurat în școala noastră pe o perioadă de doi ani. Andreea a urmat cursurile la Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad și apoi Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Dintre elevii de etnie rromă care fac cinste acestei școli, amintim din promoția 2013-2017 pe eleva Hurmuz Georgiana-Rebeca, care a participat cu interes la olimpiadele de Limba și literatura română și matematică. Bună vorbitoare a limbii engleze, Rebeca a făcut și ea parte din echipa de elevi participanți la Proiectului Comenius „Wake Up Europe”, legând prietenii frumoase cu copiii din cele șapte țări partenere. A absolvit Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad, profilul Științe Sociale, a absolvit Academia de Studii Economice din Iași.

O altă elevă de etnie rromă, din promoția 2017-2021 a fost **Cristea Maria-Isabela**. Ea a participat cu interes în cei patru ani de gimnaziu, la multe concursuri județene, regionale și naționale obținând rezultate remarcabile care au făcut cinste școlii.

În prezent, Isabela urmează cursurile Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”, Bârlad, domeniul Turism și alimentație. Pe 21 martie 2024, Isabela a participat alături

de colegile ei la Competiția „Business Plan” pentru firmele de exercițiu, aprobată prin Nota VET 161/01.02.2024. „Premiul I a fost adjudecat de F.E. TURISM CENTER de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Bârlad. Elevele Cristea Maria Isabela, Luca Alexandra Mariana și Ivanovici Adriana Mihaela alături de profesorul coordonator Mocanu Olguța au fost marii câștigători.”

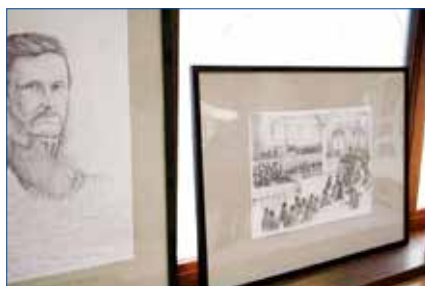

Din promoția 2018-2022 amintim pe eleva **Bănescu Teodora** și ea tot șefă de promoție a școlii noastre. Teodora a participat la diverse concursuri de Limba și literatura română și desen. Actualmente, urmează cursurile Liceului Pedagogic „Ioan Popescu” din Bârlad.

Teodora a primit diploma de excelență pentru contribuția remarcabilă adusă la buna desfășurare a activităților dedicate celui mai de seamă fiu al Bârladului,

Domnitor al Unirii Principatelor, Alexandru Ioan Cuza, care au avut loc în luna februarie a acestui an.

Alți elevi cu care școala noastră se mândrește sunt **Chilici Cosmin Ștefan**, șef de promoție, **Rusu Ștefania** și **Ghinea Jordi Iustin**. Ei fac parte din promoția 2019-2023. Acești minunați elevi au participat la mai multe concursuri de Limba și literatura română, dar și la numeroase proiecte precum: Proiectul Internațional WiSTEM²D, Proiectul Național SKILLS FOR TECH JOBS/ ÎNVAȚĂ PROGRAMARE, Programul Internațional JA - ECONOMIA ȘI SUCCESUL, desfășurate prin intermediul Asociației Junior Achievement România.

În prezent, Chilici Cosmin Ștefan și Ghinea Jordi Iustin își continuă studiile la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Bârlad, profilul Filologie, respectiv Științe ale naturii, iar Rusu Ștefania își continuă studiile la Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” din Bârlad, profilul Educator-învățător.

Lista poate continua cu nenumărați elevi talentați și buni la învățătură: **Alexandroae Alin Roberto, Dragomir Diana, Chirica Casian, Năsue Daria Gabriela, Maradin Paula** și mulți, mulți alții.

Acești minunați elevi ai școlii noastre au fost coordonați și îndrumați timp de generații la rând de un colectiv de cadre

didactice foarte bine pregătite, cu multă dăruire și dragoste față de această instituție de învățământ. Fiecare cadru didactic în parte și-a pus amprenta asupra elevilor acestei școli și a încercat să scoată în evidență doar calitățile și aptitudinile lor.

Premiile și diplomele au adus prestigiu atât școlii cât și elevilor, astfel că noi, profesorii, ne dorim ca și pe mai departe de pe băncile acestei unități de învățământ să iasă oameni de ispravă ce vor susține societatea, iar ca un îndemn pentru actualii noștri elevi, spunem așa: „Dacă vrei, poți!”

Chiar dacă Școala Gimnazială „V.I.Popa” nu se numără printre școlile de renume din Bârlad, totuși, an de an, de aici pleacă spre alte unități de învățământ elevi care ne fac mândri și ne răsplătesc truda.

„Școala are rostul să te ridice undeva de unde să-ți fie rușine să mai cobori!”

Paul Louis Lampert

Referințe:

<https://spinos.ro/cel-mai-bun-business-plan-a-fost-al-elevilor-barladene-de-la-eminescu-acestea-vor-fi-cele-care-se-vor-prezenta-la-faza-regionala/?fbclid=IwAR0-W4-iunKrCtTh>

Zilele „Alexandru Ioan Cuza”, la Bârlad! - Primăria Municipiului Bârlad (primariabarlad.ro) rightwords.ro

Ce este INTERACT?

Anda Patricia PĂSLARU,
clasa a X-a C, Colegiul Național
„Gheorghe Roșca Codreanu” Bârlad

Clubul INTERACT este o organizație non-guvernamentală și non-profit ce cuprinde tineri între 12-18 ani și se axează pe beneficiile directe și indirecte ale lucrului în echipă. De asemenea, este în strânsă legătură cu Clubul ROTARY. În acest sens, toate activitățile și proiectele desfășurate de noi au ca scop promovarea valorilor de leadership și comunicare în rândul tinerilor, toate dobândite în cadrul unor proiecte cu cauze caritabile. Una dintre cele mai importante acțiuni ale noastre au avut ca scop decorarea unei camere de joacă din cadrul spitalului de copii din Bârlad, din secția de psihiatrie pediatrică.

Eu am intrat în Interact în clasa a 9-a. La început, am fost puțin confuză privind ceea ce trebuia să fac, dar cu timpul am început să înțeleg din ce în ce mai bine. Noi ne dedicăm o parte din timpul nostru încercând să facem un bine. De la ședințe până la activități, totul este discutat și pus la punct cu mare atenție.

Comisia este cel mai important element în desfășurarea unei activități. O comisie este alcătuită din mai mulți membri ai clubului, care se focusează pe o anumită activitate. Fiecare are măcar câte un lucru de făcut. Astfel, ne este mai ușor să ne organizăm și să ducem o activitate la bun sfârșit.

Munca în comisie nu este așa de ușoară cum pare. Fiecare este diferit, având o mentalitate diferită, putând apărea neînțelegeri sau contradicții câteodată. Însă și mai important este modul în care cooperăm, acceptând ideile fiecăruia și punându-le cap la cap pentru a crea ceva frumos, cu care vor fi mulțumiți toți membrii comisiei.

Nu pot spune că a fi un membru

implicat în Interact este un lucru ușor, însă odată ce te dedici acestui club, nu vei mai putea pune accent pe părțile grele, ci te vei simți împlinit de rezultate și de prietenii strânse pe care le-ai format de-a lungul timpului.

De asemenea, activitățile districtuale și taberele Ryla organizate atât de cluburile Interact, cât și de Rotary din toată țara aduc amintiri de neuitat. Acestea te aduc mai aproape de ceilalți membri ai clubului, petrecând foarte mult timp cu ei, dar și de membrii din alte cluburi din România. O astfel de experiență nu poate fi găsită în orice alt fel de excursie cu clasa sau cu părinții. Principalul scop al acestor tabere este cel de a învăța, prin diferite cursuri și activități care necesită multă implicare.

Toate activitățile pe care noi le desfășurăm au ca scop principal interacționarea cu lumea din exterior. Din nefericire, sunt foarte des întâlnite cazuri în care noi, ca voluntari, nu suntem luați în serios de persoanele pe care le întâlnim în timpul desfășurării unei acțiuni. De aceea, facem un apel către fiecare cititor cu speranța că, următoarea dată când acesta va fi abordat de un voluntar, nu-l va ignora. Scopul nostru nu este cel de a vă deranja sau de a vă face să vă simțiți prost, însă gândiți-vă că voluntarii clubului INTERACT apelează la voi pentru a putea împlini visele unor copii, copii care aproape și au pierdut speranța în vise. Fiind mai buni, pas cu pas putem forma o lume mai bună. Create hope in the world!

COPII ȘI ASTRONOMIA

Prof. Ioan ADAM

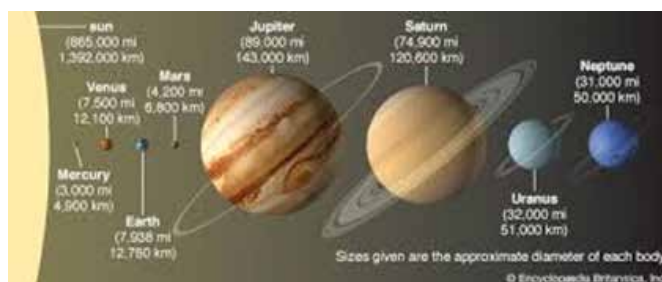
Astronomia este unul dintre puținele domenii științifice care interacționează direct cu societatea. Astronomia și domeniile conexe sunt în fruntea științei și tehnologiei. Acestea trebuie să răspundă la întrebări fundamentale și să stimuleze inovația. Din acest motiv, planul strategic al Uniunii Astronomice Internaționale (IAU) are trei domenii principale în atenție: tehnologie și competențe; știință și cercetare; cultura și societatea. Universul și călătoriile în spațiu, sunt subiecte fascinante pentru tineri!

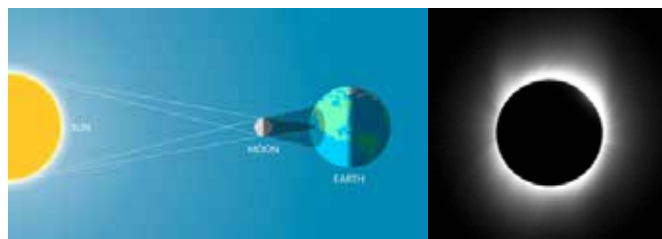
De ce este importantă astronomia pentru copii? Copiii sunt curioși în mod natural, iar astronomia este o modalitate excelentă de a cultiva această curiozitate. Învățarea despre planete, stele și galaxii poate inspira uimire, determinându-i să pună întrebări și să caute mai multe informații. Astronomia implică vizualizarea obiectelor cosmice și a pozițiilor acestora în spațiu, ceea ce ajută la dezvoltarea abilităților de raționament spațial. Acest lucru este important în multe domenii ale vieții, inclusiv matematică, inginerie și arhitectură. Participând la cursuri de astronomie, copiii își pot dezvolta dragostea pentru știință.

De ce iubesc copiii spațiul cosmic? Copiii sunt pur și simplu interesați să învețe despre spațiu, în principal pentru că este un subiect captivant care stârnește idei de aventură și mister. Învățarea despre spațiu la o vârstă fragedă va încuraja și mai mult copiii să aspire la cariere în știință și tehnologie, chiar dacă în cele din urmă nu au legătură cu explorarea spațiului.

La ce vârstă învață copiii planetele? Este bine să le vorbim despre planete și sateliții acestora, Soare și Lună, din momentul în care sunt preșcolari.

Ce pot învăța copiii despre spațiu? Copiii pot urmări animații ale Pământului care se rotește pe axa lui sau orbitează în jurul Soarelui. Copiii pot învăța multe lucruri despre planete, despre diferitele faze ale Lunii, producerea eclipselor de Soare și de Lună, folosind o serie de resurse, cum ar fi cărți de informare și internet.

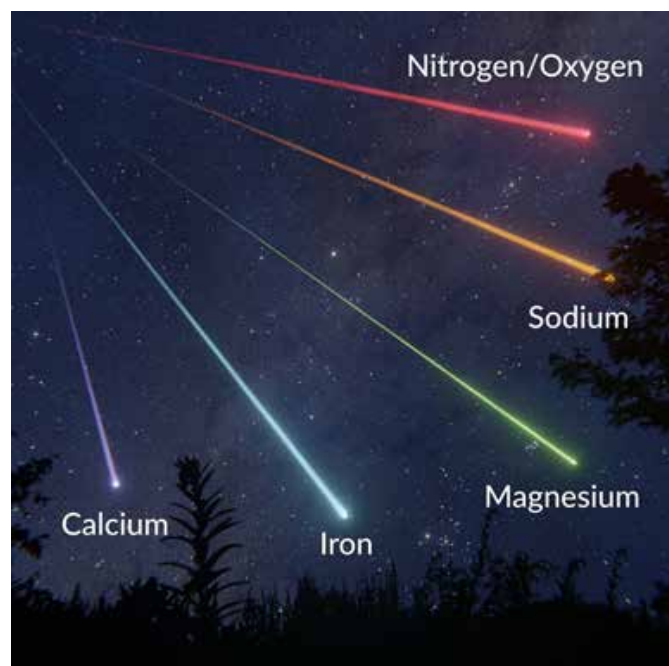

În cadrul cursului de astronomie susținut de Asociația Astronomică SIRIUS, copiii participă la un dialog interactiv despre legendele cerului, constelații, la prezentări / simulări ale fenomenelor astronomice, ateliere de joacă constructivă din domeniul Astronomiei și Astronauticii, proiecte Handmade, la proiectarea cerului nocturn cu ajutorul unui mic planetariu, iar atunci când vremea este favorabilă, la observarea vizuală și telescopică a unor corpuri cerești

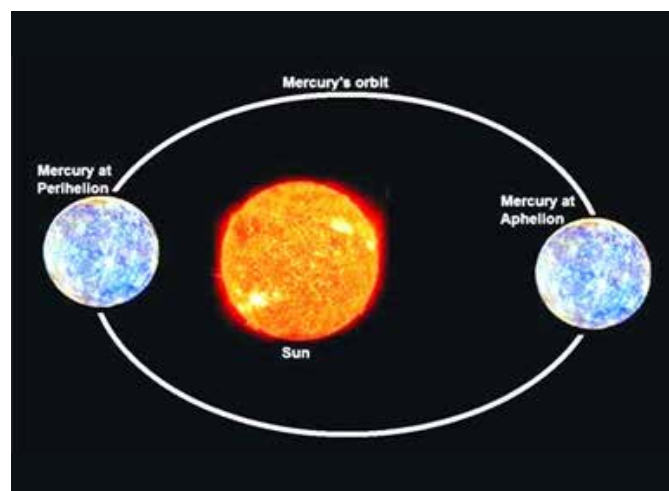

sau fenomene astronomice deosebite. Copiii pot afla că numărul de stele din Calea Lactee este probabil mai mare decât numărul de oameni care s-au născut vreodată, că asteroizii pot avea inele și sateliți, că meteorii („stelele căzătoare”) aprind o gamă de culori bazate pe elementele din care sunt făcute și multe altele.

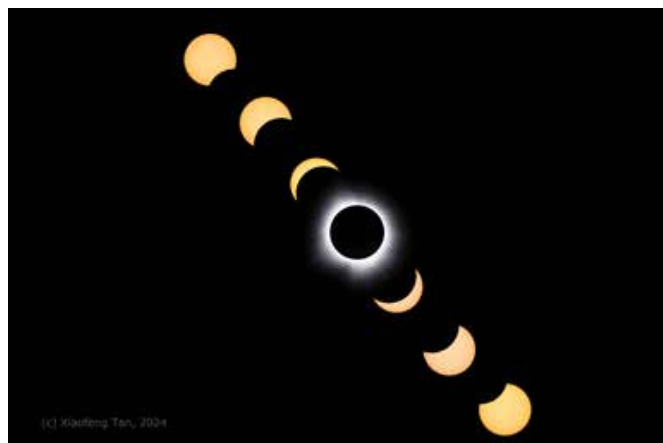

De ce iubesc elevii astronomia? Nu este un secret pentru nimeni că frumusețea și misterul Universului sunt o sursă de inspirație pentru mulți oameni. Pentru unii, astronomia oferă un sentiment de uimire, în timp ce alții o văd ca pe o modalitate de a descoperi secretele Cosmosului. Astronomia poate fi folosită pentru a ilustra multe concepte ale fizicii, cum ar fi gravitația, lumina și spectrele. Astronomia, prin introducerea elevilor în dimensiunea și vârsta obiectelor din Univers, le oferă experiența de a gândi mai abstract la scara de timp, distanță și dimensiune. Cursurile de astronomie sunt interdisciplinare (fizică, matematică, inginerie, astrobiologie, ecologie, etc.), iar elevii care își pot dedica timpul și își pot finaliza educația, au cariere promițătoare în față.

De ce inspiră astronomia? Simțul descoperirii: Astronomia este un domeniu care evoluează mereu, cu noi descoperiri. Acest sentiment de descoperire poate fi incitant și inspirator.

Care este frumusețea astronomiei? Imagini captivante din Cosmos... Ea transcende simpla cercetare științifică; aprinde imaginația și stârnește sufletele. Prin imagini captivante surprinse de astronomi, realizăm măreția și arta prezente în Cosmos. În același timp, astronomia este distractivă! Este o călătorie fără sfârșit a noi descoperiri, cu noi revelații despre Univers. Chiar și după secole de observații ale bolții cerești, mai sunt atât de multe de învățat despre Universul în care trăim...

Învățând despre spațiul cosmic, copiii pot dezvolta o serie întreagă de abilități valoroase care le vor servi bine pe tot parcursul vieții. Ei pot învăța să gândească critic, să lucreze în colaborare și să abordeze provocările cu încredere și creativitate. Este deosebit de important faptul că transferul de tehnologie din astronomie are aplicații importante în medicină, industrie, apărare, monitorizarea mediului și produse de consum.

Considerăm că acestea sunt argumente suficiente pentru a ajuta copiii să privească cerul și să răspundă invitației noastre la activitățile din perioada vacanței de vară, din cadrul proiectului educațional ASTROVARA 2024. Derularea proiectului este facilitată de dotarea deosebită a Asociației Astronomice SIRIUS - centru de performanță în astronomie în România: telescoape pentru observații nocturne și pentru observarea activității solare, echipamente astrofotografie, miniplanetariu, tablă interactivă, computere, scanner laser, bibliotecă proprie.

Copilăria este o lume aparte, plină de curiozitate, candoare și lumină. Să vă bucurați de ea, dragi copii! Să aveți parte de aventuri minunate alături de Paxi, mascota oficială a Biroului Educațional al Agenției Spațiale Europene! Paxi este un mic extraterestru care provine de pe planeta Ally-O. A venit pe Pământ pentru a cunoaște noi prieteni și a duce copiii într-o călătorie aventuroasă de explorare a spațiului. Paxi ajută copiii de toate vârstele să învețe despre Univers, Sistemul nostru Solar și secretele planetei Pământ printr-o serie de videoclipuri, jocuri online și postere.

**La mulți ani de
Ziua Copilului!**

EROINA DE LA MĂRĂȘEȘTI

col. (rtr.) **Constantin CHIPER**

Călătorind de la București spre Focșani, pe drumul principal care leagă capitala de plaiurile Moldovei, privirile ne sunt furate de frumusețile Vrancei, de așezările de pe Valea Putnei și ale Milcovului. Deosebitul farmec al priveliștilor este dat de livezile și viile bogate, care continuă spre sud-est cu holdele mănoase din Lunca Siretului și spre nord-vest cu codrii nefârșiți, ce se pierd către crestele Măgurii Odobeștilor și ale Munților Vrancei, iar localnicii ne vor întâmpina cu ospitalitatea legendarei Vrâncioaia. În relatările lor despre realizările obținute în ultimii ani, locuitorii ne vor vorbi și despre istoria locurilor natale, amintind zilele de glorie, care dăinue în conștiința lor.

Trecutul istoric zămislit la Mărăști, Mărășești, Oituz se împletește armonios cu prezentul. Pe locurile unde generația lui moș Ion Roată a venit la Milcov « să dea mână cu mână », fiecare așezare omenească a fost participantă activă sau martoră la crâncenele bătălii din vara anului 1917. Văile Siretului și ale Șușiței, pădurile Străjescu și Răzoare, localitățile Doaga, Mărășești, Bizighești, Tișița, Vitănești, Străoani, Panciu și Haret ne amintesc de bravii ostași români, de bunicii și părinții noștri, care au scris pagini de epopee, în Cartea tradițiilor de luptă a neamului românesc.

Locuitorii Vrancei manifestă un cult pentru faptele de vitejie și sacrificiu săvârșite pe aceste locuri în zilele lunilor iulie și august 1917. Ei cunosc locurile unde au luptat vitejii din Regimentul 32 Infanterie « Mircea » Ploiești, denumiți « fantomele albe » de către militarii germani, pentru-că au contraatacat la Doaga numai în cămăși. Locuitorii cunosc unde au căzut ostașii mitraliori comandați de căpitanul Grigore Ignat (la Cota 100/nord-vest Mărășești), din Regimentul 51 I. Galați/R. 52 I. Bârlad, sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu din Regimentul 43 I. Slatina/R. 59 I. Caracal (a căzut în fruntea plutonului pe care-l comanda, în luptele de pe Dealul Secu/Muncelu), în seara zilei de 22 august 2017, Măriuca Zaharia și mulți alți eroi, care vor rămâne înscrise în memoria generațiilor ce vor urma.

Pierderile în oameni suferite de unitățile militare, în Campania militară din toamna anului 1916 a determinat Marele Cartier General al Armatei Române să reorganizeze și să unească efectivele unităților militare rămase, în iarna anului 1916/1917, în diferite zone din județele Botoșani, Iași și Vaslui, rezultând

unități mai bine organizate.

Faptele de eroism ale eroinei **Măriuca I. Zaharia** născută în anul 1905 (12 ani) sunt bine cunoscute de locuitorii din satul natal Pădureni, de cei din Județul Putna/în prezent Vrancea, de întreaga Armată Română și Poporul Român.

În etapa a doua, Bătălia de la Mărășești supranumită «Verdunul românesc» a intrat în faza decisivă. Feldmareșalul Mackensen, supranumit « Spărgătorul de fronturi », în ajunul bătăliei părăsea Bucureștiul, urcându-se în tren și salutându-i pe cei prezenți : « La revedere, peste două săptămâni ne vedem la Iași », însă nu i-a fost dat să vadă orașul de pe cele șapte coline și nici să spargă frontul de la Mărășești, cum spera.

Timp de douăsprezece zile și douăsprezece nopți a privit prin binoclul instalat la observatorul amplasat pe crestele Măgurii Odobeștilor, atacurile marilor unități și unități germane, fără a obține un rezultat pozitiv împotriva marilor unități și unități românești.

Ziua de 6 august 1917 a înregistrat apogeul crâncenelor înclăștări militare, declinul ofensivei germane și în același timp, victoria strălucită a Armatei Române. De la vest la est erau dispuse în apărare, în linie, următoarele forțe: Mari unități ale Armatei a IV-a ruse - Divizia a 10 Infanterie Tulcea - Divizia a 13-a I. Ploiești - Divizia a 9-a I. Constanța - efective reduse ale Diviziei a 5-a I. Buzău (suferise mari pierderi în etapa întâia a luptelor/24 iulie-6 august) - Divizia a 14-a I. Iași. În spatele lor acționau ostașii unităților de artilerie terestră și a Diviziei a 2-a Cavalerie Iași.

Întrucât ostașii germani au produs o breșă între

Regimentele 47 I. Ploiești/R.72 I. Mizil, comandat de col. Radu Rosetti (grav rănit) și Regimentul 511. « Siret » Galați/R.52 I. Bârlad, aflate pe locul actualului mausoleu de la Mărășești, generalul de divizie Ion Popescu, comandantul Diviziei a 13-a Infanterie Ploiești a introdus în luptă rezervele formate din Regimentul 48 I. Buzău/R.49 I. Râmnicu Sărat, Regimentul 50 I. Putna/R.64 I. Tecuci și a ordonat căpitanului Grigore Ignat/născut în Bârlad, comandantul Companiei de mitraliere din R. 51 I./R.52 I, care ocupase poziție de apărare pe Cota 100, aflată la nord-vest de viile Negroponte (mausoleu) să nu cedeze nici o palmă de pământ.

În zorii zilei de 6 august 1917, artileria germană a vărsat pârjolul asupra tranșeelor militarilor români, aflați la nord-vest de Mărășești, la Modruzeni, la Rateșul lui Haret, la cota 100 lângă viile lui Negroponte și în pădurea Răzoare. Pentru a opri înaintarea dușmanului înainte de a ajunge la tranșeele apărătorilor noștri, artileria română a plasat perdele de foc, pe liniile de trăgători germani.

Aproape de Mărășești/Nord, pe liziera satului Rateșul lui Haret, doi ostași români au amenajat într-un bătrân stejar, un observator al unei subunități militare de artilerie. Un ostaș cocoțat în vârful stejarului transmitea informațiile despre obiectivele vizibile descoperite, camaradului adăpostit la rădăcina stejarului, pe care le raporta, cu ajutorul telefonului comandantului Bateriei de artilerie dispusă în lunca Siretului.

Către ora șapte loviturile de artilerie inamică s-au întehit. Norii de fum și praf limitau vizibilitatea observatorului. Deși stingheriți de puzderia de schije ce cădeau în jurul lor, observatorul și telefonistul continuau să-și îndeplinească misiunea. Ramurile stufoase ale stejarului micșora vocea telefonistului, care abia mai era auzit:

- Nicule, raportează ! Artileria inamică trage din viile Pietroasa, (...) lanțuri de trăgători, câtă frunză și iarbă au ieșit din livezile Găvanul și Dumbrava, (...) se strecoară prin lanurile de porumbiște (...).

Deodată fumul și flăcările unei explozii puternice au învăluit cu un nor gros stejarul de lângă Rateșul lui Haret. În timp ce zgomotul era înghițit de alte explozii mai puternice și mai îndepărtate, observatorul strigă:

- Hei, Nicule, transmite, de ce taci? Inamicul înaintază către Mărășești și Cota 100. Repetă, mă ! Nu auzi?.

Zadarnic însă. Tăișul unei schije a curmat viața ostașului telefonist, care în ultima clipă a îmbrățișat telefonul, de parcă nu ar fi vrut să se despartă de el.

Ostașul observator a coborât repede din stejar, căutând mai întâi să vadă dacă îi putea fi de folos camaradului său de luptă. Gândindu-se la îndeplinirea misiunii, ostașul observator a raportat, cu sufletul la gură cele văzute:

- Fagule! Stejarul raportează: Infanteria inamică

se îndreaptă în valuri către pădurea Răzoare. Bateriile de artilerie inamice trag înspre viile Pirtroasa. Pe timpul bombardamentului inamic, ostașul telefonist a fost ucis. Vă rog să trimiteți înlocuitor.

Spre mirarea lui, ostașul observator a văzut alergând prin norul de praf și fum, dinspre Rateșul lui Haret, o fată îmbrăcată în straie țărănești. La început nu-i venea să creadă, fiindcă moartea pândeia la fiecare pas. S-a trezit cu ea lângă copac.

- Culcă-te la pământ, apucă să-i mai spună ostașul observator. Fluietul strident al unui proiectil de artilerie se pierdea către valea Siretului.

Măriuca, așa cum am înțeles că o chema pe fată, a văzut din ograda casei, unde era adăpostită cele petrecute sub poalele umbrite ale stejarului, fiind hotărâtă să-i dea o mână de ajutor ostașului, care cu micro-receptorul la ureche, comunica din când în când:

- Fagule ! Aici Stejarul, mențin legătura.

-Apăi zise Măriuca, numai din copacul aista se poati videa. Mă sui în el. Eu la tilfon nu știu vorghi, dar am sî-ți spun tot ce oi videa.

Ostașul a voit să adauge ceva, însă a rămas cu vorbile pe buze, văzând-o pe Măriuca cu câtă ușurință se suia în stejar. La urmă strigă:

- Fetiți să nu te sui prea sus, că ti poati videa neamțu.

Ultimele vorbe s-au prăpădit odată cu ecoul unei detunături, care răscoli pământul aproape de stejar.

- la ti uitii, câț nemți văd vinind înspre Răzoare! Sânt mult și cu căști pi cap. Ostașul observator sufla din când în când în telefon și raporta cele comunicate de Măriuca.

Fetița continuă să spună:

- Din Panciu văd ișând multi căruți tras di cai, pi drumul dinspri Satul Nou văd tunuri, soldați nemți cari aleargi prin viile (...).

O altă explozie a avut loc la câțiva metri de stejar și a făcut una cu pământul tot ce se afla în jur. Ostașul observator s-a chircit la rădăcina copacului, acoperindu-și fața cu mâinile.

După o clipă, a ridicat privirea spre ramuri, însă un nou obuz a improșcat cu schije zările. Când fumul și praful se risipiră, **ochii i-au rămas ațintiți asupra chipului tinerei fete, care zăcea alături de telefonist, înroșind cu sângele ei iarba și frunzele stejarului copilăriei, de lângă Rateșul lui Haret, Județul Vrancea.**

Fii eroilor căzuți în crâncenele lupte desfășurate în vara anului 1917, la Mărăști, Mărășești și Oituz, în anul 1977 au realizat în centrul localității Rateșul lui Haret, un monument creat de sculptorița Zoie Băicoianu. Elementul principal al compoziției îl reprezintă bustul din bronz al eroinei Măriuca Ion Zaharia. Acesta este așezat pe un pedestal de formă paralelipipedică, din beton placat cu marmură. Întreaga lucrare are înălțimea de 2,60 m. Pe pedestal se află fixată o placă

de marmură, cu inscripția: „Aici a căzut alături de ostașii români, în luptele pentru apărarea patriei, la frageda vârstă de 12 ani, Maria Ion Zaharia”. A fost o fetiță foarte curajoasă.

Cu prilejul aniversării a 100 de ani (2017), de la eroicele lupte de la Mărășești, stră-strănepoata Măriucăi Zaharia, numită Elena-Maria s-a recules cu multă emoție la mormântul eroinei Măriuca, dovedind că tineretul nostru iubește și respectă tradițiile transmise de înaintași.

Cinste tuturor eroilor care și-au jertfit viața în războiul pentru eliberare națională și întregire statală în anii 1916 - 1919 !

Note:

1-Academician Ștefan Pascu și un colectiv de istorici, Istoria Militară a Poporului Român, vol. V, Editura Militară, București, 1988, pag. 598-610.

2-General de brigadă (rz) dr. Constatin Ucrain, General de brigadă dr. Maricel Popa, Țara Vrancei – Panteon al Eroilor României, Editura Pro Transilvania, București, 2006.

COPIII PE PLAJĂ

Pe plaja însorită
Nisipul ne invite
Să înălțăm castele
Cu turlle și crenele.

Dar unde-i lopățica?
(E, poate, la bunica!)
Dar unde-s gălețușca,
Bunicul și rățușca?

O, ce ne-am face fără voi,
Sublime punți spre vârste noi!

CÂNTEC DE LEAGĂN

Odoraș, odor, odor,
Te aștept lângă izvor!

Cum să vin? Nu am opinci,
Numai două-trei pelinci.

Odoraș, odor, odor,
Vino noaptea la izvor!

Nu-s păpușa dumitale,
Să mă țin cu haimanale!

Odoraș, odor, odor,
Te aștept pân' am să mor!

În desene animate,
Cucuruz, le vezi pe toate!

SURIOARA

Mama pleacă pe furii:
Păș-păș (în papuci), păș-păș,
Când spre leagăn se apleacă
Fața-i paradisiacă.

O fi soare?... Poate stea
Sau chiar surioara mea?!

Împlinind dorința veche,
Doamne, ne-ai lăsat pereche!
Surioara mea îmi spune,
Cântând rar, o rugăciune.

Deocamdată, îi zâmbesc;
Mai târziu o ciufulesc!

ÎN CLASĂ

Sunt opt triumfiuri într-un cerc frumos,
Mai însorit ca ziua de afară –
De muți destinul unuia, sfios,
Din tabla neagră ca o gară,

Te simți la masa roz cu abajur...
O pizza-n față (cât bugetul), mică
Și freamăt tineresc în jur
Că merge – parcă unsă – o berică,
Iar la o masă, undeva, departe,
O fată ciripind ceva...
... Dar (glas știut) îl sperie de moarte:
Pe unde-ți zboară gândul?
Dumneata!

CĂLĂTORII

Camera o înconjur,
De-a bușilea, pe covor.
(O excursie promisă
De o vârstă indecisă).

La un cot, un ursuleț
(Totdeauna certăreț)
Mă oprește cu o labă,
Dar eu îmi revin degrabă
Și pornesc și mai dihai
Înspre plaja 1 Mai.

Când trecusem de Bucegi
(În caleașca unor regi)
Vine mama mea cea dulce
În pătucu-mi să mă culce.

Adrian VOICA

PRIETENIE PE VECIE

Lăcrămioara-Iolandina IVAN

Povestea noastră, dragii copii, nu s-a întâmplat odată ca niciodată, în vremuri tare de demult când șoarecii erau prieteni cu pisicile, când încălecam pe-o roată să vă spun povestea toată, ci este o poveste din zilele noastre. Da, da, de ieri-alaltăieri și când o veți spune și voi prietenilor, va fi o poveste de azi. Ca orice poveste, dragii mei, ne-a pus pe felie, dar nu în farfurie, 4 buni prieteni. V-am făcut curioși? Ei, acum să-i cunoaștem pe cei 4 prieteni. Poate sunt 4 copii, sau patru animăluțe cum ar fi pisicile, cățelușii și iepurașii. Vă plac aceste animăluțe simpatice, blănoase, pufoase și care sunt foarte buni tovarăși de companie? Eu cred din toată inima că nu-i trageți de coadă, de urechi și... nu-i strângeți de gât, nu-i așa? Nici vouă nu v-ar place să vă tragă cei dragi de păr, de urechi, să vă lovească și să vă chinuie. Nu-i așa că am dreptate? Voi, copii, știți ce înseamnă o prietenie adevărată? Aveți un prieten care îți este alături mai ales la neceaz și durere? Când ai căzut la joacă și ți-ai zdrelit rău de tot genunchiul sau cotul, poate nasul, aoleu, poate toate trei, prietenul tău ți-a întins o mână să te ajute ca să te poți ridica de jos, să te scuture și să mergeți la cel mai apropiat punct sanitar pentru a curăța rănille, sau se ținea cu mâinile de burcă și râdea? Mai zicea și niște cuvintele urâte care nu pot fi spuse aici în povestea celor 4 prieteni? Da, mai avem și astfel de copii și nu numai, dar noi uniți vom încerca să-i facem mai buni și mai politicoși. Ce frumoasă ar fi lumea noastră dacă toți am fi un pic mai iubitori, mai săritori și mai omenoși. Copii, vouă vă place aventura? Să știți că cei 4 prieteni erau mari iubitori de aventură și de aceea erau nedespărțiți în tot locul. Mai bine zis 3, că al patrulea prieten nu prea putea părăsi locul lui natal, dar în povestea noastră, poate. Prietenii noștri erau puși pe șotii, adică pe glume și cum terminau o aventură, puneau la cale alta. Și mai aventuroasă! E timpul să dezvăluim cine sunt eroii poveștii noastre: un băiețel ocheșel, o fetiță cu rochiță, o rățușcă ce nu mușcă și un peștișor lunecând ușor. V-ați gândit voi la o așa prietenie? Gata, am dezvăluit secretul și nu se poate să continuăm povestea fără numele prietenilor noștri. Pe băiețel îl cheamă David, pe fetiță Daria, pe rățușcă Țușca și pe peștișor Roșior. Da, frumoase nume, pe unele le întâlnim și la mulți dintre copii. Acum suntem în mijlocul săptămânii și cei patru prieteni se pregătesc de o nouă aventură cu surprize pe măsură.

Daria și David se îmbracă în haine de călătorie, cu pantalonii cu bretele, șosețele și încălțăminte ușoară că e zi de vară și ies în curte ca s-o întâlnească pe Țușca. Rățușca noastră cea măcăitoare cu aripioare gălbioare ce scânteie în soare, tocmai se bălăcea într-un lighean pe care copiii i-l făcuseră cadou; pentru că i se rupsesse o margine și nu mai arăta ca nou, mama nu-l mai putea folosi și le-a zis:

– Dragii mei, ia gândiți-vă, credeți că v-ar trebui la ceva acest lighean? E păcat să-l aruncăm. Poate fi refolosit. Astfel protejăm mediul.

– Ura! Prietena noastră rățușca va avea un loc perfect pentru scăldat.

Și uite așa, în curtea casei noastre unde locuiesc cei doi copii, a apărut o baltă a ligheanului de toată frumusețea. Copiii schimbau mereu apa, iar când ploua, nu mai era nevoie, pentru că norii își vărsau toată bogăția de picături, pe pământul cel însetat și în vasele pe care toate gospodinele satului le puneau pe sub burlane.

– Mulțumesc, dragii mei, că mi-ați făcut cadou o piscină de toată frumusețea, spune Țușca scufundându-se în fundul ligheanului.

– Păi, nu toate obiectele care sunt un pic stricate sau cu defecte trebuie aruncate la gunoi.

– Dar acum ne-am gândit să ieșim din curte și să descoperim noutăți și minuni ale naturii și poate avem parte de o aventură.

– Luați-mă și pe mine, a măcăit Țușca, poate ajungem la iaz și ne întâlnim cu prietenul nostru peștișor cel Roșior.

Și cei trei au plecat pe ulițele satului sărind într-un

picioar, veselindu-se și încercând să atingă cu degetele, crengile pomilor care stăteau aplecate de vremuri și de greutate și priveau cu bucurie la năstrușnicii prieteni.

– În sfârșit, spune răsufând cu ușurare un măr dulce, am scăpat astăzi de durere. Acești copii nu au tras de crengile mele și nu m-au rupt.

– Da, m-am minunat de cumiștenia lor, spune cu înțelepciune un zarzăr vecin, înseamnă că știu să prețuiască un pom roditor. Părinții i-au învățat că un pom cu crengile rupte și uscate este ca un om cu hainele ferfeniță și neîngrijit. Și toți îl ocolesc. Dacă ție îți place să fii frumos și îngrijit, atunci îți dorești ca tot ce este în jurul tău să fie frumos și plăcut ochilor.

Prietenii noștri nu știau limba pomilor, dar știau cât de gustoase și pline de vitamine sunt zarzărele și merele cele ochioase care îi îndeamnă să le culeagă, să le spele și să le mănânce. Dar nu era încă timpul merelor. Acum, se grăbeau să iasă din satul cel bătrân, păstrător de bune obiceiuri și să ajungă în câmpul cel mare. Cât vedeai cu ochii, iarbă și flori. Un loc perfect pentru alergat și pentru multe, multe guri de aer înmiresmat. Țușca măcăne fericită că iarba de aici este fragedă și-i o bunătate pentru ea și oricum nu se poate ține de copiii care...

– Ce s-a întâmplat?

– Un cetățean nedisciplinat și needucat a adus o mașină de gunoi și-a descărcat-o aici, pe marginea drumului și pe această bogăție de plante și flori. Noi uitându-ne după fluturi și rândunele ne-am împiedicat și am căzut. Ne-am murdărit și ne-am zgâriat în sârme și fier. Plimbarea noastră s-a transformat într-o aventură periculoasă. Și nu din vina noastră. Dacă acest om are copii și ei vor lua exemplul de la tatăl lor. Și ei vor crește nepăsători și indiferenți cu tot ce-i înconjoară.

– Cu toată viteza nu mai putem alerga, așa că haidem la iazul nostru ca să ne spălăm și să vedem ce face prietenul nostru. Să sperăm că nu a fost pescuit și nici nu a fost mâncat de vreo pasăre de baltă...

Încetșor, călcând cu atenție pe cărarea cea îngustă și primitoare, cei trei prieteni au ajuns la marginea iazului. Sălciile s-au aplecat politicoase să-i salute și apa cea calduță i-a invitat să se spele de mizeria gunoiului.

Țușca a sărit în apă să facă vreo câteva ture de iaz și să vadă cam pe unde își are sălașul peștișor cel Roșior.

– Hai, prietene, ieși la suprafață că Daria și David vor să te vadă și să te întrebe ce mai faci.

– Eu ies la luciul apei, dar tu știi cel mai bine că sunt mai puțin vorbăreț. Așa am fost educat, tăcerea e de aur și cuvântul de argint.

– Peștișorule, drăguțule, au strigat copiii, ai putea să ne îndeplinești o dorință? Așa am aflat dintr-o poveste pe care ne-a citit-o mama într-o seară, că un peștișor avea puterea de a îndeplini trei dorințe. Noi vrem și mult, și puțin. Ne-am dori ca toți copiii să crească în sânul unei familii care să-i iubească și să-i ocrotească, să afle că bunătatea și libertatea sunt adevăratele comori ale vieții. Să învățăm că ajutându-i pe alții te ajuți pe

tine și că orice obstacol este o provocare pentru ca noi să devenim mai puternici și să facem față greutăților. Și în orice împrejurare te-ai afla nu te da bătut niciodată. La bine și la rău adevărații prieteni sunt acei care te ajută oricând ai nevoie. Noi trebuie să ocrotim vietățile din preajma noastră pentru că fiecare are rolul său. Dacă noi cei 4 nu ne-am întâlni, nu ne-am ajuta și nu am fi fericiți împreună, nu ne-am împărtăși idealurile, nu am împărți bomboana și ciocolata, atunci unde ar mai fi bucuria?

– Am auzit ce vă doriți, dar nu stă în puterea mea să vă îndeplinesc visul. Eu doar atât pot să fac, să vă aștept aici la iazul cel bogat, să vă privesc cu încântare și voi să-mi povestiți ce aventuri ați mai avut. Să mă iau la întrecere cu Țușca și să lupt pentru a trăi aici în mediul meu cât mai mult. Asta dacă prietenul meu, omul nu va arunca peturile, gunoaiile și resturile vegetale. Poate avându-vă pe voi prieteni, veți face din protejarea mediului, a naturii înconjurătoare cea mai mare aventură a vieții voastre.

Copiii și Țușca au căzut pe gânduri. Nu se așteptau la o așa provocare. Asta nu este o treabă de azi pe mâine, ci o luptă cu ei, în primul rând, cu cei apropiați, familia, colegii de grădiniță și de școală, vecinii, toți locuitorii satelor și orașelor. Și e greu.

– Lumea aceasta mare este ca o oglindă, dacă noi Daria și David vom arăta lumii că suntem buni și avem un caracter frumos, atunci și acei ce ne vor privi vor spune „dacă acești prieteni pot, toți putem”.

Au ajuns acasă, oboșiți, murdari, cu picioarele zdrelite, flămânzi, dar cu o aventură din care au mai învățat ceva:

– Mamă, noi am văzut doar puțin din lumea asta mare, dar când vom pleca vom vedea multe locuri fermecate și mulți oameni, ne vom lovi de multe neajunsuri, dar așa cum ne-ai învățat, vom lupta! Acest pământ minunat este în mâinile noastre și noi trebuie să-l păstrăm curat și roditor. Mulțumim, mamă, că ești îngerul nostru bun, că ne iubești și ne ocrotești și să știi că pentru noi ești pe vecie, doar UNA!

Poezii pentru copii

Lăcrămioara-Iolandina IVAN

Sfatul legumelor

În grădină stau de vorbă
Legumele de la ciorbă;
Se laudă fiecare
Cât de bună-i la mâncare.
Ceapa dă cu pumnul-n masă:
– În bucate sunt gustoasă !
Dar sare și *pătlăgica*:
– Eu înroșesc mâncărica !
Vânăta care-i babană:
– Delicioasă sunt ca hrană...
Gogoșarul se desface:
– Nu știi cine nu mă place !
Fratele, *ardeiul gras*:
– Sunt umplut, în borș sunt ras !
Iar *ardeiul capia*:
– Toți mă vor, și-unul mă ia
Cu brânză să mă mănânce.
Eu sunt tare bun și dulce!
Atunci și *ardeiul iute*
Zice vrute și nevrute:
– Și de-s crud sau la oțet,
Nu oricine-mi ține piept...
Usturoiul zice: – Bine,
Ce-i friptura fără mine ?
Într-un coș niște *cartofi*,
Zici că-s niște filozofi,
Au tăcut cât au tăcut
Acum liniștea au rupt:
– Noi suntem cei mai mâncați
Și de lume laudați;
Toți copiii ne vor „pai”
Nu refuză, nu zic bai...
Dar sfatul s-a încheiat
Când copiii... le-au mâncat !

Prietenii mei

Eu în curtea mea de-acasă
Animale n-am... de rasă,
Dar... ce credeți că îmi pasă ?

Sunt chiar foarte bucuros
C-am o oaie merinos
Cu un miel tare frumos !

Am în țarc și o căpriță,
Puiul ei este-o iediță;
Ne dă lapte, o cofiță !

Mai am o văcuță blândă
Stă la mama să o mulgă;
Nimeni n-o face să plângă !

Tata are la căruță
O iapă tare drăguță,
Stela, și-i o hărnicuță !

În coteț am un purcel
Are-o coadă de cârcel;
Nu vrea să mă joc cu el !

Iepurașii urechiați
Zilnic ei sunt răsfățați
Pe blăniță mângâiați !

Iar în casă stă covrig
Ca să nu îi fie frig,
Pisica ce „pis” o strig !

Ograda cine-o păzește ?
Câinele, nu zici nici pește
Cu ochii te urmărește !

Cum vedeți avem de toate,
Le-ngrijim și zi și noapte
Fiindcă-s binecuvântate !

Animale sălbatice

Despre țară povestesc:
Munții au păduri pe poale,
Iar în ele locuiesc
Fel de fel de animale.

Ele sunt *sălbatice*,
Nu cresc la noi în ogradă –
Toate sunt puternice
Fiindcă umblă după pradă !

Ariciul e mititel,
Cu un spate plin de ace;
Bursucu-i mai măricel
Și-l are pe vino-ncoace.

Veverița se distrează
Și pe arbori îi testează !
Alune multe-și adună,
Le are la îndemână.

Iepurele urechiat
Știe să se camufleze,
Dar nici el nu e scăpat
De cei ce vor să-l vâneze !

Vulpea, cea cu coada mare,
E roșcată și vicleană –
Păsări ar vrea de mâncare
Și-orice-i cade de pomană !

Lupul, veșnicul flămând,
Iezi și miei are în gând,
În haită se-adună-n iarnă
Și-orice vede ia la goană !

Porcul cu colț lunguiet
Pe care-l numim *mistreț*,
În pădurea de trăiește
Cu de toate se hrănește !

Ursul carpatin e-o fală,
Ursoaica n-are rivală !
Pește, fructe și cu miere,
Asta pofta lui o cere !

Cerbul și cu ciuta lui
Sunt mândria codrului,
În pădure-s ca doi prinți,
Pasc iarbă și-s ocrotiți.

Dor călător

Astăzi sunt un călător
Și visez că-mi este dor
De o hoinăreală-n țară
Și de-i iarnă, și de-i vară !
Să nu ziceți c-am tupeu
Îmi aleg și un traseu
Și-am să bat șoselele,
Dar nu cu pingelele –
Ci c-o mașină superbă
Ce-are roată de rezervă.
Șofer este tatăl meu
Și-apoi mama, când e greu.
Pentru cei ce n-au mașină
Și nici banii de benzină,
Să ia trenul este bine
Că-i duce pe două șine;
Și de vreau ghid, așadar,
Aleg un autocar;
Și în microbuz mă urc
Sunt deștept și mă descurc
Să văd și în capitală
Cu ce mergi până la școală ?
Cu metroul, cu tramvaiul,
Cu troleul, ăsta-i baiul !
Fiindcă sunt așa confuz,
Mă urc în autobuz...
Acum vreau să văd ce-i norul
Și c-un avion mi-au zborul;
Dar piloții sunt la manșă,
Cu mine... n-ai nici o șansă...
Ca să văd și Dobrogea
Cu bacul trec Dunărea;
Cu o barcă sau vapor,
Traversez marea ușor.
Și de-am revenit în sat
Am alt mijloc de plimbat:
Bat drumul cu trotineta
Apoi și cu bicicleta.
De am tată gospodar
les pe uliță c-un car

Sau mai bine c-o căruță
Și iau și-o fată drăguță !
Orice mijloc de transport
Te duce, dar cu efort.
Și dacă nu vrei confort
Poți să dormi noaptea în cort
Și-am văzut deci țara mea
Cu tot ce-i frumos în ea !

Casa mea

Măi copile mic și drag
Ce ieși pe al casei prag,
Oare știi să prețuiești
Casa-n care locuiești ?
Știi tu oare cât efort
S-a depus să ai confort ?
Știi câți oameni au muncit,
Au sperat și au trudit
Ca o casă să-și ridice
Nici un vânt să nu o strice ?
Poate că ai tăi părinți
Au tăcut și-au strâns cumiți
Ban pe ban să aibă casă
Și copii în jur la masă.
Nu și-au construit palate...
Doar o casă cu de toate:
Cu ferestre către soare,
Cu căldură și răcoare,
Cu un pat moale și lat
Să nu cazi când te-ai culcat;
Și când mama-ți face patul
Îți cheamă și îngerașul
Ca-mpreună să dormiți
Împăcați și liniștiți;
Iar când vine dimineața
Și cu apă îți speli fața,
La dejun te-ai așezat.
Bravo, copile curat !
Bea-ți laptele din căniță
Și te șterge la guriță;
Nu fă mofturi și nu plânge,
Că o vacă pân' se mulge
Se șterg râuri de sudoare,
Toți muncesc ca să crești mare.
Așa că, eu cred că poți
Să fii cel mai bun din toți !
Să nu strici și să nu spargi,
Să nu țipi și să nu ragi;
Dovedește că îți pasă
De tot ce înseamnă casă.
Bucură-te și zâmbește,

Tot ce ai tu, prețuiește !
Domnului îi mulțumește
Că familia-i averea
Și din ea îți tragi puterea.

Meserii pentru copii

Toți mă-ntreabă cât sunt mic
Ce mă fac când sunt voinic ?
Tata vrea de-acum să știe
Ce-mi aleg ca meserie !
Și mama e curioasă,
Că doar n-o să stau în casă...
Și doamna educatoare
Mă bate la cap. Răbdare !

Doamne, este foarte greu
Să aleg pe placul meu.
Toți visăm aviatori
Să zburăm mai sus de nori.
Top model vor fetele,
Să umple revistele !
Dar aici la noi în țară
Ce muncă e o comoară ?

Poți oare să fii zidar,
Croitor, cizmar, tâmplar ?
Poate vrei un pădurar,
Tractorist, veterinar,
Arhitect, miner, sudor,
Farmacistă sau doctor,
Preot, să scoți oi din spini,
Pe creștini să îi alini.

Doamne, eu Te rog frumos,
Să-mi spui, ce mi-e de folos?
Că aici la noi în țară
Totu-i gata ca să moară...
Vreau la mine să muncesc,
Nu la străini să cerșesc.
Doamne-Împărate ceresc,
Fă minune până cresc !

DOI COPILAȘI

Versificare de Lăcrămioara-Iolandina Ivan după Legenda Trandafirului

Dumnezeu în slava Lui a născocit omului
Tot ce astăzi noi avem, tot ce-n jur acum vedem.
Toate plantele din lume, de pe lunci, munți, deal și
culme
Deșert, deltă și zăvoi sunt create pentru noi.
Animalele de-acasă, din păduri, din orice rasă,
De Domnul au fost create ca de ele s-avem parte.

Dumnezeu în cer lucrând revedea totul în gând
Și-și dorea ca pe pământ să fie ca-n cerul sfânt.
Voia pe pământul Lui frumusețea raiului.
Ce flori oare să creeze pe noi să ne minuneze ?
Flori destule a-înflorit ? Dumnezeu, ce S-a gândit:
*-Dragii mei, copiii frumoși, vă trimit, fiți bucuroși,
Pe voi doi, să fiți atenți pe pământ la ce vedeți.
Să îmi spuneți când veniți, băiețelii Mei cumiți,
Ce flori credeți că lipsesc pe pământul ce-L trudes.*
Prin voia Lui Dumnezeu la copii nu le-a fost greu
Să ajungă pe uscat și să-l ia la colindat.
S-au plimbat în sus și-n jos, au văzut tot ce-i frumos,
Bat pământul ne'ncetat și când totul au aflat,
Nu mai au nici un mister, vor să se întoarcă-n cer.

De Satana ispitit, un băiat n-a mai dorit
Spre cer să plece-napoi; a rămas aici la noi.

Celălalt, ascultător, încărcat cu vești și dor
Nedorind porunca dată de el să fie călcată,
S-a întors în cerul sfânt și la Dumnezeu cuvânt.

Dumnezeu S-a supărat că nu s-a mai înturnat
Unul dintre băiețelii; neascultător ce vrei !
Drept pedeapsă, ce-a făcut ? într-un spin l-a prefăcut,
Urât de oameni să fie de atunci în veșnicie.
Treceau zilele ușor în cerul fără de nor
Și copilul cel cuminte căzu, fără să-i dea-n minte,
Printr-o mică crăpătură pe pământ, în bățatură.
*-Te-aș fi readus în rai copilașul meu bălai,
Fiindcă tu, om mic, dar mare, Mi-ai dat Mie ascultare.
Hotărârea Mea-i luată și legea de mult e dată:
Nimeni căzut pe pământ nu se-ntoarce-n-cerul sfânt.*

Pentru că este milos, într-un trandafir frumos
Dumnezeu l-a transformat pe acel nevinovat.
Trandafir e iubit tare, are mare căutare,
Oamenii îl admirau numai despre vorbeau.

Atunci spinul cel gelos, supărat, invidios,
Într-o zi n-a rezistat și cumplit l-a înțepat
Pe divinul trandafir; țepii lui mai abitor
S-au înfipt pe-a lui tulpină, trandafir fără de vină.
Ale lui tulpini cumiți au acum ghimpi ascuțiți,
Dar cu toate ce-a pățit trandafirul e iubit,
Cea mai îndrăgită floare care n-are-asemănare.
Este simbolul iubirii, al speranței, fericirii,
Simbolul loialității, al dragostei și dreptății.

Spinul este ocolit, urât, tăiat, nedorit,
Căci înțepătura doare ca orice neascultare.

CATRENE PENTRU CEI CE-AU FOST COPII

(PORTRETE)

ÎNȚELEGERE ÎNTRE PĂRINȚI

Învoiala să rămână;
La copil să-i fie bine,
Șapte zile-n săptămână
Stă cu mama-n rest... cu mine!

UNUI TÂNĂR NELINIȘTIT

Ca sportiv polivalent,
Sporturile le combină;
Parașuta, mai recent,
O mai schimbă la... piscină!

UNUI PROXENET

Cu afacere la mare,
Pare-a fi un om integru,
Dar, în liniște, la soare,
Face bani mai mulți la... negru!

UNUI OM DE AFACERI

Antreprenorul, curajos,
De-un timp încearcă o schimbare
Și investește cu folos
Experiență-n secretare!

VOT POPULAR

Alegerile bat din nou la ușă,
Așa că voi vota ca fiecare,
Cu gândul să îl scot acum pe tușă
Pe cel ce-ți bagă mâna-n buzunare!

UNUI EPIGRAMIST

La un joc cu metagrame,
Un confrate se întrece
Și comandă epigrame
„A` la carte” ... la Bolta Rece!

LUMEA CU SUSUL ÎN JOS

Vezi în Parlament de toate;
De aceea, spun și eu

Că sunt mulți cu facultate
Fără a avea liceu!

UNUI LIDER

Ciudat arată șeful ca ființă;
Cu siguranță, nu-i în pasă bună,
Că urlă totdeauna la ședință,
Cum urlă câinii (uneori) la ... lună!

VISURI ... VISURI!

Cum la vecin, perdeaua-i trasă,
Stând la fereastră, el ar vrea
Să fie doar cu ea în casă,
Să-i spună tot... fără perdea!

DEZAMĂGIRE

Convins că-i fără de noroc,
Un gând de câțiva ani l-apasă;
Nevasta lui e de la bloc
Și nu-i cum ar fi vrut... de casă!

Maximilian OPAIȚ

TREI IEZI CUCUIEȚI

Versificare de Lăcrămioara-Iolandina Ivan
După povestea „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă

Fost-a într-un sat odată
O-ntâmplare-adevărată
Despre o capră cu trei iezi
Ce ți-e drag ca să-i dezmierzi,
Chiar de sunt ei cucuiieți
Sunt ai mamei dragi băieți.
Mijlociul și cel mare
Dau prin băț, obraznici tare !
Cel mic, harnic și cuminte
Și în cap cu multă minte...
Într-o zi capra-i adună
Să le dea o veste bună:
–Dragii mamei, plec de-acasă
Ca să v-aduc iarbă grasă;
Și-alte multe bunătăți,
Dar să fiți cuminți cu toți;
Ascultați unul de altul
De noi, să nu rătăciți satul;
Ușa-n urma mea-ncuieți
Dragii mamei, cucuiieți !
Vă sărut și Dumnezeu
Să vă apere mereu !
Acum luați bine seama
Ce cântec vă cântă mama.
Când la ușă m-auziți
În casă să mă primiți:
„Trei iezi cucuiieți
Mamei ușă descuieți,
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.”

–Auzit-ați ce v-am spus ?
Nădejdea în voi mi-am pus.
–Gata, mamă, nu mai spune...
Ce-am vorbit, vorbit rămâne !
Cu lacrimi în ochi, cel mic

Vorbește și el, un pic:
–Sănătoasă mergi, mămucă,
Și Dumnezeu te aducă
Cu bine la noi acasă.
Capra pleacă și îi lasă,
Dar este o vorbă veche
Și păreții au ureche...
Tot ce-n taină capra-a spus
Vântul la un lup a dus,
Cumătru, dar și dușman
Ce-aștepta aman-aman
Bun prilej, iezii să-i pape
Când capra nu e pe-aproape.
La ușă el vine iute
Și începe ca să cânte:
„Trei iezi cucuiieți...”
Hai, cu fuga, iezii mei,
Dragii mamei, mititei !
–la ! Băieți, zice cel mare,
E mama cu demâncare !
–Nu deschideți, vai de mine,
Nu e mama, eu știu bine
Glasul mamei cel frumos;
Ăsta-i răgușit și gros !
Lupul când a auzit
Spre ferar a și pornit
Dinți și limbă să-și pilească
Glasul să și-l primenească.
Dacă treaba-a terminat
La ușă s-a înturnat
Și cântecul zice iar:
–Poate n-o fi în zadar...
„Trei iezi cucuiieți...”
ledul mare:–Fac ce vreau
După voi, nu mă mai iau.
Am urechi și îmi dau seama
Că la ușă cântă mama.
–Bădică, ascultă bine,
Zăvorul pe ușă ține
Nu da drumul la oricine.
Și mătușa dacă vine
Știi că-i oale și ulcioare...
Nu da drumul, frățioare !
–la, de tine nu mai scap...

De când coada este cap ?
Deschid ușa-n graba mare:
Hai, mamă, cu demâncare !
Atunci, cât ai zice pește,
Mezinul se hotărăște
Și iute în horn se vâără
Fără ca să lase dâră.
Mijlociul, sub covată,
Da-i tremură carnea toată;
Se-nghemuiește cum poate
Dar îi e frică de... moarte !
Cel mare trage zăvorul.
Nu intră mama cu dorul
Ci lupul cel hămesit
Ce cu poftă l-a-nghițit.
–Părerea m-a amăgit ?
Glasuri multe-am auzit.
În pământ să fi intrat ?
Nici eu nu mă dau plecat...
Cum să mă grăbesc acasă
Când știu că nu am de coasă ?
Pe chersin mă odihnesc
Și apoi la drum pornesc.
De șele mă-ndoi cam greu
Sunt bătrân de-acum și eu...

Dar când limba te mănâncă
Îi dai lupului de furcă.
Până azi nu am aflat
Dacă lupu-a strănutat
Sau chersinul a crăpat
Că era din lemn uscat...
–Nănașule, să trăiești !
–Dragă fine-ai cea ești ?
Să te pup, hai, vino-ncoace
Și-apoi știu eu ce ți-oi face...
Bine-am să te flocăiesc
Și apoi te jumulesc
Pielea-am să ți-o peticesc
Foamea mi-o mai ostoiesc !
Lupul se mai învârtește
Cum nimic nu mai găsește
Una prin cap îi trăsnește:
Capetele nemâncate

La fereastră-s așezate
Și pereții unși cu sânge...
Pleacă, iar mezinul plânge:
–Dragii mei, scumpii mei frați
N-ați vrut să mă ascultați,
Biata mamă nici nu știe
De astă mare urgie !
Bocește, mai să leșine
Vina nu-i a lui, vezi bine !
Vine capra găfuind
Și la iezișori gândind:
–Dragii mămuței, râd,
Cu toată fața surăd
La fereastră cum mai stau,
De toate am să le dau !
Ceva parcă, nu e bine,
Bucuria... nu mai ține...
Un fior ca gheața rece
Prin vinele caprei trece
Picioarele n-o slujesc
Ochii se painjinesc...
La ușa cântecul spune...
Inima îi e tăciune:
„Trei iezi cucuieți...”
Mezinul în graba mare
Deschide ușa și sare
În brațele mamei sale
Lăcrimând de chin și jale:
–Mămucă, ce am pățit,
Nici nu e de povestit !
Mare foc, potop, năpastă
A căzut pe casa noastră.
Holbând ochii cu durere,
Cu spaimă și neputere,
Capra s-a îmbărbătat
Și iedul a ascultat;
Când mezinu-a terminat,
Plângând, asta a jurat:
–Măi copile, ține minte
Că de astăzi înainte,
Lupului nu i-a da nasul
Pe-aici să-și aducă pasul;
De-s o văduvă sărmană
V-a făcut pe voi, pastramă ?
Ticălosul mangosit...
Nu scapi tu, nepedepsit;
Cu mine pui boii-n plug ?
Fără coarne-i scoți la jug;
Dacă pân' la Dumnezeu
Sfinții sufletul îți ieu,
Îmi fac singură dreptate;
Nu mă las, până la moarte !
Ziua, noaptea se gândește,
Pe toate le cumpănește
Cum s-o dregă, cum să facă
Lupului ca să i-o coacă.
–Aha, ți-am găsit cumătre, leac,

Ce ți-oi face, nu-i un fleac...
Groap-adâncă am găsit
Ăsta-i locul potrivit
Să pot să te dubălesc
Durerea să-mi răcoresc...
Capra iute-ațâță focul
Aranjează masa, locul,
Pune poalele în brâu
Cerne făina din grâu
Frământă colaci și pâine,
Face sărmăluțe bune,
Plachie și alivenci;
Gospodină, n-o întreci !
Când mâncarea este-n oale
Altceva pune la cale:
–Umplu groapa cu mult jar,
Lemne putregaie, car,
Focul să ardă mocnit.
Și o leasă-am pregătit;
Peste ea așez frunzare,
Țărnă,-o rogojină mare,
Locul bine l-am gătit
Numai bun de poposit...
Fac și-un scăuieș de ceară,
Nu îl las la soare-afară...
Bucatele pregătite,
Vor fierbe, la foc, nu iute
Ca atunci când voi sosi
Numai bune le-oi găsi !

În pădure capra pleacă
La praznic să îl poftească
Pe cumătrul ei cel care
I-a pus iezi la păstrare.
–Cumătrișo, bună vreme,
Ai venit cumva la lemne ?
Ce vânt rău te-a abătut
Pân-aici de-ai răzbătut ?
–Inima să-ți fie bună...
Văd că nu urlă la lună !
Cumătre, am un necaz.
Eu, n-am cum să mai fac haz
Fiindcă într-o zi m-am dus
După iarbă pe deal sus
Și iezi mei singurei
A dat unu iama-n ei...
–Vai, cumătră, ce mi-ai spus !?
I-a luat Dumnezeu, sus.
Ori poate nenea Martin
Ca să-i învețe puțin
Cum se face un cojoc...
–Eu zic, să nu stăm pe loc,
Te poftesc la mine-acasă
Și te-așez în cap de masă.
Inima mi-e arsă groaznic
Mă mângâi cât stăm la praznic.
L-am făcut după putere

Cum tradiția o cere.
–Bucuros te însoțesc
Nu vreau ca să te mâhnesc,
Dar mai bucuros eram
De la nuntă petreceam...
–Asta e. N-a fost să fie...
Domnu-n grija Lui îi ție !
Uite-am ajuns; e amiază
Șezi cole și ospătează.
Iau oalele de pe vatră
Îți voi pune de îndată
Un scaun mai potrivit
Și mâncarea ce-am gătit.
Ia strachina cu sarmale
Îs pe gustul dumitale ?
–Bogdaproste, tare bune.
Dumnezeu în rai i-o pune
Pe iezi cei răpoșați
Și tot El facă-i iertați...

Deodată, făr' de sine
Buf în groapă și nu-i bine.
Scăuieșul s-a topit,
Leasa nu s-a sprijinit,
Nici mai bine, nici mai rău
Ca pentru cumătrul său...
–Valeu de talpele mele !
–De mine nu ți-a fost jele ?
–Arde inima în mine !
–Arzi cumătre, numai bine.
–Cumătră, ard, mă pârllesc,
Tare mă mai chinuiesc !
–Mori, dihanie spurcată.
Știi, mi te-ai jurat odată
Chiar pe părul sur al tău
Că nu ai să-mi faci vreun rău.
N-ai fost bun cât ai fost viu
Acum urlă la pustiu.
Arsură pentru arsură,
Bine-o plesniși din scriptură...

Iedul și capra-au luat
Fân și mi l-au aruncat
În groapă să potolească
Focul ca să nu mocnească...
Mai trântiră bolovani
Ca pentru cei ce-s dușmani.
Toate caprele surate
Din sat și vecinătate
La priveghi s-au adunat
Capra au îmbărbătat
Cu toate s-au așternut
Pe mâncat și pe băut.
Au motiv de veselit:
Lupul a fost pedepsit !

Copilul și copacul

Gheorghe ENĂCHESCU

Cine știe de când era acolo ...

Eu l-am remarcat în acea zi în care cerul s-a spart și valuri de apă au încercat să înăbușe pământul. Treceam exact pe sub coroana lui și, chiar dacă mai aveam câțiva pași până la intrarea în clădire, potopul de apă, care venea de sus, m-a făcut să ezit și să rămân în așteptare sub ramurile copacului care formau o umbrelă ocrotitoare deasupra mea.

Atunci a început povestea noastră. Sau, cel puțin, pentru mine a început atunci.

De fiecare dată când mă apropiam de copac, se pornea un murmur de frunze plăcut auzului, melodios, care mă urmărea până mă îndepărtam de el. Ramurile se aplecau asupra mea, vrând parcă să mă atingă. De cum mă apropiam de el și până ce mă îndepărtam, își întindea brațele lemnoase în direcția mea. Așa îmi ura bun venit și apoi îmi spunea la revedere.

Copacul a intrat în viața mea. Încetul cu încetul, am început să-l simt cu mine oriunde m-aș fi aflat. Vederea lui îmi umplea sufletul de bucurie. Mereu căutam motive să trec pe lângă el ca să-i aud foșnetul liniștitor al frunzelor, să-i văd ramurile aplecate asupra mea, atingându-mă ocrotitor. Îi simțeam tristețea când mă îndepărtam de el. Totdeauna, în preajma lui, îmi încetineau pașii, vrând astfel să simt cât mai mult timp cum prezența lui îmi revigora sufletul...

La un moment dat, a trebuit să lipsesc, forțat de împrejurări, o perioadă mai lungă de timp de acasă. La plecare, foșnetul frunzelor copacului suna ca o tânguire și îmi îngreuna sufletul. Să fi fost o presimțire? M-am uitat mereu în urmă cât l-aș mai putea vedea. Deși nu adia niciun pic de vânt, ramurile lui au rămas întoarse spre mine. Un rămas bun care nu se mai sfârșea ...

A sosit și vremea întoarcerii. O așteptam cu nerăbdare. Pe măsură ce mă apropiam de casă, în loc de bucurie simțeam o apăsare care mă copleșea. Când am ajuns în locul de unde l-aș fi putut vedea, apăsarea m-a năruit cu totul. Copacul nu mai era. În locul lui, pământul proaspăt săpat îi mărea locul de unde se înălțase spre cer. Mai erau și câteva așchii de lemn. Am luat una cu mine ...

Nu am știut niciodată ce s-a întâmplat. Nici nu am vrut să știu.

Mi-am limitat ieșirile din casă. Atunci când ieșeam, nu voiam să mai trec pe lângă locul unde fusese

copăcelul, ocolindu-l mereu.

Cu timpul, o idee mi-a răsărit în minte. Dar dacă...

Într-o după-amiază, m-am hotărât. Am ieșit din casă și, cu pași încetiși, m-am îndreptat spre locul unde fusese copacul. Amintirile m-au copleșit. Locul gol mi-a înmuiat iar sufletul. M-am oprit, iar privirea mi-a rămas fixată de acel loc. Cu surpriză, am văzut cum, în apropiere, o plantă mică, cu câteva frunzulițe, încerca să-și caute un drum spre cer. Era copacul meu în miniatură.

De atunci, ieșirile mele din casă s-au înmulțit. În fiecare zi, îmi făceam drum să ies afară numai ca să văd copăcelul.

Cu trecerea timpului, Copăcelul a devenit un lăstar viguros. Mă opream lângă el, îi mângâiam crenguțele și așteptam ca frunzele să înceapă a foșni, dar el nu-mi acorda nicio atenție. Am insistat cu prezența mea, privindu-l cum crește, sperând. Nu s-a întâmplat nimic din ceea ce așteptam eu să se întâmple. Mi-am rărit ieșirile afară, iar amintirea copacului meu a început să-mi umple din nou sufletul.

Într-o zi, forțat de împrejurări, a trebuit să ies din casă și să trec pe lângă copăcel. În fața lui era un copil care-l privea și îmi zâmbea. Frunzele copăcelului foșneau jucăușe, ramurile-i parcă voiau să îmbrățișeze copilul. După un timp, copilul și-a continuat drumul. Brațele de lemn ale copăcelului l-au urmărit, întorcându-se după dânsul, iar în foșnetul frunzelor se simțea o părere de rău...

Poezii... pentru copii

Petruș ANDREI

Copiii lumii

Copiii lumii-s fructele iubirii
Pe care-i așteptă cu drag să crească,
Grădină care stă să înflorească
Și-n ea să strălucească trandafirii.

Îl creștem ci blândețe părintească
În ei văzând destinul omenirii,
În noi să crească șansa mântuirii
Și pe cel rău din noi să-l izgonească.

Un îngerăș copilul ne apare
Și-i bucuria de a-l crește mare,
La rândul lui pe noi să ne cinstească.

De l-am crescut în bună cuviință
Și am sădit, de mic, în el credință,
Va ști el bine cum să ne iubească.

Raze de soare

Copiii sunt ca razele de soare
Că ei știu inima să ne-o-ncălzească
Iar noi părinții-i ajutăm să crească,
Fiindcă sunt ca sfintele odoare.

Ne temem nu cumva să se lovească
În clipa-n care-i scoatem la plimbare
Că se transformă-n sălcii plângătoare
În gura mare să se văicărească.

Le-ndeplinim oricând orice dorință,
Le-am da și viața, de-ar fi cu putință,
Prin ei având dovezi de nemurire

Iar mama îi învață să vorbească.
Și-n toată vremea să îi dădăcească
Fiindcă ea-i o mare de iubire.

Doi năzdrăvani

Șerban e serios la șapte ani
Și-i autor al multor întâmplări,
El îmi răspunde calm la întrebări
Că-i cel mai mare dintre năzdrăvani.

Ca-ntre bărbați, eu îl întreb se fete
Cam care dintre ele i-ar fi dragă
Dar el nu știe încă să aleagă
Și stă să se gândească pe-ndelete.

Iar Tudor, care are patru ani,
De parc-ar înțelege se distrează
Și situații comice creează,
Fiind al doilea dintre năzdrăvani.

Șerban, ce are inocența-ntreagă,
Îmi spune, stânjenit, cu mintea trează,
De ce anume mă interesează
C-ar vrea pe mine să mă înțeleagă.

„De nu cunoști, eu îți voi arăta
Că am desigur serios pretext
Și îi servesc uluitorul text
Că vreau să joc și eu la nunta ta!”

Dar la răspuns mă lasă fără grai
Și, fără jenă, viitorul mire
Îmi spune, dup-o clipă de gândire:
„La nunta mea tu ai să fii în rai!”

Lumina ochilor noștri

Copiii, când îi ai, sunt o minune,
Îi crești cu mare grijă și iubire
Fiindcă ai o sfântă-ndatorire
Și când îi culci le spui o rugăciune.

Sunt o dovadă de-ndumnezeire
Și îi ceri domnului înțelepciune
Să faci în viață numai fapte bune
Că asta-i calea înspre mântuire.

Bătaia inimii se întetește
Și-n pieptu-ți ca o pâine caldă crește
Și-n ochi ți-duce lacrimi bucuria.

Ei sunt frumoși și dragălași,
of Doamne,
Și-abia când simți suflarea asprei
toamne,
Îți spui că ți-ai făcut doar datoria.

Rondelul scăunelului cu trei picioare

Scăunel cu trei picioare
Mi te văd cu ochii minții
Cum mă așezau părinții
Ca pe niște sfinte-odoare.

Pe când îmi ieșiră dinții
Și plângeam zicând că doare
Scăunel cu trei picioare
Mi te văd cu ochii minții;

Tu, căsuță iubitoare,
Unde mă crescură sfinții,
Dragostea în veci nu moare
Că ești leagănul credinții,

Scăunel cu trei picioare.

Adelina POPA, clasa a VI-a B,
Școala Gimnazială „Manolache
Costache Epureanu” Bârlad

Ionel DORIN

Poezii... pentru copii

MI-E DOR DE VIAȚA DE LA ȚARĂ

Mi-e dor de anii din pruncie
Când cu picioarele goale alergam pe dealuri
Furam de la vecini strugurii din vie,
Mi-i dor aprig și de meleaguri.

Făceam un foc, coceam porumb
Și băteam țurca până-n noapte,
Iar apoi jucam ascunselea, lapte gros.
Nu ne era frică deși stăteam departe.

Aveam opinci legate bine cu nojici
De nimeni nu ne putea prinde,
Săream asemeni căprioarelor atunci
Și bucuria era mare cât cuprinde.

Mergeam cu vaca la păscut
Și apă mereu îi dădeam,
Mie când îmi era sete mă puneam pe supt
Ce bun și cald era laptele, de nu mă săturam !

Acasă mama mai frigea
Mai des câte un pui cu usturoi
Și-o mămăligă că mâncam,
Ce fericiți mai eram noi !

Se auzeau tălângile din vale
Și mugetul vițeilor de acasă
Ne adunam și orătăniile agale
Că mama iar ne invita la masă.
Unde ești copilărie?
Unde-s anii cei frumoși ?
Au plecat să nu mai vie
Cu părinții dragăstoși.

FIULUI, LA CERNICA

Mi-e sufletul zdrelit și greu,
Gândindu-mă mereu la tine
C-atâta îmi lipsești și nu e bine.
Singurătatea zdrobitoare m-apasă mereu
Când jumătate-mi ești din „Eu”.

Aud șoptind copilul drăgălaș,
Un înger ce-mi e azi pavază vie;
Aud cuvântul Domnului din Împărăție
Și-n tot ce fac aud un glas
Ce-mi este ca o torță vie.

O! Doresc să fiu pe pământul sfânt
Unde înveți a te închina și mântui,
Transmite-mi, tată, învățătura spre a ști
Să nu ies din a Domnului cuvânt
De poți, te roagă pentru tatăl tău, de a trăi.

Păcatul mi-e de-a pururea în față,
Ispitele avide mă-nconjur.
Mă rog îngerului meu păzitor
Ca să răzbat în astă viață,
Îl rog pe Domnu-Îndurător.

Aprinde-o lumânare pentru mine
Ca lacrimile-n suflet ce dospesc,
Să nu mă copleșească și să cresc
În ochii tăi și a forței azi divine,
Fiule, roagă-te pentru mine
Ca să mă mântuiesc.

La Sfântul Calinic te-nchină azi
În timp ce balta-i mută,
C-așa vru Bunul Dumnezeu
Și ieri, și-acum și tot mereu,
Tu să-i urmezi calea plăcută
Pe care mi-o doresc și eu
Minune a minunilor !

BUNICULE

Din negura de vremuri de-altădat
Te deslușesc copil pe pietre stând
Flămând, desculț și însetat,
Plângând părinții, așteptând.

Și curge râul și acum
Rămas-au cele pietre
Mai trec și le admir în drum
Și lacrimile iar mă copleșesc.

Sfârâie inima, ascult,
Trecut-a timpul cu a lui zbor
Te-ai dus bunicule, flămând,
Ivan cu neamul tău norod.

Mă aplec cu smerenie și sărut
Piatra pe care ai șezut
Mâncând prune de la nemți
Din punga care le-a căzut...

RUGĂCIUNE

Doamne, fă-mă copil
Ca să trec tiptil
Și înălțările să-mi fie
Pline de bucurie.

Doamne, fă-mă mugur de brad
Să înverzesc
Și să respir ușurat
Când stelele ard
Să cresc și să sfințesc
Lira de bard.
Doamne, fă-mă un copac
Să îndur și să tac
Să urc spre senin
Ție să mă închin.

Doamne, fă-mă candelă
Să licăresc
În ochii ce văd
În clipele ce cresc.

Cât timp Te am pe Tine
Uleiul nu se termină
Lumina nu se stingea.

Doamne, fă-mă iubire
Să pot împărți
Să dau fără măsură
Fără motiv sau cenzură
În ziua de azi
și-n aceea ce va fi
lumină și flori
aproapelui meu
cu drag
la trezire în zori.

De-a copilăria mea

Gabriela Ana BĂLAN

Poezie cu maci

Nu e poezie dacă vii obosit de la câmp
pui coasa în cui
răstorni pe masă un sac de maci
și începi să cânți
de foame, de oboseală, de singurătate

poezia începe atunci
tată,
când nu mai vii de nicăieri
coasa a ruginit
dar macii din fața ferestrei dansează
ca și când le-ai cânta

Păpușa

Am avut o păpușă de cârpă tare mi-e dor de ea
era umplută cu vată nici nu mai știu
de câte ori i-am cârpit rochia
i-am facut voal de mireasă din perdea și
mi-am ascuns în pântecul ei
toate inelele din plastic
brățările din elastic
cerceii din nasturi
era comoara mea furată de pirați
nu cu vapoarele pe mări și oceane
cu camioanele spre groapa de gunoi
într-un oraș care nu se deosebea
cu nimic de păpușa mea din cârpe
cu voal de perdea
în pântecul căruia sunt un vas de lut
umplut cu suflet
ca o păpușă umplută cu vată
de care poate își mai amintește cineva

Păpădia

Motto: „Răspunde, mamă, unde ești, alerg și plâng și țip
sunt eu, Vuving al tău cel mic, mi-e foame
și mi-e frig...”

În amurg copilul suflă în puful păpădiei
prin fulgi împrăștiați
vede o câmpie aleargă desculț

își vede frații fericiți
își caută părinții adormiți
crede că îi va trezi cu un sărut
pe o colină, cea mai luminoasă
copilul desenează o casă
așezat la fereastră privește zâmbind
o păpădie purtată de vânt
ridică mâinile până la cer
steluțe-i cad pe degete, inel
în cele din urmă și-a amintit
cândva a fost la fel de fericit
până într-o zi în care o vrăjitoare
l-a ademenit cu o floare
i-a închis visele într-o colivie
cu zăbrele ruginite,
ferecate cu lacăte de aur, cu lanțuri grele
azi vântul i-a adus în dar o păpădie
strivită sub copită de murg
e moale, albă, pufoasă în căușul palmei
sufală în ea, pe un cer magic
își vede mama frumoasă
o strigă, aleargă spre ea
copilul din inima mea...

Altă poveste de iarnă

Abia i se vede năsucul din fular
Obrajii roșii, prichindel pierdut în munți de nea
A colindat și pe la ușa mea
Cu banii câștigați și-a cumpărat vioară

Copilul cântă la ferestre înghețate
Până la primăvară, oamenii buni
Îi ascultă poveștile
Seara nu cântă .Privește
La lumina felinarului printr-un ochi aburit
La fereastra unui castel părăsit
Vede spiridușii, din tolba fermecată
Împrăștie praf magic de zăpadă
Din troiene ies în ritm de vals cosânzene
Pe fiecare fulg plutește un înger
Dimineța găsește arcușul viorii vrăjit
Trece cântând în urmă-i stelele de gheață se aprind
Păpădia zorilor se transformă în fulgi albi de lapte.

Pe ce cărări departe departe l-o fi purtat
Un nor azi-noapte? privind peste umăr
Își vede frații dormind într-un lujer
Își vede părinții într-un sat liniștit
Visează că iarna-i vioară și îi cântă în strune
Până la vară. Copilul doarme liniștit
Toți plâng. El nu s-a mai trezit. De atunci
O femeie bătrână colindă prin nămeți
Cu o vioară în mână.

Copilul de înger

M-am născut din două bătăi de aripă
Mi-e mamă luna, tată pământul
Frunza lacrimă, cântec vântul
Rană cuvântul
Mă doare
Eu strig durerea tuturor
Mă arde
Și mi-e leac pana îngerilor
Cu ea scriu
Când îmi e dor.

Copil de înger
Poezia mea vindecă uitarea întregii lumi
Visul meu închide rama
Unui tablou cu ani mai buni.

Copil de înger
Rana de la picioare
Se preschimbă în floare
Rana de la mâini în hrană pentru sărmani.
Lacrimile mele
Vor umple fântânile deșerturilor.

Din copilărie

Nu mă pricepeam la științele exacte
Profa de chimie îmi punea nota zece
Din varii motive, până nici pe ele
Nu le puteam înțelege, nu știam
De ce mama îmi tricota de fiecare dată
Haine cu mâneci de măsură mult prea mare!
De ce nu creșteam niciodată de-ajuns
Să le pot purta fără jenă?
Pantofii mă strângeau
Vara aveam rochiile tricotate din lână
Odată în parc am întâlnit o fetiță
De vârsta mea, cam șase anișori, îi plăcea
Bluza cu mâneci lungi ca de zână, își dorea
Pantofiorii mei galbeni
Am făcut schimb de hăinuțe
Ale ei mi s-au părut mai drăguțe
În seara aceea am încasat de la mama
Prima ceartă din viața mea
Dar m-am culcat fericită
Fiecare copil avea ce-și dorea!

Copil de piatră

Mama s-a iubit cu un zugrav de biserici
mi-a desenat îngeri pe inimă
le aud bătaia de aripi
această poezie nu mai e a mea
scuip pietricele parcă aș fi înghițit
o mănăstire
cu moaște expirate
Manole încă mă mai zidește
pe dinăuntru acum
tata e mort dacă mama nu se iubește repede
cu altcineva
o să mă nască de piatră

Amintiri din altă copilărie

Nicoleta
„Să găsec lună-bec la întoarcere!” spunea mama
mai știi, sora mea, noi
nu-i ieșeam din cuvânt
spărgeam becurile,
împrăștiam pietre și pământ.
Evadam pe geamul dormitorului - fenta 13! –
traversam ca Nadia Comăneci pe bârână
pervazul balconului, la etajul trei
legam păpușile cu ață
le aruncam de pe lună,
tata ne-a zis că ne dă bani când zboară porcul
și noi aruncam pe fereastră
pachetul de carne cumpărat pe cartelă
pentru care am stat o zi întreagă la rând.
Ce noroc, televizorul era alb-negru,
nu știam că există lună roșie sau albastră!
Visam să ne urcăm pe acoperiș
să stoarcem norii gri,
să lingem soarele ca pe o acadea,
Nicoleta, mai știi?
Acolo, lângă Dumnezeu, am început să scriu poezii.
De atunci nu mai vreau să ne ungem
cu smoală din cazan
nici să băgăm cuie în priză să vedem steluțe
nici să ne învărtim ombilicul cu șurubelnița
până se face elice și ne luăm zborul!
Doar să fii lângă mine,
să mușcăm poezii din cartea mea,
ca o felie de pâine unsă cu unt
și dulceață de pere
sora mea de pe foc
de apă, soare,
pământ
lună...

Locul copilăriei este centrul universului, kilometrul zero de unde, odată poposiți în această lume, începem călătoria mai lungă sau mai scurtă spre finalul care nu este decât un alt început.

RAIUL ÎN CARE AM FOST

Dar cum toate lucrurile bune și frumoase au un sfârșit, iată că și vacanțele noastre în acel „colț de rai” aveau să se sfârșească brusc, fără putință de întoarcere, asemenea anilor blânzi ai copilăriei. A plouat mult anul acela, au fost inundații în toată Moldova, iar în orașul meu oamenii și-au pierdut agoniseala de-o viață. Apele au luat cu ele case, bunuri, animale, lăsând în urma lor tristețe, disperare și amintiri. Se apropia sfârșitul anului școlar și numărăm zilele, chiar orele până va veni vacanța de vară. O întrebam pe mama mereu:

Mămico, în vara asta mai mergem la țară?

Mama care știa ceva, ne privea tristă și ne răspundea îngândurată:

– Lasă, mamă, că mergem, dacă va fi voia lui Dumnezeu și se vor opri ploile.

Vești nu aveam, deoarece telefoane nu prea erau pe atunci, iar scrisorile ajungeau greu.

Ploile s-au oprit, a răsărit soarele, care, sânguincios a început să-și facă treaba, reparând cu pricepere stricăciunile făcute de ploi.

Eram aproape sigură că vom petrece vacanța la țară. Speranțele s-au risipit când poștașul a adus o carte poștală în care mătușa ne anunța că în urma ploilor au fost alunecări de teren, casa a luat-o la vale și s-a dărâmat, iar copacii din livadă au fost scoși din rădăcină și mutați din loc... Am plâns mult pentru că nu puteam să-mi imaginez vara în alt loc decât acolo, în sătucul dintre codri. Ce tristă va fi viața mea fără căsuța bunicii, fără mărul acela uriaș ce rodea un vagon de mere dulci și parfumate, fără grădinița cu flori mirositoare după ploaie, la lăsarea serii sau în zori, fără prispa lipită în ajun de sărbători, fără troskotul umed și mărunț, dar mai ales fără fâneața scaldată în soare și pictată cu flori. Mă întrebam unde aveam să mai ascult cântec de păsări și ropot de ploi și unde ne vom mai juca noi?

Peste câteva zile tata ne-a urcat în motocicletă și a mers să vadă cu ce le poate ajuta pe cele două femei. Aveam inima grea de tristețe, dar undeva în străfundul ei speram că lucrurile nu stau chiar așa de prost. Am ajuns pe la vremea prânzului. Toată grădina semăna cu o mare de valuri verzi, nici urmă de casă, o priveliște dezolantă. Era ca și cum o mână uriașă ar fi stricat un joc de copii. Un nod cât pumnul mi s-a așezat în gât iar ochii mi s-au umplut de lacrimi. Pentru prima oară în scurta viață de până atunci am înțeles că totul este vremelnic.

Și-au încropit o gospodărie mai modernă decât cea dinainte, au tras curent electric, dar nimic nu mai semăna cu locul acela mirific și tainic care mi-a luminat primii ani ai vieții, iar dorința fierbinte de a mă întoarce mereu și mereu acolo a dispărut ca și cum ploile din vara aceea ar fi luat cu ele și anii cei mai frumoși ai copilăriei.

*În serile calde de vară când privesc cerul,
încerc să număr stelele și-ntr-una greșesc,
o iau de la capăt până când obolesc.
Atunci gândul îmi zboară, spre satul copilăriei
de unde primesc un strop
de speranță și de lumină din
Raiul în care am fost.*

CUCOANA MARE

Coana Mare era proprietărea, mama doamnei Dornescu, profesoară de rusă și bunica Doctorașului sau Conașului, așa cum îl numeau cu mândrie cele două „cucoane” pe fiul profesoarei. Ele locuiau în clădirea de la strada imobilului tip vagon, proprietatea lor înainte de naționalizare, restul camerelor erau repartizate celor opt familii. Aveau o terasă frumoasă, unde vara, într-un șezlong de răchită se balansa cât era ziua de lungă Coana Mare, de credea cine o vedea că e betea. Terasa era acoperită de un butuc de vie bătrân ce avea roadă doar câțiva struguri albi cu boabe mici și ici colo câte o boabă normală. Era foarte grav dacă luam o bobită din cele mici, dar dacă am fi îndrăznit să luăm o boabă din cele mari era o adevărată nenorocire deoarece acestea (se șoptea prin curte) erau numărate și păstrate pentru Conașu-Doctorașu. Când se coceau strugurii, primeam câteva bobite din acele mici, ca să gustăm, după ce le ajutam pe „cucoane” să-i culeagă. Toamna tata căra struguri de masă cu mașina dar, niciunul nu avea dulceața acelor struguri la care visam toată vara.

La stradă erau doi arțari; unul avea frunzele dantelate și albe cu firicele subțiri verzi, iar celălalt avea frunzele roz cu firicele albe. Între ei era un smochin cocârjit cioturos și foarte bătrân, asemenea unui moșneag chelios.

Peste pietrele aleii care străbătea curtea, se revărsa portulacul în multe culori, iar într-o parte și în alta țineau loc de gard tufe de liliac bătut, alb, roșu sau violet. Sub liliac erau două bănci asemenea celor din parcuri, pe care se adunau seara locatarii pentru a sta la taifas, iar ziua stăteam noi, copiii, ciripind ca niște vrăbiuțe obraznice, până când striga cineva la noi. Cele două „cucoane” nu erau bucuroase de atâția chiriași aduși de partid în acest imobil, confiscat de comuniști iar supărarea lor era cât se poate de firească. Aveau grijă mereu să amintească aceasta părinților mei și celorlalți locatari.

Mare curiozitate aveam noi copiii să știm cum este în casă la ele, curiozitate cu atât mai mare, cu cât vedeam uneori scoase pe sârmă la aer cuverturi plușate, covoare persane și lenjerii fine cu broderie.

Într-una din zile, când făceau curat, Coana Mare strigă:

– Măi fetelor, să vină una sau două dintre voi să mă ajutați la șters bibelouri și cărți, de praf.

Sora mijlocie și încă o fetiță au alergat iute să o ajute, mânate mai mult de curiozitate decât de prea mare hărnicie. Seara stăteam ca pe spini, dornică să aud impresiile și descrierea casei proprietăresei.

– Hai, povestește-mi, o rugam întruna!

– Sunt niște boieroaiice. Atâta doar am aflat de la

ele, iar restul a trebuit să văd singură, cățărându-mă pe pervazul ferestrei seara, când încă nu erau puse perdeaua și draperiile la ferestre.

După această periculoasă aventură pe cont propriu, am tras aceeași concluzie:

– Da, sunt chiaburoaiice. Acest cuvânt îl auzeam adeseori rostit în șoaptă prin curte.

Peste câteva zile, sora mijlocie a venit acasă cam supărată și i-a spus mamei că o cheamă învățătoarea la școală.

– Ai făcut ceva rău, mamă, spuse mirată, pentru că sora lua numai note de zece, era cea mai bună la carte din clasă, iar la ședințele cu părinții domnișoara învățătoare avea numai cuvinte de laudă pentru ea.

– Nu, mamă, nu am făcut nimic rău la școală, nici note mici nu mi-a pus, dar doamna învățătoare este supărată pe mine și vrea să-ți vorbească.

A doua zi după ore, cu mama de mână a intrat în cancelarie, unde era de o parte și de alta Coana Mare elegantă, cu pălărie gri sprijinindu-se în bastonul cu capul aurit, și fiica ei, profesoara de rusă.

Învățătoarea, doamna larca, o femeie grasă, blondă și morocănoasă, îi spuse mamei fără a o pofti să stea jos.

– Să-ți educi copiii mai bine, femeie, că doar stai acasă cu ei.

– Spuneți-mi, domnișoară, ce a făcut fata, de învățat, știu că învață bine.

– Învață bine, ce să spun, foarte bine! Nu am notă mai mare de zece să-i pun, dar știi ce mi-a spus astăzi la oră, de față cu toți copiii? Mi-a spus că aceste distinse doamne aici de față, rude cu mine, sunt boieroaiice și dușmance de clasă, reproșându-mi că la ore am afirmat în fața copiilor că la noi în țară nu mai sunt chiaburi.

– Bine că nu e ceva mai rău, i-a scăpat mamei în timp ce răsufla ușurată.

Știa mama foarte bine cât de grave sunt vorbele surorii mele, dar nu a vrut să-i dea dreptate învățătoarei.

*

Toate acestea au trecut. Peste ele s-au așternut timpul și uitarea, dar Coana Mare nu ne-a mai chemat niciodată să o ajutăm la șters bibelouri și nici să-i culegem „via”. Nu ne-a mai dat bobite de struguri și nici nu i-a mai zâmbit mamei, supărată, pesemne, că o femeie simplă, are copii atât de deștepți și demersul lor nu s-a terminat cu scăderea notei la purtare a surorii mele.

(Din cartea „**Raiul în care am fost**” de **Dorina Stoica**, Editura „Sfera”, Bârlad, 2011)

TRECUT

Unde e mama, unde e tata, unde e prîsna,
satul, căsuța de lut în care am copilărit, unde-i?
Fâneța cu flori de cicoare, lumînărica galbenă,
romanița în floare, trifoiul mărunț peste care
noaptea cu rouă a plîns? Unde e
sfânta răcoare din livada de nuci, unde-i?
Unde s-a ascuns?

Dar via din deal, cu poamă nohan, unde-a pierit?
Unde-i căruța și calul bătrîn
ce s-a sfârșit de dureri la picioare?
Unde-i bunica, dar tanti Ileana, mătușa
ce făcea din untură săpun?
Unde-i laptele bun de la tanti Corina
ce fierbea pe chirostria, în ceaun?

Unde-i mîncarea adevărată de la bunici?
Unde e masa rotundă, cu mămăliga fierbinte,
galbenă, aburindă, ca un soare în mijlocul ei
și scăunelele, din cioate de lemn,
cuptorul acela ce-n spuza fierbinte
rumenea pâini mari, plăcinte cu brînză,
cu varză și pupeze mici?

Unde sunt mușuroaiele de cărțiță,
de furnici, bondarii sîdefii, albinele, căpăceala,
fagurii dulci, plini cu polen și cu miere?
Broaștele verzi de pe baltă, unde sunt,
de ce-au tăcut? Cîntatul cocoșului ce mă trezea
dis-de-dimineăță, de ce nu-l mai aud?

Unde-i biserica veche din cimitir,
aplecăta de bătrînețe, cu lemnul putrezit,
unde bunica ne ducea în Postul Sfintei Adormiri
a Fecioarei Maria, la împărtășit?

Unde suntem noi, fetițele de la oraș
cu pălării verzi și rochii de catifea?
Unde sunt toți acei copii, jocurile mereu
neterminate, ninsorile îmbelșugate?
Unde-i înserarea ce cobora blînd peste sat?
Dar cele o mie și una de povești
începute mereu cu: *A fost odat'...*

Unde ești, copilărie, îmi vine să strig:
— Unde ești! Ce să fac să mai fii?
De ce atît de puțini ani din viață suntem copii?
Unde, unde sunt toate acestea, să-mi spună cineva,
o viață-ntreagă am muncit din greu, sunt bogat,
dar aș da tot ce am de s-ar putea cumpăra.

Toate-s trecut, toate-s pămînt,
Toate au fost și nu mai sunt!

PÂINEA

Pe strada Susaikov la numărul șapte
locuia o prescurăreasa.
Era scundă și avea sîinii ca două pâini mari.
Mama mă trimitea la ea în fiecare vineri.
În timp ce-mi punea
cele șapte prescuri în punga de pînză
spunea răstit: "nu care cumva să mînânci din ele!"
Mă opream la colțul străzii Susaikov
și pipăiam prin pînză pîinicile rotunde și moi.
Țineam strîns punga cu brațele amîndouă
și le miroseam într-una.
Mi se părea că toată strada e albă, e caldă
și miroase a pîne.
Mergeam agale spre casă pe drumul cel mai lung.
Toți cîinii îmi adulmecau urma.
Oamenii se mirau cum eu, un copil așa mic
eram în stare să umplu cu mirosul de pîne
un oraș atît de mare!
Acasă așezam prescurile pe masă, apoi
mă odihneam cu privirea ațintită spre
viața mea de acum
despre care nu știam încă nimic.

Dorina STOICA

Ana-Maria CIUMACOV, clasa a VI-a C,
Școala Gimnazială „Manolache Costache Epureanu” Bârlad

Prof. **Carolina BOROȘ**

Lumini și umbre

Sfârșitul lunii august lăsa un aer pur deasupra orașului prăfuit. Vara era pe ducă, ziua se grăbea parcă să-și întâlnească surata noapte din ce în ce mai repede. Grădina publică era plină de oameni: tineri înlănțuiți, în privirile cărora se citea dragostea, copii cu triciclete, biciclete fugărind mingi și baloane colorate, bătrâni singuratici care mergeau agale pe aleile parcului ducându-și povara anilor și a necazurilor vieții.

Nia stătea pe o bancă de pe aleea principală, privind spectacolul de viață și culoare care o înconjura. Era o tânără frumoasă, cu părul castaniu deschis curgându-i ca valurile mării pe umerii albi. Era îmbăcată într-o rochiță albă, decorată cu frunzulițe verzi și floricele multicolore. Ochii mari, de culoarea ierbii tomnatice, aveau o căutătură tristă și melancolică. A avea 20 de ani și, peste câteva luni, avea să fie mamă.

Prin fața ochilor triști îi trecu povestea de iubire dintre ea și Doru. Erau doi tineri fericiți care doreau să-și înceapă viața împreună, fără ca măcar o clipă să-și închipuie că destinul le va rezerva altceva. Cuvintele mamei ei îi răsunau și acum în urechi:

– Nu îmi place acest băiat. Se vede de la o poștă că nu e potrivit pentru tine. Noi suntem o familie respectată în oraș, iar el cine e? Un oarecare fără casă, fără școală și, pe deasupra, sărac! Să nu te încurci cu el, îți garantez că nu vei fi fericită!

Dragostea ei fusese mai mare decât prudența și, acum, suporta consecințele: aștepta un copil. Ce-i va oferi acestui copil de care cel ce îi era tată nici nu voia să audă? Era conștientă că nu avea altă soluție decât să-l aducă pe lume, altfel ar fi ajuns la închisoare. Sau, exista soluția constrângerii tatălui prin obligarea lui la...căsătorie.

Acest gând o făcu să tresară și în ochii verzi apărură raze de speranță. Da! Îl va constrânge să se căsătorească, legea era de partea ei.

Căsătoria avu loc într-un cadru restrâns, singura fericită fiind Nia. Dar nu vedea acest lucru, fericirea te face orb și egoist. Abia după primirea certificatului de căsătorie reuși să privească spre Doru și întâlni o privire rece și ostilă care o lovi ca un pumnal în inimă. Dar, gândi ea, „mi se pare, noi ne iubim”.

Primele luni după căsătorie s-au scurs repede, copilul creștea, se apropia momentul sosirii pe lume. Fusese o sarcină ușoară, fără complicații. Luna

decembrie aducea cu ea sărbătorile de iarnă, dar și fericirea întâmpinării nou-născutei: o fetiță cu ochii mari ca doi sori strălucitori și plini de viață. Mama era o mare iubitoare de lectură și îi dădu numele de Laura, gândindu-se la personajul ei îndrăgît din „Cireșarii”.

– Mă uit la acest copil și nu găsesc nimic asemănător cu mine! tună Doru la vederea fetiței. Sigur nu-l copilul meu! L-ai făcut cu vreun actor amator cu care jucai teatru și pierdeai orele pe scenă. Nu îl recunosc. Măine bag divorț și cer dovedirea paternității.

– Nu poți spune așa ceva! E rodul iubirii noastre. Știi bine că ai fost primul bărbat din viața mea! E o glumă ce îmi spui? Și, oricum, eu nu sunt de acord cu divorțul. Ești tot ce îmi doresc de la viață. Iar această minune de fetiță va crește cu amândoi! Nu accept altceva.

Primi palma ca pe ceva ireal, un vis urât, din care se va trezi! A doua palmă nu o mai simți peste față, ci direct în inimă. Lacrimile îi curgeau șiroaie pe obraji înroșiți, dar nu durerea fizică o făcea să plângă, ci suferința. Visase la o familie frumoasă, copii frumoși și o căsuță cu verdeață multă, flori, copaci și un cățel vesel, ca Țombi. Acum, totul se năruia. Trăia coșmarul vieții. Ce va face acum?

Divorțul se termină iute, Laura rămânând la mamă. Deși s-a dovedit legal că este fata lui, Doru refuză să o recunoască pe Laura. În 3 luni era deja recăsătorit cu „iubirea vieții lui”.

Deși supărată pe Nia, mama ei își asumă creșterea fetiței.

Cum poate fi fericit un copil fără cealaltă jumătate a familiei? Greu.

Trăiau în casa bunicii care făcea orice să o vadă fericită pe Laura. O educa frumos și o învăța să fie mândră de ea, să fie puternică și să învețe carte pentru a ajunge cineva în viață. Niciodată, însă, nu îl vorbea de rău pe tatăl ei. După ani, Laura a înțeles de ce: era cea mai bună pedeapsă pentru el. Un copil care niciodată nu își va urî tatăl, nu îl va judeca și nu îl va alunga dacă vreodată o va căuta.

Laura era elevă acum, în clasa a 3-a. Trăise deja momente cumplite pentru un copil de vârsta ei. Într-o zi, doamna învățătoare le dă de făcut o compunere cu cea mai tristă zi din viața lor. Stiloul fetei începu să alunece, mai întâi ușor, apoi din ce în ce mai hotărât pe caiet. Imaginile groazei trăite îi fugeau pe dinaintea

ochilor. Scria și plângea mocnit. Vedea cu ochii minții seara întunecată de martie când apele râului învolburat ce trecea prin marginea cartierului orașelului natal, s-au revărsat nestăvilite peste ei. Vedea apa crescând, trecând de scările casei, apoi pătrunzând pe sub ușă în cameră, o vedea pe bunica urcând-o pe cea mai înaltă mobilă din casă, vedea cum ajunge la vatra sobei, stingând focul ce ardea vesel, vedea cum apa ajunge la nivelul geamurilor și auzea gemetele pereților care stăteau să se prăbușească peste ele. Simțea frigul care o cuprindea și auzea strigătele răzlețe de ajutor ale vecinilor, suiți pe acoperișurile caselor. Ca prin vis, simți două brațe care o prind, o duc spre geam și o scot afară. Apoi simți fiorul rece al apei care o cuprinse când bărbatul o scăpă în apă, dar și pătura caldă cu care o înveliră salvatorii. Se văzu apoi în barca plină de copii și bătrâni care îi purta spre uscat.

A doua zi, mama ei fu chemată la școală.

– Toți profesorii au citit compunerea fetei dumneavoastră cu lacrimi în ochi. Chiar a trăit ce a scris acolo?

– Da, răspunse Nia. Erau acasă doar ea și bunica ei, eu eram încă la serviciu și nu am mai ajuns în cartier din cauza apelor revărsate. Tot ce a scris e adevărat.

În clasa a 4-a o altă temă pentru copii: „Care a fost cea mai fericită zi din viața voastră?”

Aici, Laura a căzut pe gânduri. Nu își amintea să fi trăit „cea mai fericită” zi. Dar, stai! Până să ajungă aici, ea și bunica au făcut un popas într-un orașel apropiat. Avea un ursuleț de pluș pe care îl culca alături de ea, mereu. Seara, a venit unchiul în vizită la ele să le spună că s-a rezolvat și că se vor muta în casă nouă. A intrat pe vârfuri, să „nu trezească musafirul”. Văzuse ursulețul în pat și a crezut că doarme un musafir. Toată lumea s-a distrat.

Trist, însă, era că povestea fusese schimbată de Laura. De fapt, doi hoți veniseră peste noapte și, văzând

ursulețul în pat, au crezut că e un bărbat și au hotărât „să vină mâine seară”.

Doar un copil trecut prin greutăți, dar educat bine, putea să se adapteze ușor și să treacă demn prin lume. Povestea Laurei este a unui copil abandonat la naștere de tată, dar susținut de mamă și de o bunică aprigă ce au știut să o pregătească pentru călătoria cu suișuri și coborâșuri pe care o numim viață.

Anotimpuri

Copil fiind, zburdam pe câmp cu mieii
Când mirosea de-acum a primăvară
Și se grăbeau, de-a valma, să răsară
În luncă și dumbravă, ghiociei.

În primul rai ce mi-l trăiam la țară
Prin larga țarnă se-mpungeau vițeei
Și ca argintul viu, umblau purceii,
Nici nu știam că am intrat în vară.

În gândul nostru facem rugăciune
Că poate se întâmplă o minune
Când îi vom cere timpului clemență.

Privim însă în urmă cu-ntristare,
De parcă s-ar sfârși vacanța mare,
Fiind goniți din rai de-adolescență.

Petruș ANDREI

Cheia legată cu ață

Oare zilele erau mai lungi?
Oare era mai răcoare dimineața?
Oare era mai dulce zahărul?
Oare mama lu' Gigel de la 7 făcea toate gogoșile cu ciocolată?
Oare de unde avea ciocolată mama lu'Gigel de la 7?
Oare unde ascundea zilnic lumina la ora 6?
Oare "Farmec" mirosea ca mama?
Oare de ce nu scoteau din priză soneriile la care sunam toți?
Oare cum știau toți că a venit apa caldă?
Oare cum s-a terminat Dallas-ul?
Oare când s-au micșorat toate?
Oare de când s-a scurtat timpul?
Oare de când a dispărut mirosul copilăriei noastre?

Carmen FRĂȚIMAN

Silvia HODAȘ

AMINTIRI...

DOAMNA ZÂNĂ MUNCITOARE

Înainte de pandemie, nepoții veneau în fiecare vacanță la noi. Nu se mai săturau de joacă, în fiecare zi inventau altceva. Și cum erau la vârsta când le cădeau dințișorii Zâna Măseluță îi găsea și aici, la bunici.

La început îi cuprindea tristețea, le era teamă ca nu cumva să-i doară.

Au aflat că Zâna Măseluță merge la copiii din lumea întreagă. Au înțeles asta, dar de ce ia dințișorii, ce face cu așa de mulți? Și a început o adevărată dezbatere. Ba că-i ia să-i ofere copiilor care nu au dinți. Poate că adună dinții pentru a construi castele albe, mari, frumoase pentru a locui toate zânele dinților, sunt mulți copii și sigur e nevoie de mai multe. E posibil ca din dinții colectați și adunați, Zâna Măseluță să facă praf, să-l împrăstie asupra copilului, să nu-l mai doară deloc. Ba, poate să facă din ei coliere sau ornamente care să strălucească în noapte, deoarece sunt albi și strălucitori sau să-i arunce pe cer și să devină stele aducătoare de noroc. La fiecare copil lasă bani și îi așază sub pernă acolo unde a fost dintele.

Întrebările sunt gata! De ce lasă un bănuț? Dar cum arată? Aici imaginația a explodat!

Cel mai interesat era cel mai mic, Cătălin. Era tare supărat și necăjit că pe la toți a trecut Zâna Măseluță și le-a adus un bănuț sau mai mulți, iar pe la el nu.

- Rareș, tu ai adunat cei mai mulți bani trebuie să ne povestești. În primul rând unde, unde trăiește?

- În vremurile de demult, erau multe zâne și se plimbau așa ca oamenii. Cu timpul, nu prea știu eu de ce, s-au retras pe tărâmurile îndepărtate.

- Mă gândesc, că au castele mari și frumoase, strălucitoare, completează Silvia, zisă și „filozoafa”, mai mică cu trei ani decât frățiorul Rareș.

- Zâna Măseluță nu e singură, mai are două surori. Mama lor le pregătește să devină zâne bune și ele învață la școală, numai că altceva decât învățăm noi. Pentru că au puteri magice, trebuie să știe cum să le folosească și pentru ce.

- Continui eu, spuse Amalia - „sânguincioasa” cu un an mai mică decât Rareș - „înțeleptul”. Zâna Măseluță cam fugea de la școală și venea pe tărâmul nostru pământesc pentru că îi plăcea să privească tare mult cum se joacă, dansează și cântă copiii. Îi iubea nespus

și chiar i-a spus mamei că nu vrea să mai fie zână și să devină copil. Timpul a trecut și zânele s-au hotărât, ce să facă în viață, cum să folosească puterile magice: cea mai mare și-a dorit să aprindă stelele, să mute luna, să facă să răsară soarele în fiecare dimineață. Zâna mijlocie a spus că dorește să aducă multă iubire oamenilor, să aibă grijă de cei singuri și triști, să fie numai înțelegere. Când a venit rândul zânei mai mici, aceasta și-a lăsat privirea în jos, parcă i-ar fi fost rușine de hotărârea ei, auzind ce decizii au luat surorile. Cu jumătate de gură, abia auzit și-a spus dorința că ea ar vrea să ajute copiii cărora le cad dințișorii de lapte să nu le mai fie frică și să plângă, să le alunge tristețea. Noaptea, în locul dintelui, așezat sub pernă, le va pune un bănuț norocos.

- Eu cred că a făcut alegerea cea mai bună! Să aibă grijă de noi, copiii! Completă Cătălin, fratele. Ce face cu atâția dințișori?

Grea întrebare pentru toți. Gheața este spartă de Silvia.

Transformă fiecare dințișor într-o steluță strălucitoare, iar sora sa le așază pe cer să încapă toate. Când ne uităm pe cer par că sunt luminițe care pâlpaie și cred că ne putem vedea dintele.

Nu cumva face castele și pentru alte zâne? completă Amalia.

- Am văzut mulți bunici și bunicuțe fără dinți, poate ar trebui ca zâna Măseluță, cu magia sa, să le pună dinți din cei adunați, zise Silvia, văzând la bunica un dinte lipsă.

Ascultând cu luarea-aminte, deodată izbucnește într-un strigăt disperat, Cătălin:

- Eu nu am niciun ban și mai am de așteptat, nu e drept și se puse pe un plâns amar, lacrimi și roaie acopereau obrăjorii.

Fug din bucătărie, unde le pregăteam prânzul, să văd ce s-a întâmplat. Am ascultat durerea flăcăului și mi-a trecut prin minte să-i spun că dacă lucrează ceva frumos sau mă ajută la treabă, cu siguranță vreo zână îi va aduce și lui bănuți. I-a mai trecut supărarea și a trecut la desenat și decupat fețe zâmbitoare de a umplut casa, apoi le-a așezat frumos și din când în când tot verifica ridicând câte un decupaj să vadă dacă a venit între timp vreo zână. Spre seară sub lucrări a găsit bani. În culmea fericirii a strigat bucuros nevoie mare:

Hei, copii! Veniți repede! Mie mi-a adus bani Doamna Zâna Muncitoare! Bucuria l-a cuprins! A venit și pentru el o zână. Și de atunci ajută la tot felul de treburi, încredințat fiind că Doamna Muncitoare îl va răsplăti. Acum se gândește pe unde o fi stând zâna lui.

Și uite așa, apar noi zâne și în zilele noastre. Magia copilăriei ne cuprinde pe toți, indiferent de vârstă.

VISUL UNUI COPIL DE PAȘTE

Un copil ca oricare. Numai că până la vârsta de cinci ani nu a „ratat” niciun eveniment important din viața lui și a celor dragi ca să nu se... îmbolnăvească. Să nu credeți cumva că era un bolnăvicios, nu, nicidecum. Alerga cât e ziua de mare cu prietenul lui, Bursucel, un câine mare, dar tare blând și jucăuș. Cum îl zărea pe Cătălin, cum îl trăgea de pantaloni și joaca începea. Ce nu făcea Bursucel, numai să-i intre în voie ștregarului! Uneori se așeza pe labe și cu ochii rugători, îi spunea să-l lase să se odihnească puțin. Băiatul înțelegea și pleca spre pisici care cu drag îl așteptau să le mângâie, să le dea în leagăn, numai că se mai lăsa și cu smotoceală zdravănă și o lua la fugă. Poznașul le-a numit: Fifi - o doamnă stilată, Mimi - mai degrabă un fel de câine de companie, Chase - un grăsun leneș, Leia - alintata, Lăbuțe Moi - un nou membru, nu i-a găsit trăsătura dominantă (e în studiu) și Sky - deșteapta.

Adeseori fugea din casă și nu reușea să-și mai pună și a doua șosetă, mai totdeauna era așa sau cu pantalonii ridicați pe un picior numai. Cel mai mult îi plăcea de rățoiul Max. Alergau împreună și de fiecare dată câștiga mititelul. Bietul rățoi, mai zbură el dar tot se dădea bătut. Băiețelul dorea să câștige întotdeauna, când pierdea se pune pe un plâns de țî se rupea inima, până și prietenii necuvântători și-au dat seama. Nu-l lăsa indiferent nici cârdul de rațe românești și leșești, le fugărea crezând că așa vor face ouă și el le va culege, cum obișnuia și biete se ascundeau printre lemne sau prin vreun boschete. Puișorii de bibilică erau preferații, vorbea cu ei de parcă erau cei mai buni companioni de joacă. Când le-au dat aripioarele, era suficient să audă glasul ștregarului și alergau toți spre el și unde nu începea o adevărată joacă de-a v-ați ascunselea: puișorii se opreau ca la comandă, pentru a auzi acel glas vesel, ca un clopoțel, de copil. Cu ciocurile ridicate se vedeau în mare încurcătură, dar băiatul de după un

colț abia se abținea să nu râdă. Nu trecea mult și ca la un semn, iar alerga cu puii după el.

Se apropiau sărbătorile de Paște și cu mic și mare, familie și prieteni se întrebau dacă de astă dată, acesta, micul, uită de vreo răceală, durere sau orice altceva. Da, de unde! A început cu o febră mare, tocmai când avea o dezbateră cu Bursucel, prietenul credincios, pe problema organizării unei competiții de alergare, când bietul câine fiind cam dolofan pierdea de fiecare dată. Părinții și-au spus că nu-i nimic, e ceva firesc acum când vremea este atât de schimbătoare. Dar... nu a fost suficient tratamentul aplicat acasă, așa că au plecat la spital. Înțelegător, copilul și-a cam dat seama că trebuie, musai, să respecte niște reguli pentru ca de sărbători să fie acasă.

Cum e și firesc, zilele s-au prelungit și cu înțelepciunea de copil, se întrebă dacă lepurașul îl va găsi la spital, o clădire imensă, albă și cu uși mari închise, cu niște reguli stricte în această perioadă de pandemie. Cu toate că mama l-a asigurat că, de Paște, lepurașul vine la fiecare copil, s-a gândit să se cocoțeze pe pervazul geamului și să evalueze el situația, să privească în zările de necuprins. Era deasupra orașului și aceasta îi dădea o senzație de o oarecare siguranță, de încredere și înălțare. Nu era trist că e într-o cameră de spital fără prietenii lui, era trist la gândul ca nu cumva șefii de la spital să nu-i dea voie lepurașului să intre. Și tot felul de întrebări îi străbăteau mintea. Cu seninul cerului în privire, medită dacă lepurașul are masca la el, dacă e vaccinat așa ca oamenii mari și dacă va păcăli gardianul să intre. Scrutează depărtările poate, poate l-o vedea cu sacii plini de dulciuri și jucării. Nici numărul de telefon nu-l știe, l-ar anunța unde se află și l-ar îndruma pe calea cea bună. O altă privire și gândurile îi zboară spre Patrula cățelușilor, pe care și-o dorește foarte mult. Știe cum îi cheamă pe fiecare, nu i se pare greu de pronunțat numele. Câte nu-i trec prin căpușorul lui, poate ar fi bine dacă ar mai aduce și un cățeluș care să semene cu Bursucel al lui. Undeva pe deal, pare că zărește ceva.

– Mami, parcă văd, acolo tare departe, acolo unde se unește pământul cu cerul, ceva mergând. Vino, uite, pare a fi lepurașul. Până mâine ajunge, sărăcuțul, cum duce în spate atâtea jucării și dulciuri!

Se înserează și cade noaptea, după spusa ghidușului, ajunge și la fereastra sa. Copilul se culcă repede pentru a se trezi dis-de-dimineață, în prima zi de Paște și a vedea surpriza. Cu gândul la jucăriile preferate a adormit și, prin somn, din când în când mai izbucnește în câte un hohot de râs. Vis de copil fericit! A doua zi, deschide ochii, Patrula cățelușilor și un cățel frumos, din pluș îl așteptau cuminți să înceapă joaca. Bucuria l-a cuprins, fericirea i-a inundat sufletul. Și-a împlinit visul. A uitat de albul din spital, de camera mai puțin prietenoasă. Acum totul a devenit o poveste reală și a început joaca.

Visul se împlinește oriunde ai fi. Totul este să crezi!

CĂPRIOARELE MI-AU SALVAT VIAȚA DE ZMEUL DIN PĂDURE!

Jenică RUSU

Într-o vară însorită, când soarele ardea de zor și aerul mirosea a fân proaspăt cosit, părinții au decis să ne ducă, pe mine și pe fratele meu, într-o călătorie plină de aventuri, așa cum era fiecare vacanță de vară, către un mic sat din județul Vaslui, unde bunica noastră, mama tatălui meu, locuia chiar lângă o pădure, unde deși era în cea mai mare perioadă a verii cald și frumos, totuși când ploua, tuna și fulgera spuneai că acum-acum se crapă pământul.

În acea perioadă a copilăriei bunica ne spusese să nu ne temem atunci când plouă și fulgeră, întrucât copacii pădurii din apropierea casei erau așa de înalți, de păreau că ating cerul cu crengile lor, tocmai ca pe timp ploios să poată ține toți norii care treceau pe cer deasupra pădurii și nu asupra caselor oamenilor, nori din care ieșeau săgeți de foc spre pădure, nu ca să ne speriem, ci ca să ucidă cea mai periculoasă fiară din pădure, un zmeu fioros care răpea copiii ce nu erau cumiți.

Despre zmeu bunica ne povestise că știa de la bunicii ei că în urmă cu mulți și mulți ani, când a fost un cutremur mare de pământ în munții din țara noastră și s-au despicat stâncile de acolo, a ieșit din adâncurile pământului un zmeu fioros, cu care oamenii locului s-au luptat cu el, l-au prins, l-au legat și apoi i-au tăiat aripile, astfel că el nu mai putea să zboare. Pe zmeu l-au pus la jug să care pietre mari din acele locuri, ca oamenii să poată să facă drumuri peste munți, iar piatra să fie folosită după necesitățile oamenilor.

Numai că zmeului, după un timp, i-au revenit puterile și într-o noapte, când oamenii dormeau, a reușit să rupă lanțurile cu care era legat, astfel că a fugit de la munți spre dealuri, până a ajuns în pădurea din aceste părți, unde s-a ascuns. Pentru că nu a uitat că oamenii i-au tăiat aripile, de supărare, urmărirea copiii care nu ascultau de părinți și bunici, astfel că zmeul, din când în când, prindea câte un copil în mrejele puterilor lui și-l atrăgea în pădure ca apoi să-l mânânce.

Bunica ne spusese că totuși puteam scăpa de puterile zmeului dacă cât stăteam la țară eram cumiți, iar dacă cumva făceam vreo boacăna, ca nu cumva zmeul să simtă miros de vreo faptă a noastră greșită, condiția era să-i povestim bunicii tot, chiar și eventuale gânduri ale vreunei fapte rele, fiindcă zmeul se temea tare-tare mult de oamenii în vârstă care aveau meșteșugul să-l prindă și să-l pună în lanțuri. Zmeul nu mai dorea cu nici un chip să fie prins.

Și în acest an, când am ajuns la țară, zâmbetul cald al bunicii noastre ne-a făcut să radiem de fericire. Una era să stai la oraș, la bloc, unde vecinii ne reproșau uneori că

nu pot dormi când ne fugăream pe scările blocului, și alta era să fii la țară la bunica, unde puteam fugi toată ziua prin grădina ei mare, care parcă nu se mai termina, plină de pomi cu fructe, și să respirăm clipă de clipă aerul curat care venea din pădure. Bineînțeles, părinții noștri stăteau o zi-două, după care plecau la înapoi la oraș, la serviciu.

Trebuie să recunosc că, deși știam de frica zmeului, în fiecare zi când o vedeam prinsă cu treburi pe bunica, fără să-i spunem, ne aventuram puțin câte puțin, câte 10-20 de metri, uneori și mai mult, în pădurea misterioasă, întrucât copiii din sat ne spusese că uneori printre copaci se văd flăcări care ies din pământ, semn al unor comori ascunse, așa că ne doream ca noi să găsim acele comori, nu mai spun că doream să descoperim ascunzătorile căprioarelor pe care le vedeam dimineața și seara ieșind din pădure, venind până la gardul grădinii bunicii, să prindem iepurii care veneau și rodeau straturile cu zarzavaturi din grădină, iar apoi să-i aducem ca un trofeu, ori să găsim păsări pe care să le prindem și să le punem într-o colivie pe care o făcusem din nuiele, deși niciodată nu reușisem să prindem vreuna. Dacă vedeam vreo mișcare bruscă prin pădure, fugeam de mâncam pământul spre casa bunicii

Întrucât credeam că zmeul ne-a simțit și vine după noi, iar în ziua aceea eram cei mai cumiți copii.

Într-o zi, entuziasmați de o invitație de a merge cu mai mulți copii și adulți să culegem frunze de flori de tei, ne-am rugat de bunica, până a acceptat, să facem și noi parte din grupurile de oameni care an de an, în fiecare zi, timp de o săptămână, chiar două, culegeau flori de tei din pădure. Atunci am văzut pentru prima dată cât de curajoși erau pădurarii care se urcau pe teii înalți din pădure până nu se mai vedeau, apoi se auzea cum loveau cu toporiștile lor în tei și vedeam cum cad parcă din cer crengi mari ale copacilor, pe pământul pădurii, iar apoi culegeam florile de tei.

Nu ne era teamă că o să fim răpiți de zmeu, cunoșteam că zmeul îi ia doar pe copiii care nu sunt cumiți, cu atât mai mult cu cât cu noi mai erau și pădurarii cu toporiști la ei, noi știind de la bunica că zmeului îi este frică de oamenii mari, însă, cu toate acestea, dacă striga cineva... ZMEUL...toți copiii tresăreau și strângeam rândurile.

Într-una din zile, pentru că am văzut că oamenii care strângeau flori de tei mai strângeau și ciuperci, i-am zis fratelui meu că ar trebui și noi doi să-i facem o surpriză bunicii, ca pe lângă florile de tei cu care ne întorceam în traistele date de bunica să-i aducem și niște ciuperci pe care să le gătească. Am discutat asta cu fratele meu și tiptil-tiptil, ca nu cumva să vadă cineva din grupul nostru de culegători de flori de tei că am plecat de lângă ei brusc, ne-am strecurat prin spatele unui morman mare de crengi abia tăiate cu flori de tei, și cât mai aplecați, mergând pe coate și în genunchi, am mers printre copaci. Când am crezut noi că suntem destul de departe ne-am ridicat și am început să strângem în traistele pe care le aveam la noi fiecare ciupercă pe care o vedeam.

După vreo oră de mers prin pădure cu traistele burdușite am hotărât să ne întoarcem la grupul culegătorilor de tei, numai că nu îi mai vedeam, dar nici măcar nu îi mai auzeam. Ne-am uitat după un drum sau măcar o cărare și nu am văzut nimic, nici măcar pe unde am fi mers noi, de parcă pădurea închisese în urma noastră orice cale. Atunci am început să conștientizăm că de fapt ne-am rătăcit în pădure, iar în mintea noastră de copii ne-am și gândit că acum suntem pradă sigură zmeului, care o să ne simtă că nu am fost cumiți și ne-am rătăcit.

Deodată, prin desişul pădurii, au apărut mai multe căprioare, care s-au apropiat, s-au lăsat mângâiate de noi, apoi au început să meargă printre copaci, astfel că ne-am spus unul altuia că ar fi bine să mergem după ele, că poate ne duc spre casa bunicii și, aproape așa a fost, căprioarele ne-au dus până la marginea pădurii.

Eram tot în satul bunicii, dar pe coama altui deal, de unde am văzut casa bunicii pe celălalt deal. Cum stăteam noi cu grijile dispărute, fericiți că am ajuns acolo, deodată, în pădure, s-a auzit un șuierat și parcă nicio pasare și nici măcar frunzele copacilor nu se mai auzeau. Nici noi pentru câteva secunde nu am mai îndrăznit să respirăm. Căprioarele au înălțat fiecare urechile și apoi, în câteva secunde, au fugit în partea opusă șuieratului. Apoi s-au auzit niște trosnituri de crengi strivite sub o greutate, iar

fratele meu a strigat... ZMEUL, ZMEUL, ZMEUL... apoi amândoi am început să fugim cât ne țineau picioarele de copilași spre sat. Am intrat în sat, am coborât și urcat în fugă pe ulițe, nici nu ne-am oprit până nu am ajuns în grădina mare plină de copaci fructiferi ai bunicii, iar de acolo în curtea casei, unde am căutat-o pe bunica.

Pe bunica, la fel de liniștită cum a fost întreaga viață, am găsit-o în bucătăria dumneai de vară, i-am sărit în brațe plângând și spunându-i că am fost neascultători, că am plecat fără să cerem voie de la adulții din grupul culegători de flori de tei, numai să ne păzească ca nu cumva să ne răpească zmeul, de care acum puteam spune și noi că există, că l-am auzit cu urechile noastre cum șuiera prin pădure. Bunica ne-a mângâiat, ne-a liniștit, ne-a dat jos traistele din jurul gâtului, traiste pe care nu le abandonasem, dar din care sărise în fuga noastră aproape tot ce aveam prin ele, a ascultat tot ce-i povesteam, ne-a dat să bem apă și ne-a spus că și ea când a fost copil s-a rătăcit prin pădure și tot niște căprioare au ajutat-o să ajungă acasă, iar din acel moment a fost cel mai ascultător copil, așa cum ar fi trebuit să fim și noi, să învățăm din greșeli.

După acea zi, deși ne atrăgea, am evitat să mai mergem în pădure singuri. Când mai mergeam cu bunica în pădure, să culegem ciuperci ori să strângem câteva vreascuri pentru foc, stăteam la maxim 2-3 metri de ea, iar ori de câte ori vedeam vreo căprioară prin pădure îi făceam cu mâna și-i mulțumeam că ne-a ajutat să ieșim din pădure, iar căprioarelor care veneau la gardul grădinii bunicii le duceam grăunțe într-o tavă mare, drept mulțumire pentru că ne-au salvat din pădure la timp.

În zilele următoare am descoperit arta de a ne face singuri propriile arcuri din crengi de copac și am organizat cu fratele meu adevărate bătlăii cu săgeți imaginare, în care noi eram eroii curajoși care alungam din sat zmeul, ori de câte ori îndrăzneam să vină din pădure înspre teritoriul nostru, iar această lecție din copilărie ne-a fost de ajutor și când am devenit adulți. Nu trebuie să mergi niciodată pe terenul zmeului, respectiv pe terenul faptelor greșite, iar dacă cumva cu intenție sau fără cineva ajunge acolo, important este să îți îndrepti pașii lăsându-te condus de ce îți aduce liniște, pace și siguranță, așa cum au fost și căprioarele care ne-au salvat.

Ori de câte ori am mai fost la bunica, în serile senine, când puteam vedea stelele și era foarte cald stăteam cu toții pe prispă, în timp ce ascultam de la dumneai o mulțime de povești, căci așa cum erau de multe stelele pe cer tot la fel de multe povești știa și bunica, povești pline de povești pe care ni le spunea până când ne cuprindea somnul, iar bunica, cu un cald sărut pe frunte de noapte bună, ne promitea că poveștile vor continua seară de seară ori de câte ori vom veni la ea, astfel că am învățat încă din copilărie că adevăratele comori nu sunt întotdeauna ascunse în aur sau argint, ci în amintirile și înțelepciunea strămoșilor, transmise din generație în generație, ca să fim ascultători, mai buni, mai iubitori noi între noi, oamenii, precum și față de făpturile necuvântătoare care ne bucură sufletul, iar uneori ne salvează și viața.

Florentina Loredana DALIAN

PE ALEI

Am simțit nevoia să cobor, să merg pe aleile năpădite de buruieni, printre căsuțele maro din lemn, aflate într-o tristă ruină. Le mângâiam cu privirea, le-aș fi oferit alinare ca unor ființe. Majoritatea aveau geamurile lipsă ori sparte, în fața unora dintre ele erau azvârlite la întâmplare saltele și perne vechi. Din loc în loc, câte o cioară țopăia nedumerită, căutând doar ea știa ce. Dar eu ce căutam? Urma pașilor mei de odinioară, când abia ieșisem din copilărie? (Deși – pe un anumit palier – aș zice că n-am ieșit nici acum). Poate chiar asta căutam, încercând să mă regăsesc, să mă înțeleg, să pricep de ce uneori lucrurile se simt ca atunci. Căsuțele acelea găzduiseră cândva exuberanța copilăriei aflate în tabără la mare. Dar eu nu-mi aminteam veselia, ca și când mereu ar fi fost așa, o stare de ruină ce aduce mai mult a bătrânețe avansată.

Purtându-mi pașii la întâmplare pe cărăruie, am avut un *flash* de memorie cu mine, atunci, plimbându-mă la fel, pe una dintre alei. Amintirea m-a însoțit, cu latura sa vizuală și auditivă. Pe de o parte, mă vedeam trăgându-mi pașii, simțind o nostalgie după ceva necunoscut, poate doar intuit, așteptând ceva, pe cineva, în rochia mea albă cu floricele. Începuseră să mi se cunoască sânii și, dintr-o pudoare exagerată, considerând că decolteul rochiei e cam adânc, azvârlisem pe mine puloverul alb croșetat de bunica, având model cu forme de frunze în relief. Era vară, îmi era cald, dar strângeam puloverul pe lângă mine, ca într-o îmbrățișare. O îmbrățișare dorită, căreia îi simțeam lipsa.

Pudoarea nu-și avea rostul acolo, eram singură printre căsuțe, ceilalți copii își făceau jocurile undeva mai departe. Ajungea până la mine râsul lor sănătos, le auzeam vociferările, fără să înțeleg ce spun, se evidenția mai cu seamă râsul Luizei, fata care părea mult mai dezvoltată și mai „domnișoară” dintre toate, râsul ei cu toți dinții și având în ochi sclipiri care vorbeau de ispite. Mi-ar fi plăcut să râd și eu ca Luiza, să mă comport la fel de dezinvolt, dar nu știam cum poți râde fără motiv anume și mai ales cum poți râde cu toți dinții fără să lași impresia că rânjești. Luiza aduna toți băieții în jurul ei, cumva găsea o vorbă pentru fiecare, chiar și pentru cei urâți, de vreme ce făceau parte din armata ei de prizonieri. Vezi, d-aia eu n-aș fi putut fi Luiza. Și dintr-o mie de alte motive.

Părul ei era buclat, buzele groase și senzuale, trupul îi era bine dezvoltat, dar ea nu se rușina de nicio parte din el, ba, din contră, părea că vrea cu tot dinadinsul să scoată în evidență ceea ce era de remarcă. Era normal s-o adore băieții. Dar eu n-o invidiam pentru asta, pajii ei nu erau pentru mine, atâta doar, voiam să știu cum reușește. Până la urmă, cam pricepusem eu că e vorba de încredere. O încredere în sine care mie îmi lipsea. Poate că ea avea tată. Care o iubea și îi spusese că e frumoasă.

Cu toate astea, nu m-ar fi ajutat cu nimic să-i studiez metodele, oricum nu le-aș fi aplicat. Pentru mine, erau tușe prea îngroșate, indicii pentru paji. Eu preferam să mă furizez pe alei, să-mi aștept regele. Lasă că n-a venit nici acum, asta-i altă poveste! Un rege n-are nevoie de stridențe, nici să i te vâri în ochi prin orice mijloace, un rege e cel care știe și vede și simte și poate și îndrăznește. Însă, de regulă, regii au treabă, au de purtat războaie și asta le ocupă tot timpul.

Timpul. Se întorsese timpul și acum, eu mergeam pe aceleași alei, doar mult mai prăfuite, mai pline de bălării, instinctiv strângeam pe lângă mine un șal, tot ca-ntr-o îmbrățișare, simțeam o nostalgie nedefinită, un dor după ceva, după cineva, încercam să înțeleg, cu râsul de demult al Luizei răsunându-mi în auz. Amurgea, cerul semăna cu cel de atunci, iar din stânga, se auzea muzica dintotdeauna a mării.

Desen de **Ștefania PAȘCANU**, clasa a VI-a B,
Școala Gimnazială „Manolache Costache
Epureanu” Bârlad

MAMI, DĂ-MI COPILĂRIA ÎNAPOI!

Ada Mioara TIMOFTE

- Iubire! Iubire! Vreau să îți spun ce am făcut astăzi!
- Ce ai făcut, mami?
- Am sărit în niște băltoace! Un puștiuleț, cu un rucsac portocaliu, a sărit în fața mea și nu m-am putut abține!

- Ce ai făcut??
- Iubito...ce bine m-am simțit! Deși eram în rochie și cu pantofi cu toc, nu mi-a păsat de nimeni! Am sărit în mai multe băltoace, nu m-am putut abține și am râs în hohote.

Tace!
Oare ce crede copilul meu despre mine? Că am pățit ceva? Poate nu este bine că i-am spus! Era atât de multă bucurie și fericire în săriturile băiețelului, încât era imposibil să rezist acestei tentații. Super! Ispită să mă bălăcesc în noroi.

- Mami, mie nu mi-ai dat voie niciodată să fac asta! Mă prăbușesc!
- Nu m-ai lăsat să fac nici îngeri de zăpadă, nici să sparg ochiurile de apă înghețate, nici să gust zăpada.

Mi-au înghețat gândurile. Minte mea refuză să proceseze cuvintele spuse de către Andreea cu o tristețe care îmi sfâșie sufletul.

Pe atunci aveam justificările logice și corecte, îmi imaginam eu. Făcea des amigdalită și mă temeam îngrozitor să nu se îmbolnăvească. De fapt ne pregăteam la începutul fiecărei ierni pentru boală.

- Iubito, îi spuneam, copiii aceia care sar în noroi, ei sunt needucați de către părinți. Uite cât de murdari sunt! Tu ești o domnișoară curată, educată!

Adultul! Eu sunt adultul, eu decid, pentru că eu știu cel mai bine! Pentru că eu, în toate amintirile mele, sunt adult. Așa am fost educată, de la cinci ani de către bunica maternă, de către mama: sunt domnișoară este important să respect reguli de politete, de comportament în societate pentru ca să nu fac de rușine familia.

Recunosc, este extraordinar să valorific în societate manierele elegante și abilitățile pe care le am!

Dar am uitat esențialul: este o măsură în toate!
- În sfârșit ai înțeles!
- Da! Dar este prea târziu! Cum să îți mai dăruiesc bucuriile pe care ți le-am luat?

- Nu fi chiar atât de aspră cu tine! Am avut o copilărie frumoasă. Fiecare clipă, fiecare experiență a

fost o lecție care te-a transformat în adultul de astăzi.

- Dacă spui tu!
- Acum, regreti ceva din copilăria ta?

Încă îmi țin tâmpilele între palme. Adevărul este că întreaga mea copilărie a fost extraordinară. Faptul că am învățat manierele elegante, să scriu și să citesc încă de la cinci ani. Că am învățat să mă descurc cu tot ce însemna întreținerea unei case, de la șapte ani... Mi-au dat puterea să fiu adultul asumat și responsabil din prezent.

- De fapt, ai dreptate!

Ridic privirea să mă justific în fața Andreei. O văd cu ochii inimii! Este exact cât păpușa Arădeanca pentru care tata a străbătut ca un leu, jumătate de țară pentru ca să mi-o aducă.

Eram internată în spital cu pneumonie! Aveam puțin peste șase ani și l-am amenințat că dacă nu îmi aduce o păpușă mare cât mine, nu mă fac bine!

În mai puțin de trei zile, era cu păpușa la mine în salon.

- Uite, prințisorul lui tati! Îți dă tata ce vrei tu, doar să ai răbdare încă puțin și vine tata să te ia sănătoasă acasă.

O recunosc! Sunt eu la șase ani.

- Credeai că vorbești cu Andreea!

Râde cu poftă! Hohotele năvalnice îmi schimbă starea de spirit imediat. Stăm îndelung de vorbă și îmi reamintește povești fabuloase pe care le uitasem de mult. Timpul și spațiul sunt suspendate în Univers... unul paralel! Are atât de multă răbdare copilul meu interior cu mine, încât îmi sună în minte cuvintele Micului Prinț: „Copiii trebuie să fie totdeauna indulgenți cu oamenii mari.”

Există în copilărie o magie pe care o pierdem pe drumul către viața de adult.

În fiecare dintre noi există o parte a sufletului care rămâne veșnic tânără - copilul interior. Acest copil interior reprezintă sursa noastră de bucurie pură, curiozitate neîngrădită și spontaneitate.

Adesea este neglijat sau uitat în goana noastră către succes și responsabilități adulte. Cu toate acestea, recâștigarea legăturii cu această parte a noastră poate fi cheia către o viață mai echilibrată și mai fericită.

- Îți amintești acele zile pline de entuziasm și nevinovăție, când orice părea posibil și fiecare moment era plin de descoperiri și aventuri?

- Doamne câte trăsniți am putut să fac! Da, este adevărat, am respectat multe reguli, dar am avut și multă libertate.

Copilul interior este acel aspect al ființei noastre care trăiește în amintiri. El este cel care se bucură de lucruri simple precum săritul în băltoace, construitul castelelor din nisip sau joaca îndelungată afară alături de alți copii.

Cu toate acestea, odată ce devenim adulți, adesea uităm să ne conectăm cu această parte a noastră. Ne încercăm cu responsabilități, griji și așteptări sociale și uităm să ne bucurăm de lucrurile mărunte care ne făceau fericiți în copilărie.

Este timpul să redescoperim și să valorificăm aceste bucurii ale copilăriei în viața de adult.

O amintire din copilărie – oricât de simplă ar părea - poate ilustra esența bucuriei pure.

- Știi că nu am avut voie să sar în bălți!

- Uiți cine sunt!

- Ai dreptate! De aceea nu o lăsam nici pe Andreea să facă asta!

- Ți-ai proiectat propria copilărie pe cea a Andreei!

- Am greșit, nu-i așa?

- De ce nu o întrebi pe ea?

Imaginați-vă că ne luăm câteva momente doar pentru noi și ne amintim cu nostalgie de copilărie.

De ce nu am face același lucru acum? Săritul în băltoace poate fi un act liber, eliberator și revigorant chiar și pentru un adult – eu depun mărturie! Poate părea un gest mic, dar această experiență ne readuce în contact cu simplitatea și bucuria pe care le-am simțit în copilărie.

Copilul interior este mereu curios și plin de aventură. Ne întrebăm de ce nu mai suntem la fel de curioși ca adulți? De ce ne oprim să explorăm și să descoperim lumea în care trăim?

Prin valorificarea acestei calități a copilului interior, putem reaprinde flacăra curiozității și a entuziasmului pentru a explora noi domenii, pentru a ne îmbogăți experiențele și pentru a ne dezvolta constant.

Rătăcim autenticitatea și spontaneitatea. În copilărie, nu ne temeam să fim noi înșine și să exprimăm fără rezerve ceea ce simțeam. Odată cu trecerea timpului, tendința de a ne conforma sau de a ne auto-cenzura poate să ne îndepărteze de această autenticitate.

- Să ne dăm voie să fim, măcar din când în când, copii!

Redescoperirea acestei calități ne permite să trăim mai în armonie cu sinele nostru interior și să ne bucurăm de relațiile și experiențele autentice.

Ce am învățat din aceste momente pe care mi le-am dăruit alături de copilul meu interior?

Pentru a reaprinde legătura cu copilul interior și

pentru a valorifica bucuriile copilăriei în viața de adult.

Este neprețuit să petrecem timp reflectând asupra amintirilor plăcute din copilărie.

Ce activități ne făceau fericiți și entuziasmați?

Cum putem re-crea aceste experiențe în viața de adult?

- Am o sugestie!

- Una singură?

- Ai dreptate! Mă cunoști prea bine! Am o mulțime de sugestii! Încurajați-vă să fiți autentici și să vă exprimați sinceritatea. Învățați să vă ascultați inima și să fiți sinceri cu voi înșivă și cu cei din jur.

Valorificarea bucuriilor copilăriei în viața de adult poate deschide uși spre o viață mai plină de bucurie, satisfacție, armonie și echilibru.

Prin recâștigarea legăturii cu copilul interior și prin cultivarea simplității și spontaneității, ne putem redescoperi esența autentică și putem trăi fiecare zi cu mai multă conștientizare și împlinire.

Viața unui adult este o continuă provocare!

Dar merităm să căutăm acele mici bucurii și amintiri din copilărie și de a le transforma în călăuze pentru o viață adultă împlinită.

- Iubire, poți să mă ierți pentru că ți-am răpit atât de multe experiențe fabuloase, când ai fost copil?

- Mami, eu vă mulțumesc amândurora, lui tati și ție, pentru cum m-ați crescut. Este adevărat că am avut reguli de respectat, dar, privind în urmă, mi-ați dăruit o copilărie fericită. Știu că tot ce ați făcut a fost pentru binele meu.

- Ești lumina vieții mele și mă simt binecuvântată să te am alături de mine.

Să nu uităm niciodată să ne ascultăm inimile și să ne bucurăm de fiecare clipă a vieții.

Acum, exact în acest moment, oricare ar fi acesta, putem începe să ne onorăm copilul interior și să ne bucurăm din nou de frumusețea pură a vieții!

Andreea CUZU, clasa a X-a AP,
Liceul Pedagogic „Ioan Popescu” Bârlad

Silviu MAN

Născut pe 1 iunie

Prima mea amintire legată de acea zi este despre o dimineață însorită, când mama și tata au intrat deodată în camera mea și... au început să cânte! „Mulți ani trăiască, mulți ani trăiască... Laaaa muuuulți aaaani!” Iar în mâinile lor era un tort frumos, cu multe culori... dulciuri înșirate pe el și patru lumânări aprinse. Nu știam ce să fac! Dar am aflat curând! Era ziua mea! Ziua mea de naștere, 1 iunie! M-am ridicat din așternut și, ajutat de ai mei, am stins cele patru flăcări de lumânare. Apoi am coborât în living. Mama pregătise deja hainele mele, niște haine noi, pe care nu le mai purtasem până atunci. Pe masă erau o mulțime de dulciuri și gustări. Tata zice ca e pentru o surpriză. Mai pe după-amiază. Acum trebuie să mâncăm și apoi ieșim în oraș. Nici nu mai știu cum am înfulecat felia mea de tort. Restul... la frigider, pentru mai târziu. Da' ce e mai târziu? Nu-ți spunem, e surpriză!

Ne îmbrăcăm și plecăm. Pe drum o tot întrebam pe mama unde mergem. Ssssst! Și asta e surpriză. O să văd eu mai târziu! Acum trebuie să am răbdare. Iar când am ajuns, tata m-a luat în brațe iar mama mi-a acoperit ochii cu palmele. Iar când am putut vedea... Grădina zoologică! Grădina zoologică! Cu o mulțime de alei care ne duceau către o mulțime de animale. Care mai de care! Urși, maimuțe, păuni, lei, tigri, o cămilă, cerbi, un vultur uriaș. Mama mi-a cumpărat o înghețată, tata a venit de undeva cu vată pe băț. Râdeam și săltam în brațele tatei, când mă ridică sus, și mai sus, ca să văd cum vulturul își întinde aripile uriașe sau cum ursul se ridică pe picioare și parcă ne făcea din mână!

Când am ajuns acasă, era târziu după-amiază. Nu știu de ce, dar mami a intrat prima în casă, iar tata m-a ținut ceva timp prin curte. Dar când am intrat și noi în casă... iată marea surpriză! O mulțime de copii, prieteni sau vecini, colegi de... cămin, cu toții acolo cântând „Laaa muuuulți aaaani!”

Ne-am distrat, ne-am jucat, am mâncat tort și prăjituri, tartine și fructe, am cântat. O mulțime de cadouri, pachetele multicolore, erau adunate în mijlocul casei. Ne-am adunat cu toții acolo și le-am deschis pe rând. A fost extraordinar! Am petrecut așa câteva ore și tare mult aș fi vrut să nu se mai termine.

Copiii au plecat. Eu am rămas cu o grămadă de cadouri deschise. Mama a strâns de pe masă apoi s-a așezat lângă tata. Tata a luat-o în brațe și a sărutat-o pe

frunte. Am venit și eu la ei. M-au sărutat pe rând, câte unul pe fiecare obraz, apoi m-am culcușit în brațele lor.

Înainte să adorm, i-am auzit vorbind. Despre cum voi crește și voi merge la școală. Despre cum mă vor învăța să mă îmbrac, să mă îngrijesc. Despre liceu și apoi facultate. Și despre prima întâlnire. Cu o fată! Chiar și despre prima bere băută la terasă, împreună cu tata. Și despre multe altele pe care nu am apucat să le aud. Pentru că, legănat în brațele mamei și mângâiat de mâinile tatei, am adormit și am uitat de mine.

Acea a fost cea mai fericită zi din viața mea. Acea incredibilă și binecuvântată zi. Ziua de care îmi amintesc cu cea mai mare bucurie. Ziua în care m-am născut. Ziua de 1 iunie!

*
*   *
*

Prima mea amintire legată de acea zi este despre urletele îngrozitoare pe care le auzeam de dincolo de ușa camerei în care dormeau ai mei. Deși eram îngrozită, speriată, am apăsat clanța aceea ruptă, ruginită și am deschis ușa. M-am oprit în prag! Nu am îndrăznit să pășesc în cameră.

Tata stătea în picioare și se clătina, cu mâinile adunate la ceafă. Urla din toți rărunchii și se înclina amenințător către mama. Prăbușită pe pat, mama își acoperise chipul cu mâinile și plângea înăbușit. A încercat să spună ceva, dar atunci tata a urlat din nou, i-a înfipt o mână în păr mamei, a răsucit-o de câteva ori, și-apoi, a lovit-o din nou cu pumnul. Pe urmă, a aruncat-o înapoi pe pat, ca pe o păpușă din cârpe. S-a întors către mine și a urlat din nou. M-a prins de mână și m-a aruncat pe pat, lângă mama. Printre dinți, a șuierat un cuvânt pe care nu pot să-l uit: cățea!

Când a ieșit din cameră, în urma lui am rămas noi și un miros îngrozitor. Mai târziu, am aflat că așa miroase ura. Și vinul ieftin, de la crâșmă din cotul străzii noastre. Am stat așa preț de jumătate de oră. Până când, din cealaltă cameră am început să îl auzim pe tata cum sforăie. Apoi, mama s-a ridicat, a deschis un dulap și a început să adune niște haine în câteva sacoșe. S-a dus în pragul ușii, s-a aplecat și a stat așa, ascultând. Când s-a întors către mine și s-a aplecat să mă ia în brațe, i-am văzut pentru prima dată chipul, după întâmplarea

recentă. Ochiul stâng era umflat și colorat, ai fi zis, în toate culorile curcubeului. Buzele îi erau crăpate și în colțul gurii i se ivea un firicel de sânge. Vorbea greu, se ținea cu mâna de obraz. Dar am înțeles că trebuie să plecăm în liniște. Să nu se trezească tata.

În seara aceea, am tras la o soră de-a mamei. Îmi amintesc cum m-a luat în brațe și m-a dus în bucătărie. Pe masă erau niște prăjituri. Cubulețe mici, pufoase, acoperite cu cremă de ciocolată. Puteam să le mănânc pe toate. Ia și mănâncă, fetița mamei! Mai are încă pe atâtea. Nu-i nimic dacă le mănânc pe toate, doar era ziua mea, nu? Apoi mi-a descâlcit părul, m-a pieptănat și mi-a împletit două codițe. M-a spălat pe față, pe mâini, pe picioare. Și apoi am mers în camera mare. După ce am mâncat, mama a scotocit într-o sacoșă de unde a

scos o cămașă de noapte. Așa zicea că se numește. Era a ei, de mult timp. M-a îmbrăcat cu ea și m-a culcat în camera care dădea dinspre bucătărie către o verandă. Să dorm, că a fost o zi ...

Nu am adormit decât târziu. Auzeam vocea mamei din cealaltă cameră. Uneori înceată, alteori furioasă. De fiecare dată întreruptă de suspine. Mătușa mea o îmbărbăta. Încearca să îi aline suferința. Însă, de fiecare dată, mama spunea că nu! Nu mai vrea! Fie ce-o fi, ea nu mai vrea.

În cele din urmă, obosită și speriată, am adormit cu gândul la ziua care va urma. Și la ce ne va aduce acea zi. Pentru că această zi, această incredibilă și blestemată zi, de care am încercat de multe ori să uit, fără succes, a fost ziua în care m-am născut. Ziua de 1 iunie!

Mama-natură

Mama natură este minunată
Și anotimpurile sunt frumoase,
Că-s friguroase sau că-s călduroase,
Dar primăvara-i binecuvântată.

Vin zile după zile luminoase
Iar ghiocerii izbucnesc deodată
Și pajiștea de mei e invadată
Nici urșii nu mai trag la aghioase.

Uitate-s învrăjbirile de gheață,
Când se trezesc primulele la viață
Și inima e-n prag de sărbătoare.

În pomi e iarăși cânt și veselie
Și-n jur este deplină armonie,
Iubirea însăși are chip de floare.

De ziua ta

De ziua ta, iubită mamă,
Vin, ca-n genunchi, să-ți sărut mâna
Ești Sfântă ca icoana-n ramă,
Ca, de pe un mormânt țărâna.

De ziua ta-ndrăgită soră
Vom sta de vorbă noaptea toată
Până în prag de auroră
Cum am mai stat și altădată.

De ziua voastră, dragi copile,
Ce-mi înfloră-ți în grădină,
Mă rog la Cel de Sus de zile
Să vă fac viața mai senină.

De ziua ta, om drag de-o viață,
Surâs gingaș de primăvară,
Lumina mea pe drum de ceață
Și plânsetul din călimară,

De ziua ta îți sunt sclav ție
Din zori de zi până la cină:
Un an de zile-mi ești soție,
Măcar o zi să-mi fii regină.

Cântecul nopții

Îmbătută-i noaptea de lumini,
Cânturi multe zămislite-n sferă
Iar pe boltă înfloriții crini
Umplu lumea largă de mistere.

În luceferi izvorăsc fântâni,
Dinspre rai un blând zefir adie
Și-n cavatul argintatei stâni
Prinde viață dulce melodie.

E balsam pe sufletul rănit,
Cânt duios ce urcă până-n stele,
De-amăgiri și suferinți hrănit,
Izvorând și-n lacrimile mele.

În clepsidră clipele se scurg
Și mă rog asemeni unui cleric,
Implorând pe astrul Demiurg
Să-mi astâmpăr setea de-ntuneric.

Printre aștri și eu un pulsar
Pentru lumea care va să vină:
„Sorb în mine flăcări ce răsăr
Și visez din propria Lumină”.

8 Martie

Mulier res sacra homini.
(Femeia este ceva sfânt pentru om)
SENECA

Femeia-i cântul din livadă
Ce-l zice pasărea în mai,
E taină, înger sau monadă
Norocul ce în viață-l ai.

Femeia-i mai cu seamă dorul
Ce-aduce raiul pe pământ
Și, când își leagă odorul,
Ea lacrima-și preface-n cânt.

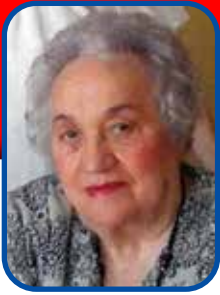
Ea e izvor de poezie
Și inimii îi e balsam
E-a căsniciei trăinicie
Și mărunțelul dragostei în ram.

Femeia este-o sărbătoare,
E-al fericirilor ulcior,
De-aceea-i dăm în dar o floare
Și-un fin și tandru mărtisor.

Petruș ANDREI

TAINЕ DIN CULISELE VIEȚII...

(Doar copilăria nu are taine)

Prof. Alexandrina PASCAL

„NICI ZEII NU SUNT FĂRĂ DE PĂCATE.”

Este un adevăr al vieții faptul că **doar copilăria nu are taine**, fiindcă ea este vârsta bucuriei și a inocenței. Singurele taine știute de copil sunt cele din lumea basmelor, ascultate în poala bunicii sau la culcare, când mama își adoarme puiul. Și puiul de om crește, devine tânăr, matur, apoi senior și viața îl face să treacă prin experiențe, unele știute, altele menite să fie taine personale, trecute sub tăcere.

Se zice că viața este un teatru pe scena căruia fiecare om își joacă propriul său rol, dar ceea ce nu trebuie văzut rămâne în culise. Uneori, chiar peste ani, soarta ne face surpriza de a afla întâmplări neștiute care contrazic ceea ce știam fiindcă nu întotdeauna adevărul este fundamental, viața maschează uneori adevărul.

Sunt taine care nu se cade a fi făcute public, unele jenante, altele periculoase și atunci ele sunt păstrate „în culise”. Multe adevăruri tănuite sunt descoperite în timp, și după natura lor ne bucură sau ne dezamăgesc. Și eu am trăit o asemenea stare când am avut ocazia de a avea acces la informații nepermise în trecut. Vreau să vi le împărtășesc și dumneavoastră.

TATĂ ȘI FIU – COLEGI DE BANCĂ ȘI... COMPLICI!

Într-o lectură am găsit o întâmplare nostimă care m-a amuzat și fiindcă abordează relația elev-profesor, m-a făcut să mă gândesc că oricât de exigenți am fost cei care am slujit la catedră, nu se poate ca în lunga noastră carieră să nu fi fost un elev destul de isteț care să anuleze vigilența noastră.

Întâmplarea este povestită de Grigore Băjenaru, despre perioada când era student al renumitului profesor de „Estetică literară și literatură română” – MIHAIL DRAGOMIRESCU, îndrăgit de toți sub numele de „Conu’ Mihalache”. Era respectat pentru bunătatea, sufletul ales, cumsecădenia și bunăvoința sa, dar mai ales pentru faptul că era spiritual.

Povestitorul evocă cu nostalgie anii de studenție, când la cursul de „Estetică” cel mai bun coleg i-a fost... tatăl său, fiindcă la 45 de ani seniorul era student la „Facultatea de Litere”, era în anul al III-lea, iar fiul era în anul I, ambii studenții lui Conu’ Mihalache.

Renumitul profesor ținea cursurile cu toți studenții celor trei ani, pe cicluri, așa se face că s-au pomenit

împreună, tată și fiu, la examenul de „Literatură română”. În drum spre examen tatăl îi mărturisește fiului, jenat, că nu a avut timp să citească „Critica științifică și Eminescu” iar feciorul îi explică, în mare, ideea fundamentală a subiectului și se amuză „că doar nu ți-o da chiar asta”.

Și să nu mai zici că viața nu-ți joacă feste! Fiindcă cei doi „colegi” și-au ales o bancă pe la jumătatea sălii, și-au pregătit foile și călimările, locul era strategic și erau siguri că au toate șansele să se descurce. Numai că sosirea profesorului cu droaia de asistenți și problemele organizatorice au cam răsturnat situația. La strigarea apelului, profesorul s-a cam mirat când a văzut doi colegi din două generații, s-a amuzat când a auzit că este „Tatăl și fiul”, a făcut o glumă întrebând: „Unde-i Sfântul Duh?” și îi desparte din bancă, poftindu-l pe tată în banca a doua. Era convins că tatăl voia să-și ajute fiul. Și... catastrofă, culmea ghinionului, subiectul rândului doi, unde stătea tatăl, era tocmai cel despre care bătrânul nu citise. Mai speriat a fost fiul, în capul căruia se învârteau toate roțițele și căuta soluții pentru a-și ajuta tatăl.

Se pare că în împrejurări extreme îți vin idei

salvatoare, fiindcă fiul a făcut o fițuică cu răspunsurile la subiect, a făcut-o ghemotoc în podul palmei, s-a ridicat și a pornit spre catedră pentru a-i cere profesorului o lămurire, dar pentru a nu deranja mergea pe vârfuri și se sprijinea de fiecare bancă. Ajuns în dreptul tatălui, i-a pus din mers fițuica, discret, în timp ce se sprijinea de bancă, lângă călămară și a mers mai departe spre catedră, unde a cerut profesorului o lămurire.

Fițuica a ajuns unde trebuia, bătrânul „a știut” subiectul, fiul a fost fericit, iar profesorul și „grămada” lui de asistenți au vegheat pentru desfășurarea corectă a examenului.

Nimeni n-a știut acest „amănunt” până peste ani, când a fost povestit chiar de „infractor”, dar prea târziu pentru a fi pedepsit.

Meditez și mă întreb: oare noi, cadre didactice, străjeri care am păzit ordinea, disciplina, corectitudinea și cinstea, oare de câte ori fără știrea noastră, vom fi fost „păcăliți” de elevi aparent naivi?

SECRETE DESCONSPIRATE DIN DRAMATURGIA LUI VASILE ALECSANDRI

Inspirat din realitățile vieții, tarele sociale, ignoranță și lăcomie (toate vin la pachet), Vasile Alecsandri a realizat un personaj unic – Chirița („În provincie”, „În Iași” și „În balon”).

Dar extraordinara comedie are tainele ei de culise, dezvăluite de Constantin Gane, strănepotul boieroaiței care l-a inspirat pe autor.

Modelul din viață care l-a inspirat pe Alecsandri a fost boieroaița Anastasia Greceanu, descendentă din familia Balș. Și nu era deloc ridicolă. Soția lui Gheorghe Greceanu, agă de Suceava, nu avea nici unul din defectele personajului ridiculizat, era o femeie așezată, bună mamă și soție, gospodină exemplară.

Și ne întrebăm atunci, de unde această răsturnare de situație, a existat un motiv ținut secret? Răspunsul este: da, o ofensă personală adusă autorului, tot o taină care a fost păstrată în culisele vieții pe care timpul a scos-o la lumină, prin mărturiile strănepotului. Vasile Alecsandri a fost pretendent la mâna Aristiței, una din fiicele boieroaiței, dar a fost refuzat. Jignit, s-a răzbunat și în comedia – pamflet a ridiculizat familia, ba chiar a și inclus personaje cu numele reale ale copiilor boieroaiței: Aristița, Calipsița și Guliță (Gheorghe).

Cortina vieții s-a ridicat de pe acest secret iar noi zâmbim și ne bucurăm de faptul că dintr-o neînțelegere personală s-a născut o perlă literară.

SECRETELE HUMULEȘTEANULUI

În copilărie năstrușnic și „plin de incuri”, jovial și mereu binedispus la maturitate, povestitor și suflet mare – așa a fost Ion Creangă. Viața lui a fost ca o carte deschisă, fără prefăcătorie, intrigă sau taine de care să se rușineze. Dar farsele, întâmplările de un umor negru s-au consumat după moartea lui și totuși el este cel care le-a provocat. Paradoxal, dar veți vedea că și post mortem a fost năstrușnic.

Politicienii vremii au susținut că l-au apreciat, că au vrut să-l atragă în politică și alte favoruri, dar cât este de adevărat știm din biografia sa, din faptul că a fost nevoit să deschidă un debit de tutun pentru a se întreține și a locui în bojdeucă – o miniatură ca-n povești. Iar el era o creatură mare precum acei monștri simpatici din „Povestea lui Harap-Alb”. Dar oricât de mică a fost bojdeuca, tot a fost loc și l-a găzduit pe „Bădița Mihai”, acolo a fost locul unde s-au scris pagini memorabile.

A trecut în eternitate la cumpăna dintre ani, când glasuri cristaline de copii colindau la geam, dar șotii tot a continuat să facă. A cauzat niște situații ridicole, despre care, în mod sigur, politicienii ar fi vrut să fie trecute sub tăcere.

Am spus că bojdeuca era foarte mică, cu o ușă îngustă, Creangă era un adevărat colos, așa că sicriul nu încăpea pe ușă. Pentru a putea fi scos din casă au fost nevoiți să dărâme peretele dintre geamuri, pentru a degaja un spațiu care să permită scoaterea mortului din casă.

Și asta nu e tot... Suntem pe 2 ianuarie 1890, ger cumplit, gheață, lunecuș și bojdeuca este în cartierul Țicău, în vale. Pentru a ajunge la șosea trebuie să urci o pantă abruptă, așa că sicriul trebuie dus până la șosea, purtat pe umeri. Gheața-i mai lunecoasă decât sticla,

cei care poartă sicriul nu se pot echilibra, scapă sicriul de pe umeri și mortul se rostogolește în zăpadă. L-au recuperat, l-au pus înapoi în coșciug și cu multă trudă îl duc la locul de veci. De fapt nici loc de veci nu avea, Nicolae Gane - primarul lașului, i-a donat din partea Primăriei loc de veșnică odihnă.

Bineînțeles că politicienii vremii nu au fost onorați de acest „haz de necaz”, dar noi, știind cine a fost cel căruia i s-au întâmplat aceste întâmplări nostime, zâmbim, așa cum am zâmbit și când i-am citit opera, și gândim: parcă însuși diaconul nonconformist a fost regizorul acestor întâmplări!...

TRIUNGHIUL EMINESCU-MAIORESCU-CARAGIALE

Se pare că deși fiecare în parte a fost o valoare și imaginea publică a colaborării lor a afișat amicitie, adevărul a fost altul. Știm cu toții destinul trist al „Luceafărului” și nefericirea în care și-a trăit ultimele zile ale vieții. Știrile din presa vremii informau că Maiorescu, vocea numărul unu a culturii în epocă și sufletul „Junimii” i-a fost îndrumător și „sprijin”. Există o scrisoare în corespondența lui Maiorescu care chiar impresionează. Poetul era bolnav și internat în străinătate și Maiorescu, amical, îi promitea sprijin material și susținere. Ba mai mult, îl degreva de orice grijă legată de tratament și întreținere pe o perioadă de „cât va fi nevoie”, timp pe care și-l va petrece la Conacul lui Rosetti, la Solești. Acolo exista o imensă livadă de nuci care degaja un aer încărcat cu iod, o adevărată terapie naturală, un peisaj de basm și o climă blândă – balsam sufletesc pentru un suflet chinuit.

Impresionant! – dar oare ce spun „culisele”? Adevărul este că nu există nici un document care să confirme faptul că această promisiune a fost onorată în realitate. Dacă citim „Un Dumnezeu rănit” de Laurian Stănescu realizăm ce înseamnă ipocrizia și „adevărul de fațadă”. Felul cum a fost manipulat pentru a-i distruge viața personală, promisiunile neonorate și lipsa de sprijin când era bolnav și fără posibilități de trai, precum și dezinteresul pentru ultimele lui clipe de viață, alături de funeraliile modeste sunt dovezi care ies din „culise” pentru a mărturisi adevărul.

Scenariul vieții poetului, rămas mărturie în documente conduce la concluzia că soarta a făcut ca întâlnirea lui Maiorescu cu Veronica Micle să aibă loc într-un moment nefericit care a avut grave repercursiuni, peste ani. Veronica, copilă de doar 15 ani,

a fost martoră într-un proces defavorabil lui Maiorescu, iar acesta i-a păstrat resentimente și la momentul oportun s-a răzbunat, afectându-l și pe Eminescu. S-a opus căsătoriei celor doi iar sprijinul promis poetului nu s-a materializat niciodată.

Misterele firii umane și ale vieții își spun cuvântul și când intră în relația lor Caragiale, valoros ca om de cultură, dar în viață „grecul era ranchiunos”. A fost o înfruntare de orgolii, există multe variante, clar este doar faptul că a strecurat îndoiala între „Bălăuca și Eminul meu iubit”. Deci, nu întotdeauna totul este așa cum pare.

FIICELE EVEI – MISTER PENTRU ETERNITATE

Adevărurile vieții, exprimate în creațiile populare, sunt expresia cea mai pură a realității, dovedită de faptele de viață. Un cântec popular, mai mult o parodie, spune:

„Femeia, femeia, cu ea să nu pui,
Că, fraților, femeia e dată dracului!”

Exprimarea poate avea mai multe conotații, fiecare poate interpreta după modul în care a cunoscut femeia. Adică: poate fi atât de isteță încât „cu ea să nu te pui” sau atât de rea încât „e dată dracului”. Fiecare este liber să interpreteze după felul personal în care a cunoscut femeia, dar ce ziceți, oare n-am putea accepta faptul că întruchipează ambele însușiri? Oricum povestirea care urmează susține această idee despre femeie, indiferent de epocă, etnie sau orânduire socială.

Imaginea unei femei, extraordinar de ingenioasă, devotată și curajoasă, a cărei inteligență a fost greu de egalat, cea a cărei „secret” a fost ascuns în culisele istoriei, poate fi admirată în tabloul lui Daniel Rosenthal – „România revoluționară”. Este româncă, la origine englezoaică, Mary Grant – de fapt Maria Rosetti, soția lui Constantin Alexandru Rosetti, naturalizată româncă prin căsătorie, sora lui Effingham Grant, celebru constructor al podului din București, care-i poartă numele. Secretul ei chiar că a stat ascuns după cortina istoriei.

Căsătorită cu revoluționarul C.A. Rosetti, se alătură revoluționarilor de la 1848. Când soțul ei și ceilalți revoluționari au fost arestați și urcați pe o corabie turcă pentru a fi exilați, Maria, deghizată în țărancă și cu copilul în brațe, cere voie supraveghetorului să-și sărute soțul de rămas bun. I s-a dat voie, dar în timp ce-l săruta i-a strecurat în gură un bilețel care conținea informații despre data, ora și locul operațiunii prin care condamnații trebuiau să fie eliberați. Ingeniozitatea și curajul Mariei i-a salvat.

Impresionat, pictorul Daniel Rosenthal a pictat-o în tabloul amintit: o țărancă oacheșă, îmbrăcată în ie, cu maramă pe cap și tricolorul pe umeri. Tot ea a fost model și pentru tabloul „România rupându-și cătușele pe Câmpia Libertății”.

Curajul ei și consecințele la care s-a expus ținând cont de circumstanțele în care s-a petrecut întâmplarea chiar merită să fie un secret, o taină din culisele vieții, dar dovedește și zicala... „cu ea să nu te pui!”

UN ADEVĂR GENERAL VALABIL

Altă „Evă” și altă taină în negura trecutului. Multe legende au trecut în uitare, dar redescoperite se raportează la adevăruri eterne, în special cele legate de femei.

Formula cu care s-a caracterizat genul feminin a fost „sexul slab”, cu toate că documentele din cele

mai vechi timpuri vorbesc despre poziția superioară a femeilor și influența lor în viața socială. Femei vestite, femei faraon, metrese sau confidente – unele au dezlănțuit războaie, altele au rezolvat probleme de stat. Culisele vieții depozitează multe întâmplări, una dintre ele chiar dacă are o atmosferă de poveste și este un secret al istoriei, are finalul moralizator.

Se zice că, în 1140, Conrad al treilea atacă ținutul Wainsberg și iese victorios. Hotărăște să elibereze doar femeile care sunt libere să plece, dar nu au voie să ia cu ele decât atât cât pot căra în spate. Și atunci fiecare femeie și-a cărat bărbatul în spate fiindcă li se permitea acest „bagaj”. Impresionat, regele Conrad și-a ținut cuvântul și le-a dat libertatea.

Taină păstrată în culise sau legendă, oricum povestirea evidențiază un adevăr general valabil în viață, indiferent de locul și timpul când se întâmplă. Fiindcă nu puține sunt cazurile în viață când femeia are un asemenea destin: toată viața să care bărbatul în spate și copiii în brațe...

Stimate cititor,

Lecturile inspirate din fapte de viață, pentru cititor, nu sunt doar o informație, sunt și o concluzie din care se poate trage o învățătură. Unele interesante, altele amuzante, noi trebuie doar să știm să le selectăm pe cele care transmit un mesaj, alese de fiecare după preferințe. Oricum, informațiile literare transmit o idee generală: viața însăși este un mare mister care în totalitatea lui este alcătuit din mici „taine”, pe care timpul (care înseamnă eternitate) le depășește și atunci sunt date uitării.

Știința, ajutată de inteligența umană, descoperă tainele din culisele vieții chiar dacă ele s-au consumat în urmă cu multe milenii, așa cum ar fi taina statuilor din Insula Paștelui, construcții impozante ale Imperiului Roman sau mistere ale vechilor imperii. Aceste informații „ascunse” de timp pot fi aflate de cei interesați de la posturile de televiziune cu program informativ, dar pentru toți stau la îndemână lecturile literare asemenea celor care v-au fost prezentate în articol.

Vă îndemn să vă amuzați citind tainele altora, dar, hai să ne gândim fiecare: CARE NE SUNT TAINELILE DIN PROPRIA VIAȚĂ?

Să-și răspundă fiecare, lui însuși.

Să ne amintim de jocurile copilăriei

Daniela Tudorița TEODORU

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială

„Educația copiilor noștri va fi mult mai bună dacă aceștia vor adormi citind o carte.”

Octavian Paler

Bine ne-am regăsit, dragii mei!

Se apropie ziua de 1 Iunie, Ziua Copilului, ziua amintirilor, ziua bucuriilor. Cine nu profită de această zi, indiferent de vârsta pe care o are?

Înaintarea în vârstă nu înseamnă numai dezavantaje. Are și foarte multe avantaje. Și aici mă refer la timpul liber, liniștea interioară, grijile nu mai sunt atât de multe, putem călători mai mult, putem face activități plăcute etc.

M-aș opri la activitățile sportive pe care le puteți face împreună cu nepoții, asumându-vă încercarea de lucruri și roluri noi.

Când mă refer la activități sportive, nu mă refer la sporturi grele, mersul la sală..., mă refer la activitățile pe care le puteți face cu nepoții dumneavoastră. Începând de la a le povesti care erau jocurile din vremea copilăriei dumneavoastră până la povestiri și amintiri care v-au marcat plăcut într-o anumită perioadă a vieții. Cei mici abia așteaptă, după cum o parte dintre dumneavoastră știți, să petreceți timpul cu ei, implicându-vă în fel și fel de activități distractive. Observ și aud multe discuții cum ar fi: „Copilul meu nu merge în parc decât cu buni...” sau: „Întrebările pe care le pun cei mici bunicilor sunt mult mai îndrăznețe.”

Implicându-vă în creșterea și educația celor mici îi puteți ajuta enorm de mult, începând de la reducerea timpului petrecut pe telefon, tabletă, la calculator, devenind mai comunicativi, integrându-se mai ușor, împărțind jucăriile și nu numai cu alți copii etc.

Ajutați-i în a avea plăcerea și dorința de a atinge o carte, de a o citi. Să le citiți povești frumoase, respectând intonațiile, căci numai așa reușim să le dezvoltăm imaginația, vocabularul, să le dezvoltăm trăiri și câte și mai câte!

Leșiți cu ei în parcuri, implicându-vă în jocurile lor. Învățați-i jocurile copilăriei dumneavoastră: *Șotron, Rațele și vânătorii, Țară, țară, vrem ostași!* etc.

Implicându-vă în aceste activități, vă ajutați și pe dumneavoastră făcând anumite exerciții fizice necesare vârstei. Nu mai zic de starea psihică pe care v-o creați!

Toate cele de mai sus relatate pot fi făcute numai cu implicarea fizică a dumneavoastră și nu stând pe bancă, dând comenzi: „Stai cuminte!”, „Nu fă aia...”, „Nu striga!”, „Nu te murdări!”... Sau replici din partea

dumneavoastră: „Dacă au făcut copii, să și-i crească!”. Ce să înțelegem? Că nici ca părinți nu ați fost implicați prea mult?

Cunosc bunici foarte dedicați nepoților și mă emoționez când îi aud că zic că efectiv nu-și simt vârsta pe care o au de când au grija lor. Nu mai au timp să se gândească la singurătate, la dureri sau alte nevoi. Că sunt într-o continuă mișcare, și asta le dă sănătate și o stare de bucurie imensă.

Sfatul meu este să lăsați „copilul din dumneavoastră” să iasă la suprafață și să nu vă jenați când uneori simțiți nevoia să vă manifestați ca niște copii!

Aceste „ieșiri” sunt normale, sănătoase și binevenite.

Vă doresc multă, multă sănătate.

Nu uitați să fiți buni!

Cu drag, Daniela

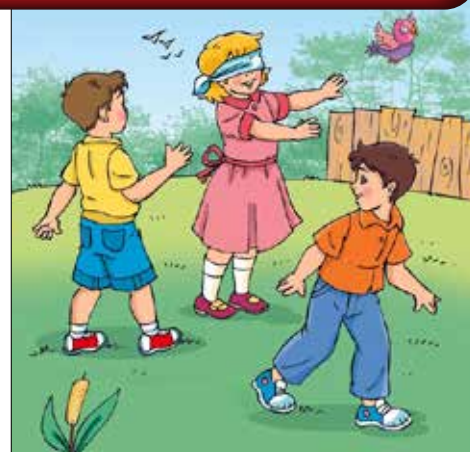
Permiteți-le copiilor să fie fericiți în felul lor, căci ce altă modalitate mai bună vor găsi?

Samuel Johnson

DE-A BABA OARBA

Gheorghe ENĂCHESCU

REGRETUL BUNICILOR

- Vezi ce drăgălași
Sunt cu toții ? ...
- Mai bine-ncepeam
Întâi cu nepoții ...

DIVIZIUNEA MUNCII

Alex șterge canapeaua,
Teo curăță covorul,
Iar bunica, bând cafeaua,
Păzește televizorul

CADOUL BUNICULUI

Sania, nepoate,
Ți-am reparat-o brici !
Merge ca pe roate
Ia-m pus noi tălpi ...

GRIJĂ ÎN PLUS

Părinții sunt îngrijorați
Copilul lor a dat în boală.
Din nou au fost avertizați,
Că-i cel dintâi la școală ...

ÎMPĂCAREA TENDINȚELOR

În lumea „bună”,
Copiii să fac
Cu aripi de înger
Și coarne de drac ...

APROPO DE ASCULTAREA TELEFOANELOR

Ai fost ascultat an-vară ?
Ce mare scofală !
Pe nepoatele-mi le-ascultă
Zi de zi ... la școală.

SCHIMBĂRI DE TACTICĂ

Când eram mici pe maidane
Vedeam cum se juca țurca.
Astăzi mari, pe stadioane,
Vedem jocul ... de-a pițurca.

SFÂNTUL EXAMEN

Când auzea-ntrebarea clară
(Ce cruce își făcea studentul !).
Dădea răspuns așa-ntr-o doară
(Să-și facă cruce și-asistentul).

PROBLEME STUDENȚEȘTI

Nu-i dă inima impulsuri
Ca să „curgă” pe la cursuri ...
... De ce-a auzit e frică
Dacă nu „curge” ... pică !

AIURELI LA CIRC

Vulpea - bufonul
Implora spășită,
C-o voce șoptită :
- Scuzați pardonul !

TRAVEȘTI

E pricâjit și trist,
Dar dur e în privire;
E câine polițist
Sub acoperire.

DIN GEOMETRIE

Careul ăsta, frățioare,
M-a dezamăgit profund:
Oare ce merit are
De se dă așa rotund ?

REINTERPRETARE

Unui vechi proverb un nou
Înțeles i-aș căuta:
Cine fură azi un ou,
Mâine cloșca va fura.

CURAJ

Când am fost în Africa,
Am găsit un leu în junglă ! ...
- Și-a luat-o, deci, la fugă ...
- Nu. L-am pus în pungă.

MENIU

Dimineața, pe la șapte,
Eu mănânc pâine cu lapte,
Pe la prânz mănânc papara
Și gem seara.

PESCARUL LENEȘ

S-a dus la pescuit la râu
În loc ferit de zgomote și glasuri
Și-a prins, așa, într-un târziz,
Un somn frumos, cam de vreo patru
ceasuri.

ÎN ALTE ROLURI

Cățelușa, Manelușa,
Se gudură pe lângă Nușa,
Iar cățelul, Manuelul,
Îi miroase portofelul.

PARAȘUTISTUL

Bine ai aterizat,
Dar m-au cam trecut fiori.
Ești și tu puțin stresat:
Parcă ai căzut din nori !

MARINĂ

Cânta un matelot la proră
Și căpitanul l-asculta,
Trăgând la lanțul de ancoră
Cu pistol de mucava.

LA MIJLOC DE CODRU DES

Se-nalță rugi spre cer
În mijloc de pădure :
Îi rupe-un pui de jder
Ca să mănânce mure.

OCUPAȚIE

Am primit cadou o sfoară
Și toată ziua sforăiesc,
Când mă culc, eu sforăi iară
Și sforăi până mă trezesc.

UN FOTBALIST DISCRET

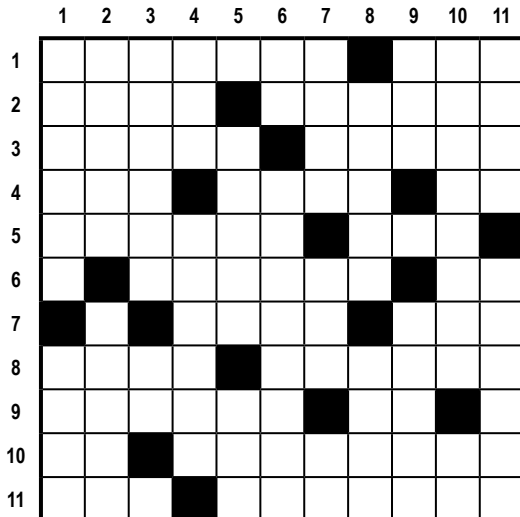
Ești de gașcă, ești cuminte
Și îți vine acest rol
Și, din cât mi-aduc aminte,
Tu nu dai de gol ...

CONTRAST

Cunoscuți-s de-ai lor fani,
Că joacă fotbal pe bani.
El, însă, este alt gen:
Joacă fotbal ... pe teren.

COPII...

ORIZONTAL: **1)**Înfierile unor copii ■Personaj feminin din „Duduia Margareta”, de Mihail Sadoveanu. **2)** Soția cuiva considerată în raport cu părinții soțului ■Liric rus, autorul poeziilor „Hai cântă-mi, soră, cântecul pe care”, „Anna Sneghina”, „Scrisoare mamei” și „Scrisoare de la mama” (Serghei). **3)**Cod ■Cea de-a patra soție a lui Octav din schița omonimă a lui I.A. Bassarabescu (Popescu). **4)** Măriuca alintată ■Tânărul care confundă pe Veta cu Zița din comedia „O noapte furtunoasă”, de I.L. Caragiale ■Olga Tănăsescu. **5)**Autorul romanului autobiografic „M-am făcut băiat mare” (Nicuță) ■Copil mic. **6)**Suavă voce în lirica noastră feminină, autoarea poeziilor „Testament pentru fata mea”, „Copilul meu, să nu mă cauți” și „Copilăria mea” (Magda) ■Persoană de seamă. **7)** Arbust de munte (var.) ■Dușmănie. **8)** Alexandru cel mic ■Fratele soției mele. **9)**Îmbrăcămintă femeiască ■Cămăși cu flori și râuri. **10)**Localitatea unui celebru vrăjitor ■Personalitate marcantă a scenei contemporane, interpretul regizorului Paul Manu din pelicula „Un film cu o fată fermecătoare” (Ștefan). **11)**Bătrânul călugăr din romanul „Cinci prieteni” al lui Damian Stănoiu ■Frate, după mamă, al lui Ion Vodă cel Cumplit, fiu al lui Petrea Gânj și al Calomfirei din romanul „Șoimii”, de Mihail Sadoveanu.

VERTICAL: **1)**Fiica lui Nicolae Pătrașcu Vodă (m. 1646) ■Fiul lui Alexandru Lăpușneanul, domn în două rânduri, numit și Tiranul. **2)**Femeie care îngrijește și alăptează copilul unei

alte femei ■Copii mici (pop.). **3)**Copii rămași fără părinți ■Eusebiu Camilar. **4)**Pom din familia rozaceelor, cu flori albe sau roz și cu fructe comestibile ■Scriitor moldovean, inițiator al învățământului și al teatrului la Iași, autorul poeziilor „Copilul vânător”, „Fiicele mele Eufrosina” și a fabulei „Țăranul și fiii lui” (Gheorghe). **5)**Erou al legendei „Dan, căpitan de plai”, de Vasile Alecsandri, tatăl Fulgăi, o fată frumoasă „și naltă-i e făptura”, ce poartă la brâu „un paloș și pe grumazi o salbă” ■Fiul lui Glanetașu și al Zenobiei din romanul omonim al lui Liviu Rebreanu. **6)** Sfârșitul copilăriei! ■Soldați din corpul de elită al vechii infanterii turcești numiți de Mihai Eminescu în „Scrisoarea III” „copii de suflet ai lui Alah”. **7)**Poet din Cluj, autorul titlurilor „Copii de moți pe străzile din Cluj”, „Copilul lui Ștefan”, „Versuri pentru copilul meu”, „Copiii săraci”, „Copilului meu”, „Fiului meu”, „Moțul, capra și copilul” ș.a. (Emil) ■Nume de alint al lui Ionuț ■Dan Condurache. **8)** Închis ermetic ■Popor din Vietnam. **9)**Vine seara pe la gene ■Singulară. **10)**Fiica lui Nechifor și a Vitoriei Lipan, soră cu Gheorghită din romanul „Baltagul”, de Mihail Sadoveanu ■Horia Rădulescu. **11)**„Regina cerului”, zeiță asiatică din panteonul ugaritic, fiică a zeului EL și soră cu zeița Elat (mit.) ■Dumitru alintat.

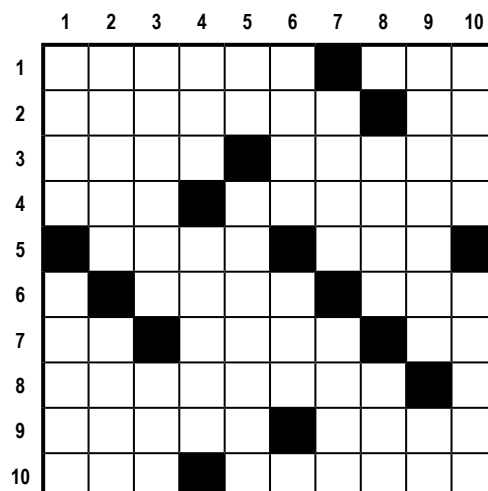
Dicționar: MIAO, ANAT.

...ALINTAȚI

ORIZONTAL: **1)**Ștefan ■Maria. **2)**Elena ■Horia Hulubei. **3)**Aurelia ■Actorul francez Delon. **4)**Imediat (pop.) ■Neculai. **5)**Fost principat în India ■Adrian. **6)**Termen de alint pentru un copil (reg.) ■Daniela sau Marinela. **7)** Ioana Drăgan ■De la el vine Miluță ■Ancuța Croitoru. **8)** Constantin. **9)**Legumă comestibilă ■Diminutivul actorului italian Antonio de Curtis (1901-1967). **10)**Telegrafist din proza „Nunta”, de A.P. Cehov ■Vine de la Tudor.

VERTICAL: **1)**Zamfira ■Victoria. **2)**Alexandru ■Teodora. **3)**Ion ■Al treilea fiu al cuplului Adam și Eva (leg.). **4)** Mădălina ■Ana. **5)**Inima Ancuței! ■Perechea Clemansei. **6)** „Insulă”, în toponimia tătară ■Apare Liliana! **7)**Cântăreața Pugaciova ■Roxana. **8)**Să mergem! ■Amuzant. **9)**Nichita ■Se vede Teodor! **10)**Violonist austriac (1835-1892) ■Marcel Anghelescu sau Costache Antoniu.

Dicționar: UTAL, UNEL, IAT, ATAU, SOD, AHNA.

Careuri de
Serghei COLOȘENCO

Dezlegările:
COPIL...: ADOPTII, EMA,
NORA, ESEMIN, CIFRU,
ATENĂ, UCA, RICA, OT,
TANASE, NOD, A, ISANOS,
OM, P, ANIN, URI, ALEC,
CUMNAT ROCHIE, II, R, OZ,
IORDACHE, NIL, NICORARA.
...ALINTAȚI: FANICA,
ICA, ILENUTA, HH, RELA,
ALAIN, ACU, CUITA, UTAL,
ADI, V, UNEL, ELA, ID, EMIL,
AC, COSTELUS, I, HREAN,
TOTO, IAT, TOADER.

La mulți ani tuturor copiilor!

Nicolae (sus), Efrem, Ioan, Parascheva, Arsenia, Mina și Nectaria Mihai